

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO

im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

KATEDRA ROZPOZNANIA WOJSKOWEGO I ARMII OBCYCH

DO UŻYTKU
SŁUŻBOWEGO

WYDANE

Egz. Nr 1

ppłk dypl. Mieczysław DĘBSKI

JEDNOSTKI ROZPOZNAWCZE
SIŁ LĄDOWYCH NATO

(Organizacja, wyposażenie, możliwości i zasady użycia)

BIBLIOTEKA NAUCYWA I AGO
Archiwum Biblioteki

39909

WARSZAWA

LUTY

1971

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO

im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

KATEDRA ROZPOZNANIA WOJSKOWEGO I ARMII OBCYCH
DO UŻYTKU
SŁUŻBOWEGO

~~SECRET~~

Egz. Nr 1

ppłk dypl. Mieczysław DĘBSKI

JEDNOSTKI ROZPOZNAWCZE SIŁ LĄDOWYCH NATO

(Organizacja, wyposażenie, możliwości i zasady użycia)

BIBLIOTEKA NAUCZONA I WYDAWNIWA
Archiwum Biblioteki i Wydawnictw

1017596

39909

WARSZAWA

LUTY

1971

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

KATEDRA ROZPOZNANIA WOJSKOWEGO I ARMII OBCYCH

DO UŻYTKU
SŁUŻBOWEGO

T A J N E

Egz. nr 1

Amel. pt. 1265

ppłk dypl. Mieczysław DĘBSKI

JEDNOSTKI ROZPOZNAWCZE SIŁ LĄDOWYCH NATO

/Organizacja, wyposażenie, możliwości i zasady użycia/

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Biżycy Zbiórów Specjalnych

Nr ewid.

139909

1900
No. 1000

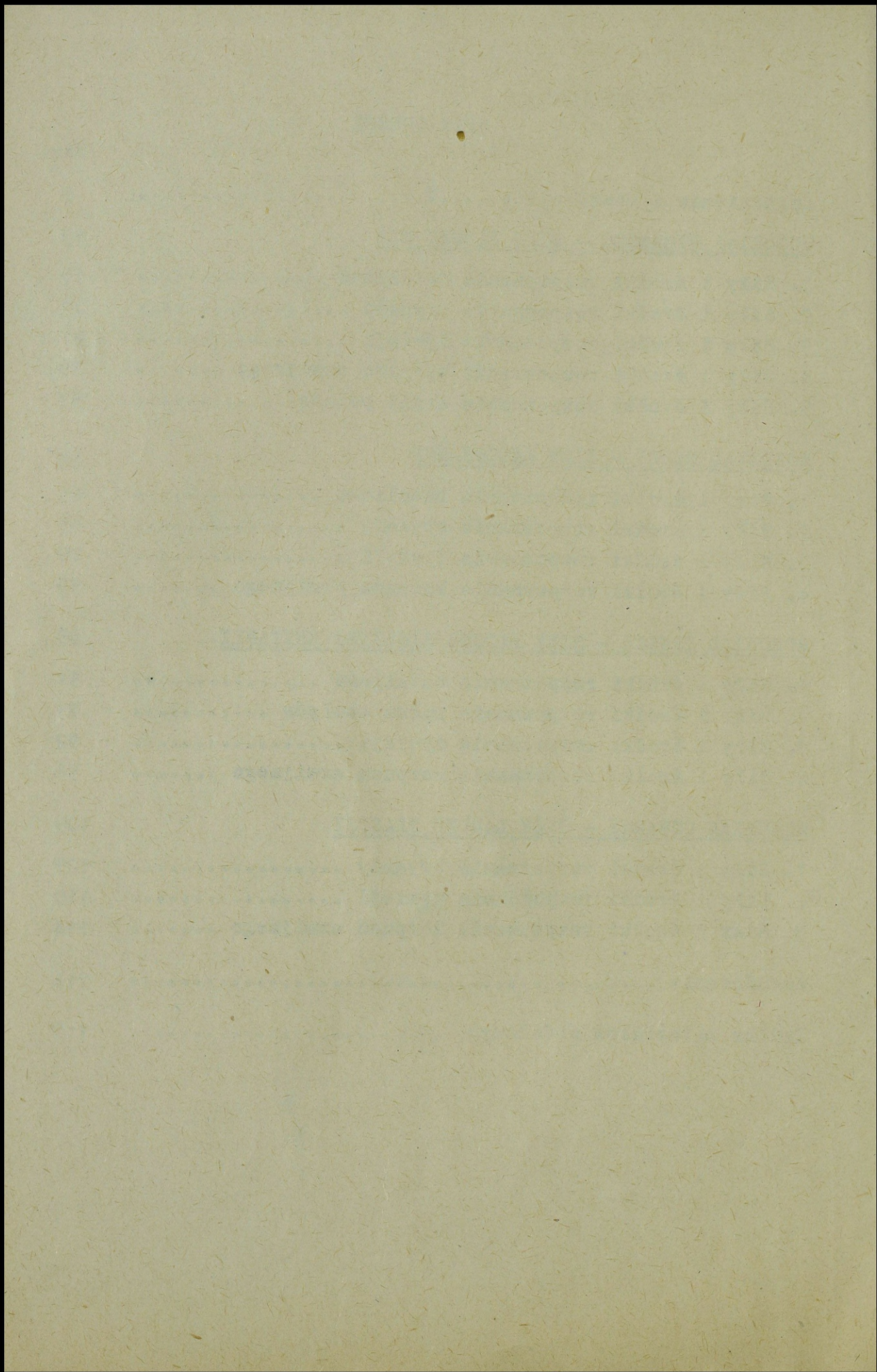
Received of Mr. J. W. ...

1000
1000

1000

SPIS TREŚCI

	Str.
Zagadnienia wprowadzające	5
<u>ROZDZIAŁ PIERWSZY - SIŁY LĄDOWE USA</u>	13
1. Siły i środki rozpoznania batalionu	15
2. Siły i środki rozpoznania brygady	19
3. Siły i środki rozpoznania dywizji	21
4. Siły i środki rozpoznania korpusu armijnego	36
5. Siły i środki rozpoznania armii polowej	53
<u>ROZDZIAŁ DRUGI - SIŁY LĄDOWE NRF</u>	63
1. Siły i środki rozpoznania batalionu	65
2. Siły i środki rozpoznania brygady	65
3. Siły i środki rozpoznania dywizji	70
4. Siły i środki rozpoznania korpusu armijnego	79
<u>ROZDZIAŁ TRZECI - SIŁY LĄDOWE WIELKIEJ BRYTANII</u>	89
1. Siły i środki rozpoznania batalionu	91
2. Siły i środki rozpoznania pułku czołgów	91
3. Siły i środki rozpoznania dywizji	92
4. Siły i środki rozpoznania korpusu armijnego	96
<u>ROZDZIAŁ CZWARTY - SIŁY LĄDOWE FRANCJI</u>	105
1. Siły i środki rozpoznania brygady	107
2. Siły i środki rozpoznania dywizji	110
3. Siły i środki rozpoznania korpusu armijnego	114
Zakończenie	116
Indeks materiałów źródłowych	117

ZAGADNIENIA WPROWADZAJĄCE

Władze naczelne NATO oraz dowództwa sił zbrojnych głównych państw imperialistycznych poświęcają wiele uwagi rozpoznaniu wojskowemu. W oparciu o wypracowaną przed kilkoma laty i systematycznie rozwijaną ogólną koncepcję rozegrania przyszłej wojny, specjaliści wojskowi Zachodu ciągle rozbudowują i udoskonalają różnorodne siły i środki rozpoznania. W organach rozpoznawczych zatrudnia się dziesiątki tysięcy wybitnych fachowców, dysponujących ogromną ilością nowoczesnych, dobrze zorganizowanych sił i środków. Niezależnie, aczkolwiek w ścisłym współdziałaniu z władzami NATO, poszczególne państwa imperialistyczne prowadzą działalność rozpoznawczą dla potrzeb własnych sił zbrojnych. W naczelnym dowództwach wojskowych poszczególnych państw imperialistycznych istnieją odpowiednie instytucje, które bezpośrednio kierują rozpoznaniem wojskowym. W siłach zbrojnych USA bezpośrednie kierownictwo w zakresie rozpoznania sprawuje Połączony Ośrodek Rozpoznawczy Ministra Obrony, w siłach zbrojnych NRF - Oddział Rozpoznawczy Sztabu Generalnego, w siłach zbrojnych Wielkiej Brytanii - Centralny Ośrodek Rozpoznawczy Sztabu Obrony Ministerstwa Obrony, a we Francji - Ośrodek Rozpoznawczy Sekretariatu Generalnego Obrony Narodowej.

W naczelnym dowództwie NATO panuje pogląd, że podstawowym zadaniem rozpoznania wojskowego jest zdobywanie, opracowywanie, analiza i ocena wiadomości o rzeczywistym lub potencjalnym przeciwniku, a także o obszarze przewidywanych działań wojennych. Uważa się, że należyte działanie sił i środków rozpoznania wojskowego jest m.in. podstawowym czynnikiem warunkującym skuteczne użycie broni jądrowej w przyszłych działaniach wojennych.

W wypowiedziach dowódców i w prasie wojskowej Zachodu podkreśla się, że rezultaty działań wojennych nie były nigdy w przeszłości w takim stopniu uzależnione od wyników rozpoznania wojskowego jak w obecnym okresie. Broń jądrowa, jej potężna siła niszczenia, zasięg oraz prędkość i dokładność środków przenoszenia ładunków do celu spowodowały, że rozpoznanie woj-

skowe wywiera coraz większy wpływ na sukcesy w działaniach bojowych.

Specjaliści wojskowi państw NATO są zdania, że w przyszłej wojnie przed dowódcami każdego szczebla staną bardzo trudne zadania związane z koniecznością ustalenia i wyboru obiektów w ugrupowaniu przeciwnika, na które należy wykonać uderzenia jądrowe. W rozwiązywaniu tych zadań wielką rolę do odegrania będzie miało rozpoznanie wojskowe.

Zgodnie z obowiązującą na Zachodzie terminologią dowództwa wojskowe głównych państw NATO, w tym USA, W. Brytanii i Francji dzieli rozpoznanie wojskowe na strategiczne i taktyczne. Wyjątek stanowi NRF, gdzie rozpoznanie dzieli się na strategiczne i wojskowe.

Rozpoznanie strategiczne prowadzi się zarówno w okresie pokoju, jak i w toku działań wojennych. Zadaniem sił i środków tego rodzaju rozpoznania jest zdobywanie danych o stanie, możliwościach, przypuszczalnych lub rzeczywistych wariantach i metodach działań sił zbrojnych przeciwnika oraz analiza i ocena wszystkich zagadnień charakteryzujących jego potencjał wojenny. Zatem rozpoznanie strategiczne obejmuje swoją działalnością takie problemy, jak: geografia wojenna, transport i łączność, ustrój państwowy i społeczny, ekonomika, nauka, siły zbrojne, działacze państwowi oraz kadra dowódcza przeciwnika itp.

Wiadomości zdobyte przez siły i środki rozpoznania strategicznego są wykorzystywane przez rządy oraz dowództwa i sztaby wyższych dowództw zajmujących się planowaniem i organizacją przedsięwzięć zabezpieczających obronę kraju w czasie pokoju oraz rozpracowywaniem planów wojennych.

Rozpoznanie taktyczne w porównaniu ze strategicznym, obejmuje stosunkowo wąski zakres zagadnień. Rezultaty działalności sił i środków rozpoznania taktycznego są wykorzystywane do organizacji, planowania i prowadzenia działań bojowych. W regulaminach wojskowych państw NATO podkreśla się, że głównym zadaniem rozpoznania taktycznego /wojskowego/ jest zdobywanie wiadomości, na podstawie których dowódca mógłby podjąć decyzję, zapewniającą wykonanie postawionego zadania bojowego.

Rozpoznanie taktyczne prowadzi się w strefie działań wojennych w toku wojny lub wówczas gdy zachodzi konieczność rozwinięcia sił zbrojnych. Do wykonywania zadań rozpoznawczych wykorzystuje się siły i środki pododdziałów, oddziałów, zgrupowań bojowych, związków taktycznych i operacyjnych wszystkich rodzajów sił zbrojnych.

Pod pojęciem rozpoznanie taktyczne w armiach NATO rozumie się działalność rozpoznawczą nie tylko dla potrzeb dowódców małych zgrupowań ogólnowojskowych, ale również w interesach dowódców związków taktycznych i operacyjnych. W związku z tym zakłada się konieczność wykorzystywania wiadomości zdobytych przez rozpoznanie taktyczne przez dowódców wszystkich szczebli od zgrupowania bojowego do teatru działań wojennych włącznie. Główną bazą z dziedziny zdobywania danych o przeciwniku w interesach taktyki i operacji jest działalność sił i środków rozpoznania taktycznego.

W zależności od zadań, zasięgu, ilości sił i środków oraz warunków organizacji, rozpoznanie taktyczne w siłach zbrojnych NATO dzieli się na dalekie, prowadzone na głębokość 500-800 km i bliskie - na głębokość do 200 km.

Rozpoznanie dalekie obejmuje działalność sił i środków związaną ze zdobywaniem wiadomości o przeciwniku znacznie oddalonym od wojsk własnych. Organizacją i prowadzeniem dalekiego rozpoznania zajmują się dowództwa i sztaby od armii polowej wzwyż.

Rozpoznanie bliskie jest organizowane i prowadzone w bezpośredniej styczności wojsk dla potrzeb oddziałów i związków taktycznych, ich siłami i środkami. W rozpoznaniu bliskim są również zaangażowane siły i środki lotnictwa taktycznego.

Ogólne kierownictwo siłami i środkami rozpoznania taktycznego w siłach zbrojnych państw NATO sprawują zarządy rozpoznawcze dowództw sił lądowych, morskich i powietrznych oraz dowództw TDW i grup armii.

Rozpoznanie wojskowe w siłach zbrojnych NRF dzieli się na samodzielne, kierowane i specjalne.

Rozpoznanie samodzielne prowadzi się bez otrzymywania specjalnych rozkazów i zarządzeń przez wszystkie jednostki wojskowe zgodnie z zasadą "każdy żołnierz częścią systemu rozpoznania".

Rozpoznanie kierowane prowadzi się wg oddzielnych rozkazów i planów. Do prowadzenia rozpoznania kierowanego są przeznaczone pododdziały i oddziały rozpoznawcze np. plutony, kompanie i bataliony rozpoznawcze oddziałów i związków ogólnowojskowych, jednostki radioelektroniczne oraz pododdziały lotnictwa sił lądowych i inne.

Rozpoznanie specjalne jest prowadzone siłami i środkami służb specjalnych będących w dyspozycji oddziału rozpoznawczego sztabu generalnego.

Do służb specjalnych sił zbrojnych NRF zalicza się frontową i meteorologiczną służbę rozpoznawczą.

Służba frontowa dzieli się na:

1. Służbę "A" - wywiad "rozpoznanie agenturalne" na terytorium przeciwnika;
2. Służbę "B" - kontrwywiad wojskowy;
3. Służbę "C" - badania jeńców wojennych, zbiegów itp;
4. Służbę "D" - sprawdzanie i opracowywanie zdobytych dokumentów;
5. Służbę "E" - sprawdzenie i badanie zdobytego sprzętu i uzbrojenia wojskowego, będącego w wyposażeniu sił zbrojnych przeciwnika.

Służba meteorologiczna zajmuje się obserwacją stanów pogody i ustaleniem sytuacji meteorologicznej dla potrzeb sił zbrojnych.

W regulaminach i instrukcjach sił lądowych NATO podkreśla się, że w warunkach współczesnego i przyszłego pola walki rozpoznanie należy prowadzić wszystkimi, dostępnymi metodami i sposobami. W związku z tym zakłada się możliwość i konieczność prowadzenia rozpoznania, zarówno przy wykorzystaniu najnowszych urządzeń technicznych, jak i tak zwanymi tradycyjnymi metodami.

Pod względem sposobów działania oraz zaangażowania sił i środków rozpoznanie w siłach lądowych państw NATO dzieli się na:

a/ Rozpoznanie naziemne, stanowiące szczególnie ważny element zabezpieczenia bojowego wojsk, zwłaszcza w obecnych warunkach, gdy broń jądrowa stanowi główną siłę uderzeniową współczesnych wojsk.

Rozpoznanie naziemne, zdaniem fachowców wojskowych NATO, winno być prowadzone bez przerwy, zarówno w dzień, jak i w nocy, bez względu na warunki atmosferyczne.

Głównym zadaniem rozpoznania naziemnego jest zdobycie takich danych, których nie mogą zdobyć inne rodzaje rozpoznania, a których posiadanie przez dowódców jest podstawą do podejmowania najbardziej słusznej decyzji do działań.

W działalności bojowej sił i środków rozpoznania naziemnego sił lądowych NATO rozróżnia się: obserwację, zasadzki, wypadki, rozpoznanie walką oraz rozpoznanie ogniem.

Obserwację prowadzi się ze stałych i ruchomych posterunków /punktów/ obserwacyjnych na szczeblach kompania-grupa armii polowej. Do celów obserwacji są wykorzystywane środki techniczne np. noktowizja, radiolokacja i telewizja, samoloty i śmigłowce oraz środki do oświetlania pola walki.

Zasadzki organizuje się siłami pododdziałów rozpoznawczych lub specjalnie wyznaczonych do tego celu pododdziałów w sile od drużyny do kompanii. Rejonami zasadzek mogą być: drogi przemarszu wojsk oraz kierunki przemieszczania różnych elementów /patrole, SD/, ugrupowania nieprzyjaciela.

Wypadki organizuje się siłami i środkami batalionów, brygad i dywizji. Do przeprowadzenia wypadków wyznacza się pododdziały w sile pluton-kompania.

Rozpoznanie walką jest organizowane i prowadzone w celu wykrycia ustalenia lub potwierdzenia ugrupowania, rozmieszczenia środków ogniowych nieprzyjaciela. Ten rodzaj rozpoznania organizuje się głównie na szczeblach brygada-dywizja i tylko wtedy, gdy nie można zdobyć potrzebnych danych o nieprzyjacielu innymi sposobami. Organizacją i prowadzeniem rozpoznania walką zajmują się osobiście dowódcy ogólnowojskowi. Do wykonania rozpoznania walką wyznacza się pododdział w sile kompania-batalion. Działanie pododdziału prowadzącego rozpoznanie walką jest wspierane uderzeniami lotnictwa, artylerii, a w niektórych wypadkach uderzeniami broni jądrowej.

Rozpoznanie ogniem prowadzi się siłami artylerii i lotnictwa w celu wykrycia środków ogniowych nieprzyjaciela.

b/ Rozpoznanie powietrzne prowadzi się siłami i środkami lotnictwa sił lądowych oraz siłami i środkami lotnictwa

powietrznych. W regulaminach sił lądowych państw NATO stwierdza się, że rozpoznanie powietrzne winno być prowadzone w ścisłym powiązaniu i przy współdziałaniu z innymi rodzajami rozpoznania. Działalność sił i środków rozpoznania powietrznego określona jest jako uzupełnienie, poszerzenie i wydłużenie działalności rozpoznawczej sił i środków innych rodzajów rozpoznania.

c/ Rozpoznanie radioelektroniczne uważane przez specjalistów wojskowych państw NATO za jeden z najważniejszych rodzajów rozpoznania. Największą ilością sił i środków rozpoznania radioelektronicznego, wśród wszystkich państw NATO, dysponuje dowództwo sił lądowych USA. Specjaliści amerykańscy dzielą ten rodzaj rozpoznania na:

- rozpoznanie radiowe i systemów radiolokacyjnych, stanowiące jeden z głównych elementów wojny elektronicznej;
- rozpoznanie radiolokacyjne.

Do prowadzenia rozpoznania radioelektronicznego w siłach lądowych USA wykorzystuje się bataliony i grupy rozpoznania, kontroli i przeciwdziałania oraz bataliony wojny elektronicznej.

W siłach lądowych pozostałych państw NATO, a zwłaszcza NRF, W. Brytanii i Francji do prowadzenia rozpoznania radioelektronicznego wykorzystuje się pułki rozpoznania radiowego /W. Brytania i Francja/ oraz bataliony rozpoznania radioelektronicznego /NRF/.

Głównym zadaniem rozpoznania radioelektronicznego wg poglądów fachowców wojskowych sił lądowych NATO jest:

- wykrywanie, rozpoznawanie i zakłócanie pracy urządzeń radioelektronicznych nieprzyjaciela;
- niedopuszczanie do należytego wykorzystywania środków radioelektronicznych nieprzyjaciela do celów dowodzenia i kierowania;
- umożliwienie skutecznej pracy własnych środków radioelektronicznych.

d/ Rozpoznanie chemiczne, bakteriologiczne i radiologiczne.

W dowództwie sił lądowych NATO obowiązuje zasada prowadzenia tego rodzaju rozpoznania przez wszystkie rodzaje wojsk i

służb w każdej sytuacji bojowej. Za organizację i prowadzenie rozpoznania chemicznego, bakteriologicznego i radiologicznego są odpowiedzialni dowódcy związków i oddziałów. Zbieraniem danych, ich analizą, oceną oraz powiadamianiem wojsk zajmują się sekcje, wydziały i oddziały rozpoznawcze oraz szefowie służby chemicznej.

e/ Rozpoznanie agenturalne

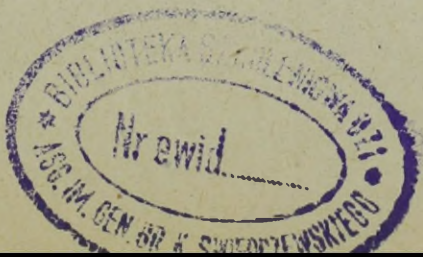
Rozpoznaniem agenturalnym w siłach lądowych USA zajmują się komórki rozpoznawcze związków operacyjnych /AP, Gr.Armi/, a w armiach pozostałych państw NATO - dowództwa sił lądowych .

Rozpoznanie agenturalne prowadzą specjalne pododdziały /grupy/ na tyłach ugrupowania operacyjnego i zapleczu nieprzyjaciela. W dowództwie sił lądowych państw NATO panuje pogląd , że rozpoznanie agenturalne jest prowadzone w celu zdobywania wiadomości szczególnej wagi.

Całokształt problematyki rozpoznania wojskowego w siłach lądowych państw NATO, ilość oraz różnorodność sił i środków, panujące poglądy, istniejące aktualnie oraz systematycznie udoskonalane zasady działalności rozpoznawczej obejmuje obszerny wachlarz zagadnień. Są one rzeczywistym i jednym z najważniejszych elementów zabezpieczających realizację założeń polityczno-militarnych w ramach obowiązującej strategii "elastycznego reagowania".

Dowództwo sił lądowych NATO oraz dowództwa sił lądowych poszczególnych państw imperialistycznych uważają, że dobrze zorganizowane, wszechstronnie wyszkolone, nowoczesnie uzbrojone i wyposażone jednostki rozpoznawcze odegrają poważną rolę w ewentualnej przyszłej wojnie.

Problematyka rozpoznania wojskowego w siłach lądowych państw NATO nie może być pomijana w naszych rozważaniach i przedsięwzięć obronnych. Istnieje konieczność systematycznego śledzenia aktualnego stanu, wyposażenia oraz działalności sił i środków rozpoznania naszych potencjalnych przeciwników. Wydaje się konieczne pełne uwzględnianie działań jednostek rozpoznawczych sił lądowych NATO w procesie szkolenia naszych wojsk.

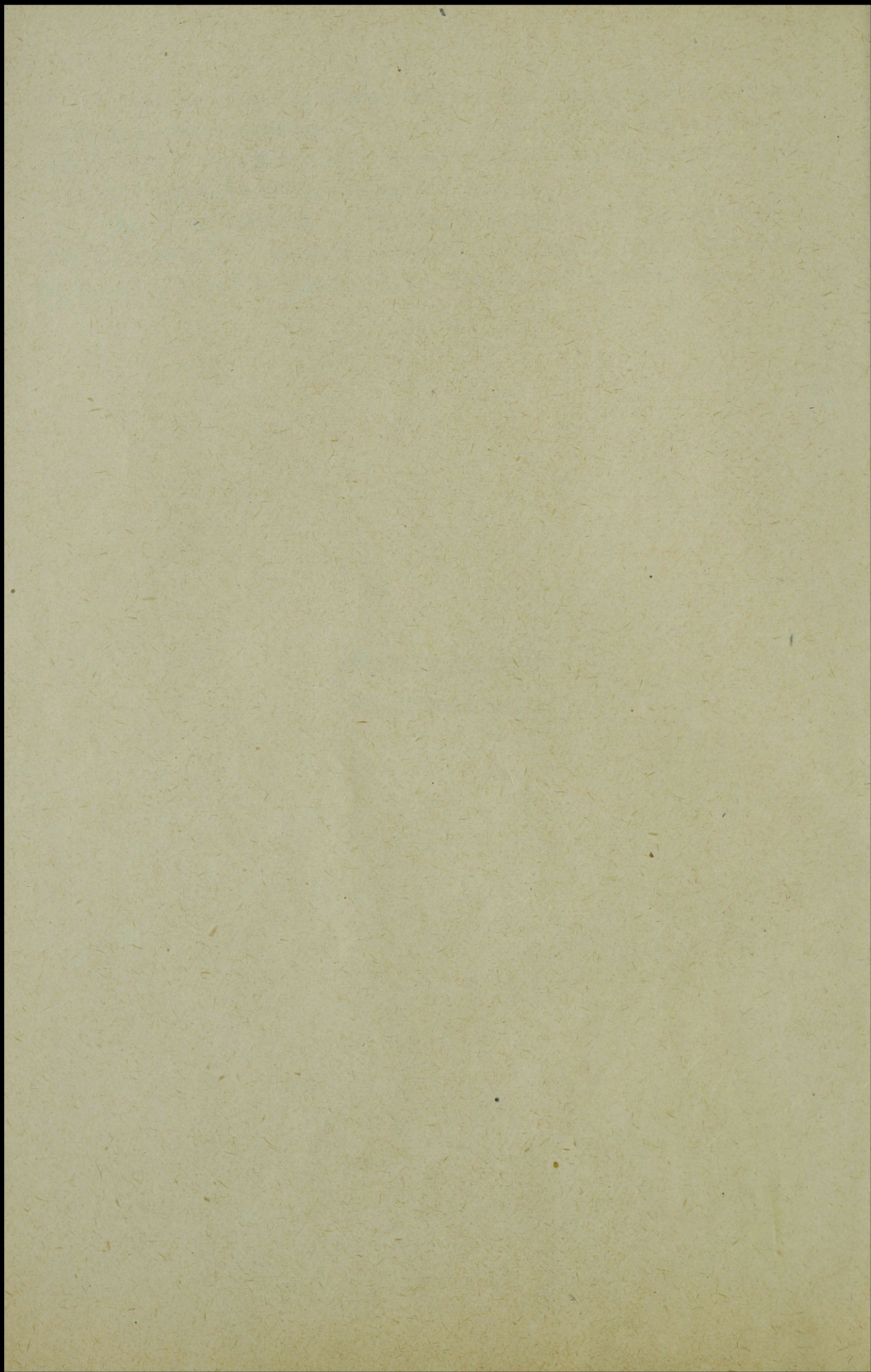

Uwzględniając potrzeby szkoleniowe naczej uczelni, w opracowaniu zostały pokazane jednostki rozpoznawcze występujące w oddziałach i związkach sił lądowych Stanów Zjednoczonych, Niemieckiej Republiki Federalnej i Francji.

Materiał zawarty w niniejszym opracowaniu należy traktować jako pomoc w procesie nauczania słuchaczy, zarówno podczas wykładów i zajęć grupowych, jak również podczas ćwiczeń.

ROZDZIAŁ PIERWSZY

SILY LĄDOWE USA

1. Siły i środki rozpoznania batalionu /bz, bcz, bpdes/

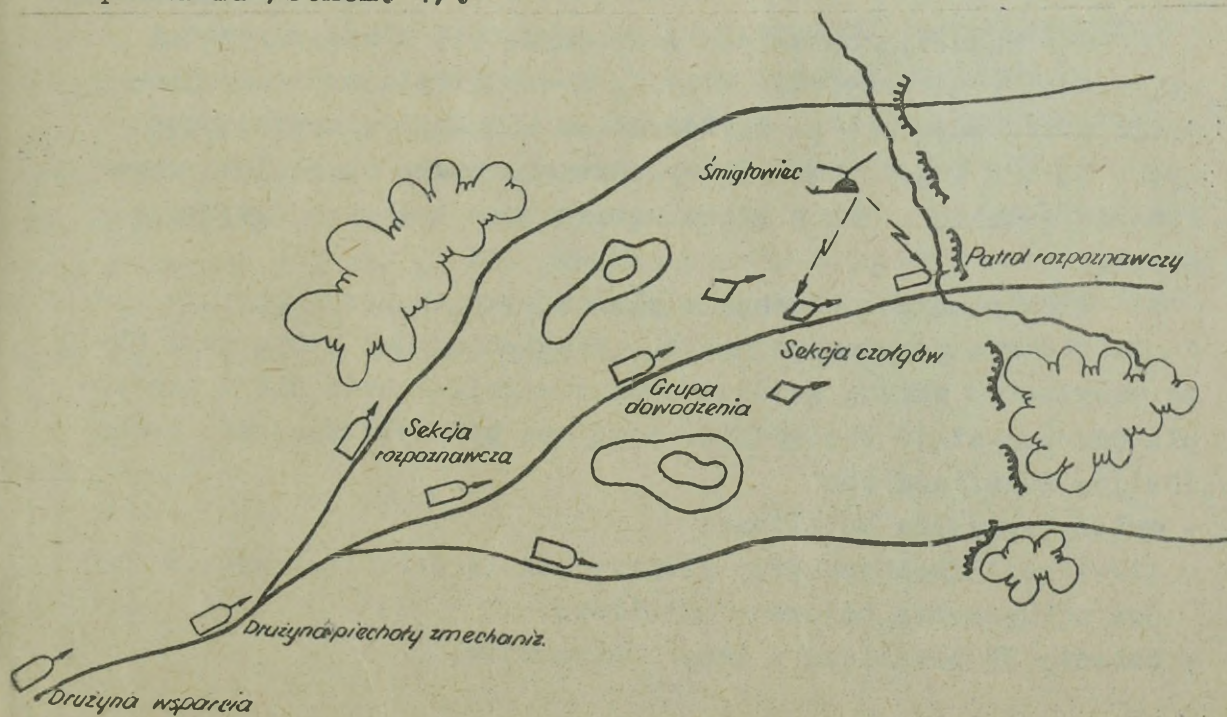
Organizacją i prowadzeniem rozpoznania w batalionie kieruje dwuosobowa /oficer, 1 podoficer/ sekcja rozpoznawcza sztabu batalionu.

Głównym pododdziałem rozpoznawczym batalionu jest pluton rozpoznawczy ze składu kompanii dowodzenia batalionu.

Oprócz plutonu rozpoznawczego do prowadzenia rozpoznania na szczeblu batalionu są przeznaczone:

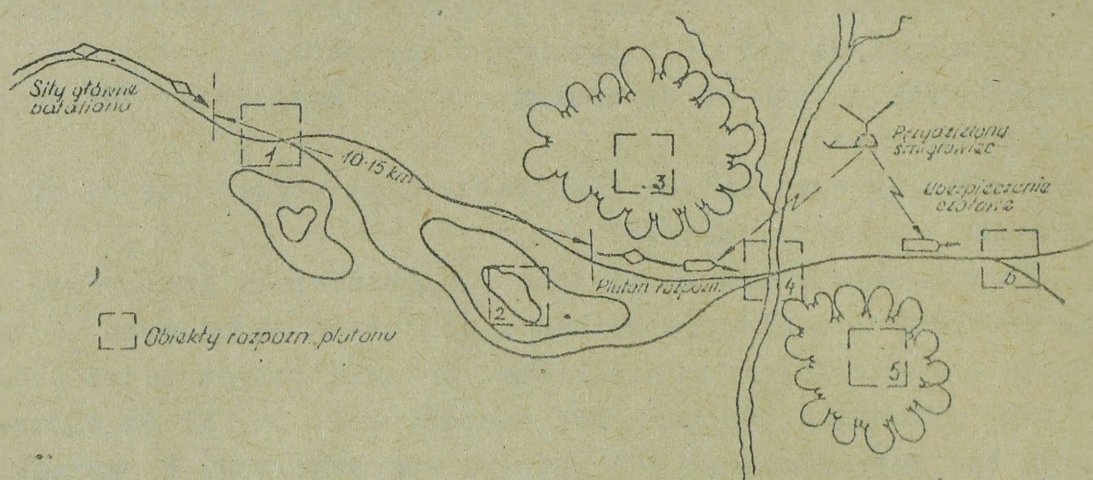
- a/ sekcja rozpoznania naziemnego kompanii dowodzenia batalionu;
- b/ trzy kompanijne sekcje rozpoznania naziemnego;
- c/ zespół wysuniętych obserwatorów plutonu moździerzy 106,7 mm z k dowodzenia;
- d/ trzy zespoły wysuniętych obserwatorów pl moździerzy 81 mm z kompanii /k zmech, kcz/.

Podstawowym zadaniem plutonu rozpoznawczego jest zdobywanie wiadomości o nieprzyjacielu i obiektach terenowych na kierunku działań bojowych batalionu. Zadania rozpoznawcze pluton może wykonywać całością lub częścią sił. Ze składu plutonu mogą być zorganizowane 3-4 patrole rozpoznawcze. W wypadku prowadzenia rozpoznania w terenie zakrytym trudno dostępnym pluton może otrzymać śmigłowiec do naprowadzania go na obiekty rozpoznania /schem. 1/.

SCHEMAT NR 1. UGRUPOWANIE BOJOWE PLUTONU ROZPOZNAWCZEGO bz, bcz. 15

Podczas natarcia z rejonów położonych w głębi, w okresie wychodzenia pododdziałów batalionu z rejonów wyjściowych oraz w czasie marszu, pluton rozpoznawczy prowadzi rozpoznanie w pasie o szerokości 1 km i może oddalać się od sił głównych 10-15 km /schemat 2/.

SCHEMAT NR 2. UGRUPOWANIE BOJOWE PLUTONU ROZPOZN. bz. bez. /wariant/.

Gdy natarcie batalionu rozpoczyna się w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem siły i środki plutonu rozpoznawczego przesuują się za zgrupowaniem kompanii pierwszorzutowych. Są one w gotowości do wykonywania zadań na odcinku przełamania batalionu lub w głębi ugrupowania bojowego nieprzyjaciela.

W działaniach obronnych pluton rozpoznawczy wykonuje zadania głównie przez obserwację, organizując 3-4 posterunki obserwacyjne ze składu sekcji rozpoznawczej. Reszta sił i środków plutonu pozostaje w odwodzie. Mogą one być wykorzystane przez dowódcę batalionu do:

- osłony skrzydła batalionu;
- likwidacji drobnych grup nieprzyjaciela przenikających w rejon ugrupowania bojowego batalionu;
- ochrony SD batalionu i innych elementów.

W wyjątkowych sytuacjach dopuszcza się użycie plutonu rozpoznawczego w działaniach zaczepnych i obronnych jako pododdział piechoty zmechanizowanej.

Sekcja rozpoznania naziemnego kompanii dowodzenia sztabu batalionu jest w składzie 9 żołnierzy i posiada dwie stacje r/lok. AN/TPS-33 lub AN/TPS-21 przeznaczone do obserwacji pola walki, wykrywania techniki bojowej i siły żywej nieprzyjaciela. Czas rozwinięcia sekcji do pracy waha się w granicach 25-30 minut. Zasięg stacji r/lok. 5-20 km.

Sekcja rozpoznania naziemnego kompanii liczy 5 ludzi, posiada dwie stacje r/lok. bliskiego zasięgu AN/PPS-4 oraz dwie rdst. typu AN/PRC-10. Zasięg stacji r/lok. wynosi 0,8-7,5 km. Czas rozwinięcia sekcji do pracy 10 minut. Wykorzystanie stacji r/lokacyjnych na szczeblu batalionu odbywa się w sposób centralny.

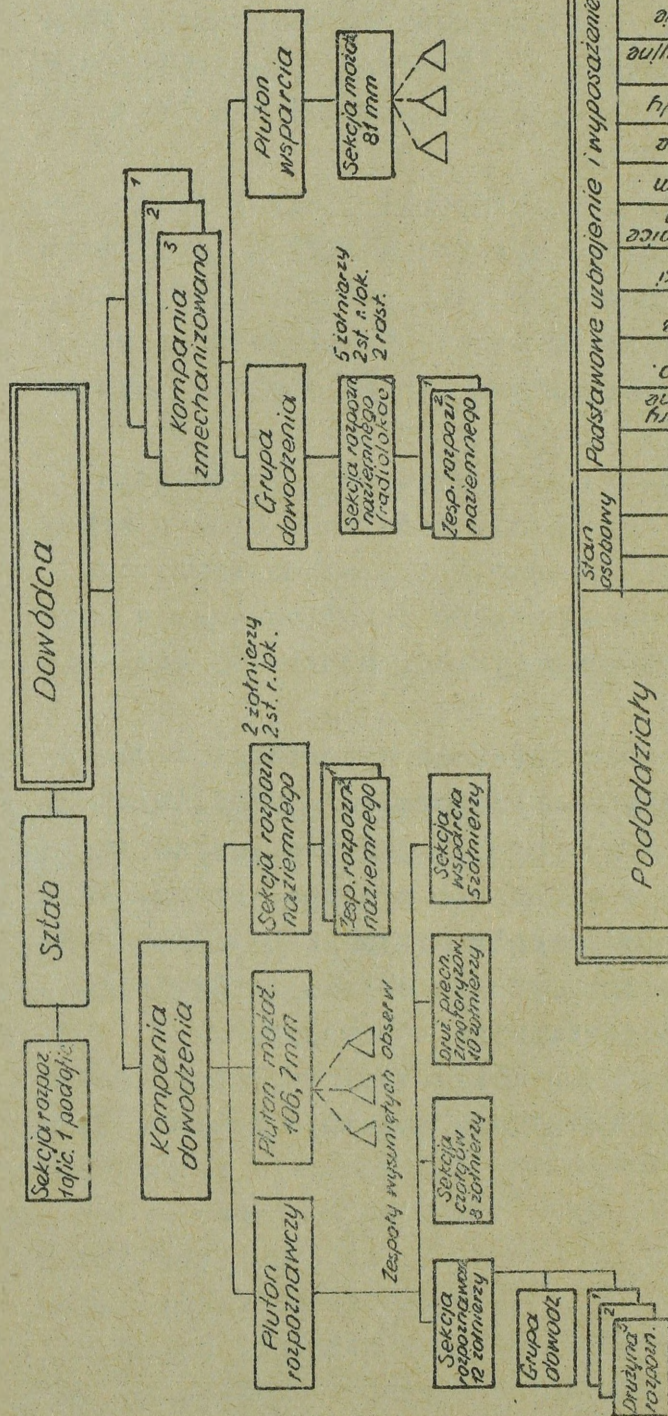
Zespoły wysuniętych obserwatorów występują w plutonie moździerzy 100,7 mm kompanii dowodzenia batalionu oraz w sekcjach moździerzy 81 mm kompanii piechoty i zmechanizowanych.

Ze składu organicznych pododdziałów batalionu można zorganizować do 24 posterunków obserwacyjnych, w tym: 15 kompanijnych i 9 batalionowych.

Załugi posterunków obserwacyjnych są wyposażone w niezbędny sprzęt /lornety i lunety na podczerwień/ umożliwiający wykonywanie zadań w nocy i podczas ograniczonej widoczności.

W niektórych wypadkach, a zwłaszcza podczas prowadzenia natarcia na kierunku głównego uderzenia brygady, batalion może być wzmocniony plutonem rozpoznawczym /ze składu br dywizji/ oraz otrzymać 1-2 śmigłowce obserwacyjne z brygady.

Organizację, wyposażenie oraz możliwości bojowe organicznych sił i środków rozpoznania batalionu wykazuje schemat 3.

Stan osobowy plutonu 37 żołnierzy, w tym 1 oficer, 36 podofic. i szeregowców.
 Uzbrojenie: 2 czołgi lekkie; 4 moźdz. 81mm, 4 P-17 762 mm; 5 granatników 40mm; 4 pancernowce 88,9 mm; 4 P-19 762 mm; 13 karab. automat. 7,62 mm; 4 P-19 41,43 mm; 8 pist. 11,43 mm.
 Wyposażenie 5 kompl. telefonicznych; 42 rost. w tym: 5 rost. AN/PAC-10, 1 rost. AN/PAC-18, 2 rost. AN/PAC-10, 2 rost. AN/PAC-15, 1 rost. AN/PAC-1, 1 rost. AN/GAR-8.

Pododdziały rozpoznawcze	Stan osobowy		Podstawowe uzbrojenie i wyposażenie													Możliwości bojowe			
	Oficerów	Podofic.	Razem	Czołgi	Transportery	działa 60, 106 mm	Moździerze 81 mm	Granatniki 40 mm	Pancernowce 88,9 mm	KM 7,62 mm	Samochody	Stacje radiolokacyjne	Radiostacje	Zasięg rozpozn. / w km/	Szerokość pasa rozpozn. / w km/	Typ patroli rozpoznawczych	Typ postępow. obserwacyjnych		
1 Sekcja rozpoznawcza sztabu batalionu	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
2 Pluton rozpoznawczy bż. bcz.	1	35	37	2	3	-	1	5	4	4	1	-	12	4-15	1	3-4	2-4		
3 Sekcja rozpoznawcza naziemnego kompanii dowodzenia	-	9	9	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	108-20	1800	-	2		
4 Trzy sekcje rozpoznawcze naziemnego kompanii zmechanizowanej	-	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	0,8-2,8	1800	-	2		
5 Trzy zespoły wysuniętych obserw. plutonu moźdz. 81 mm	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1		
6 Zespół wysun. obserw. plutonu moźdz. 106, 7 mm.	-	6	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4		
W batalionie zmechanizowanym.	2	73	75	2	3	-	1	5	4	4	1	8	18	100-20	1	3-4	24		
W batalionie pow. - des.	2	68	70	-	-	2	-	4	-	5	1	8	16	100-20	1	3-4	24		
W batalionie czołgów	2	67	69	2	3	-	1	5	4	4	1	6	18	100-20	1	3-4	24		

SCHEMAT STR. ORGANIZACJA, UZBROJENIE I WYPOSAŻENIE ORAZ MOŻLIWOŚCI I WYPOSAŻENIE IZS. SZEROKOŚCI I WYPOSAŻENIA BATALIONU / bż, bcz, bpdes/

2. Siły i środki rozpoznania brygady /BZ, BPanc, BPDes/

Pododdziały rozpoznawcze brygady występują w kompanii dowodzenia.

Są nimi: - sekcja rozpoznawcza;
- pluton lotniczy.

W skład sekcji rozpoznawczej wchodzi dwie pięcioosobowe drużyny.

Sekcja posiada 4 KM 7,62 mm, 2 pancernice 88,9 mm, 7 karabinów automatycznych 7,62 mm oraz 4 rdst. typu AN/VRC-10.

Podstawowym zadaniem sekcji rozpoznawczej jest prowadzenie rozpoznania na korzyść brygady oraz obsługiwanie brygadowego posterunku obserwacyjnego.

Z sił i środków sekcji można zorganizować 1-2 patrole rozpoznawcze, działające na samochodach lub śmigłowcach oraz dwa posterunki obserwacyjne.

Pluton lotniczy składa się z grupy dowodzenia, dwóch kluczy lekkich śmigłowców i sekcji obsługi. Stan osobowy plutonu - 16 żołnierzy. Wyposażenie: 6 śmigłowców obserwacyjnych, 3 rdst AN/VRC-10, AN/VRC-18, AN/CRC-5 i 3 samochody.

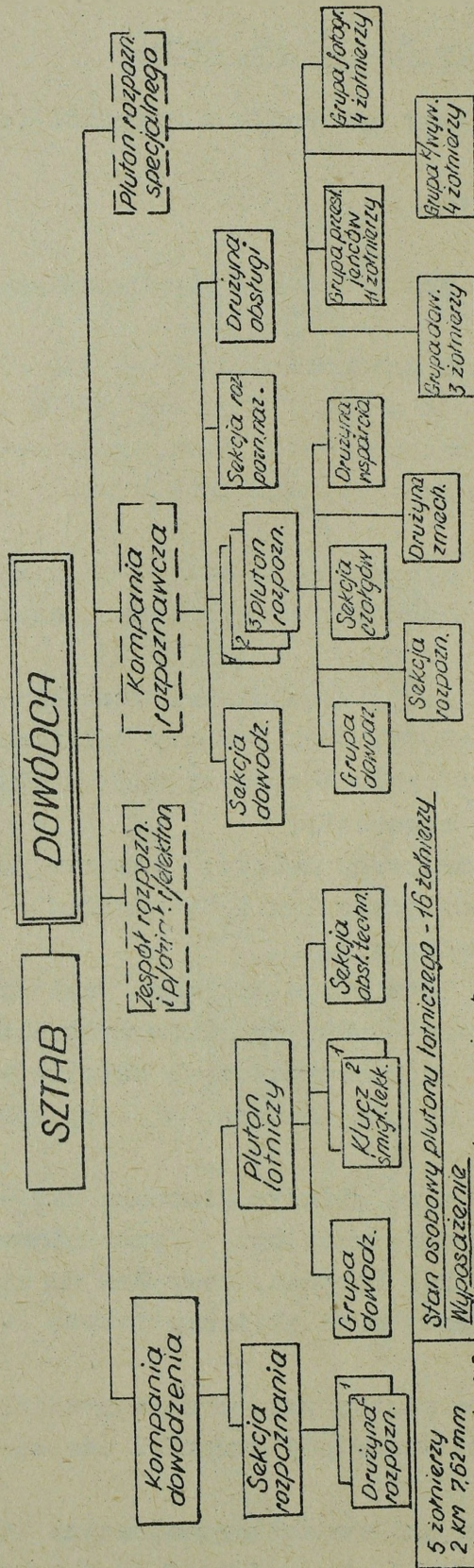
Do głównych zadań plutonu lotniczego należą: obserwacja pola walki, rozpoznanie skażeń, rozwijanie linii telefonicznych oraz zapewnienie łączności dowodzenia.

Sposób wykorzystania plutonu lotniczego brygady zależy od konkretnej sytuacji bojowej. W większości wypadków wydzielą się po 1-2 śmigłowce do dyspozycji pierwszorzutowych batalionów. Zakłada się również możliwość użycia plutonu w sposób scentralizowany.

W wypadku prowadzenia natarcia na głównym kierunku uderzenia dywizji lub samodzielnie brygada może być wzmocniona kompanią rozpoznawczą z br dywizji lub korpusu, zespołem wojny elektronicznej w składzie 23 żołnierzy oraz plutonem /zespołem/ rozpoznania specjalnego.

Niektóre materiały podają, że pluton rozpoznania specjalnego przydziela się brygadzie tylko wtedy gdy prowadzi ona samodzielne działania bojowe.

Organizację, wyposażenie oraz możliwości organicznych i przydzielonych sił i środków rozpoznania brygady podaje sch. 4.

5 żołnierzy
2 km 762mm
1 pancernownica 89
3 karab. autom. 7.62mm
2 radst. AN/KRC - 10

Wyposażenie:
5 smigłowców obserwacyjnych
1 radst. AN/WAC - 10
1 radst. AN/WRC - 18
1 radst. AN/GRC - 5
3 samoloty ciężarowe C-175t

Stan osobowy plutonu lotniczego - 16 żołnierzy

Opis	Stan osobowy		Wyposażenie							Możliwości bojowe					
	Oficerów	Podchorążym i szeregowym	Czołgi	Transportery	Opancerzone	Moździerze	Smigłowce	Samochody	Stacje r/lok	Radiosłuchawki	Głębokość rozpozn./w km	Szerokość pasa rozpozn./w km	Ilość patroli rozpoznaw.	Ilość posterunków obserwacyjnych	Ilość kierunków rozpoznawczych
1 Sily i środki batalionowy	1	36	2	3	1	1	1	1	12	4-15	1800	2-4	2	—	—
Sektoria rozpoznawcza sztabu batalionu	3-4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pluton rozpoznawczy batalionu	3-4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sektoria rozpozn. korp. dowodz. sztabu brygady	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dwie drużyny rozpoznawcze	—	10	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pluton lotniczy	1	15	15	—	—	—	6	2	4	4-5	1	2	2	—	—
Kompania rozpoznawcza	9	148	167	9	27	—	—	23	4	10-15	15-20	3-5	4-6	1-2	—
Pluton rozpoznania specjalnego	1	22	23	—	—	—	—	5	4	10-15	6-10	3-5	4-6	1-2	—
Zespół rozpozn. i p/działania r/elektron	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Razem [około]	14	328	342	41	30	1	7	32	—	6.5	—	—	—	—	1-2

SCHEMAT NR 4. ORGANIZACJA, WYPOSAŻENIE ORAZ MOŻLIWOŚCI ORGANIZACYJNYCH I PRZYDZIAŁOWYCH SIŁ I ŚRODKÓW ROZPOZNANIA BRYGADY /BZ, BPanc, BPDes/

3. Siły i środki rozpoznania dywizji /DP, DZ, BPanc, DPDes/

Organizacją, planowaniem i prowadzeniem rozpoznania w dywizji zajmuje się wydział rozpoznawczy, składający się z czterech następujących sekcji: rozpoznawczej, rozpoznania powietrznego, kontrwywiadu i administracyjnej. Stan osobowy wydziału - 15 żołnierzy, w tym: 6 oficerów, 5 podoficerów, 4 szeregowych.

Znaczną pomoc w organizacji pracy wydziału rozpoznawczego dywizji podczas działań bojowych stanowią przydzieleni specjaliści obróbki zdjęć lotniczych /ponad 20 ludzi/ z armijnego batalionu opracowania danych rozpoznania powietrznego oraz pododdziału rozpoznania specjalnego /około 40 ludzi/. W ten sposób zwiększa się skład osobowy aparatu kierującego rozpoznaniem o ponad 60 ludzi. Umożliwia to między innymi obsadzenie głównego, wysuniętego i zapasowego SD dywizji, dobrymi specjalistami z zakresu rozpoznania i zachowanie ciągłości pracy.

Do prowadzenia rozpoznania w dywizji amerykańskiej są przeznaczone:

- dywizyjny batalion rozpoznawczy;
- pododdziały rodzajów wojsk i służb;
- pododdziały przydzielone z korpusu i armii polowej.

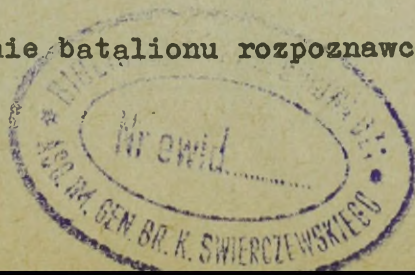
a/ Batalion rozpoznawczy

Głównym zadaniem batalionu rozpoznawczego jest prowadzenie rozpoznania naziemnego, powietrznego i radiowego na korzyść dywizji.

Oprócz tego batalion może wykonywać szereg innych zadań jak np.: osłona skrzydeł i tyłów dywizji, likwidacja małych pododdziałów desantu powietrznego i morskiego nieprzyjaciela, prowadzenie działań zaczepnych lub obronnych przy współdziałaniu z innymi pododdziałami dywizji lub samodzielnie.

W większości wypadków batalion rozpoznawczy dywizji działa samodzielnie. Zakłada się jednak możliwość przydzielenia jednej kompanii rozpoznawczej batalionu lub część jej plutonów do brygad, a nawet do batalionów piechoty zmechanizowanej i czołgów.

Organizację i wyposażenie batalionu rozpoznawczego dywizji przedstawia schemat 5.

W działaniach zaczepnych dywizji batalion rozpoznawczy może wykonywać następujące zadania:

- wykrywanie głównych zgrupowań nieprzyjaciela i określenie ich siły oraz charakteru działań;
- rozpoznanie przeszkód terenowych i zapór inżynieryjnych nieprzyjaciela;
- wykrywanie, rozpoznanie SO artylerii, moździerzy, magazynów z amunicją jądrową oraz środków jej przenoszenia;
- wykrywanie i rozpoznanie SD i PO oraz odwodów nieprzyjaciela.

W marszu oraz w przewidywaniu boju spotkaniowego, a także w pościgu za wycofującym się nieprzyjacielem batalion prowadzi rozpoznanie w pasie 15-20 km na głębokość 20-50 km. Najczęściej batalion otrzymuje trzy główne kierunki rozpoznania /marszruty/, na których działają poszczególne kompanie /schemat nr 6/.

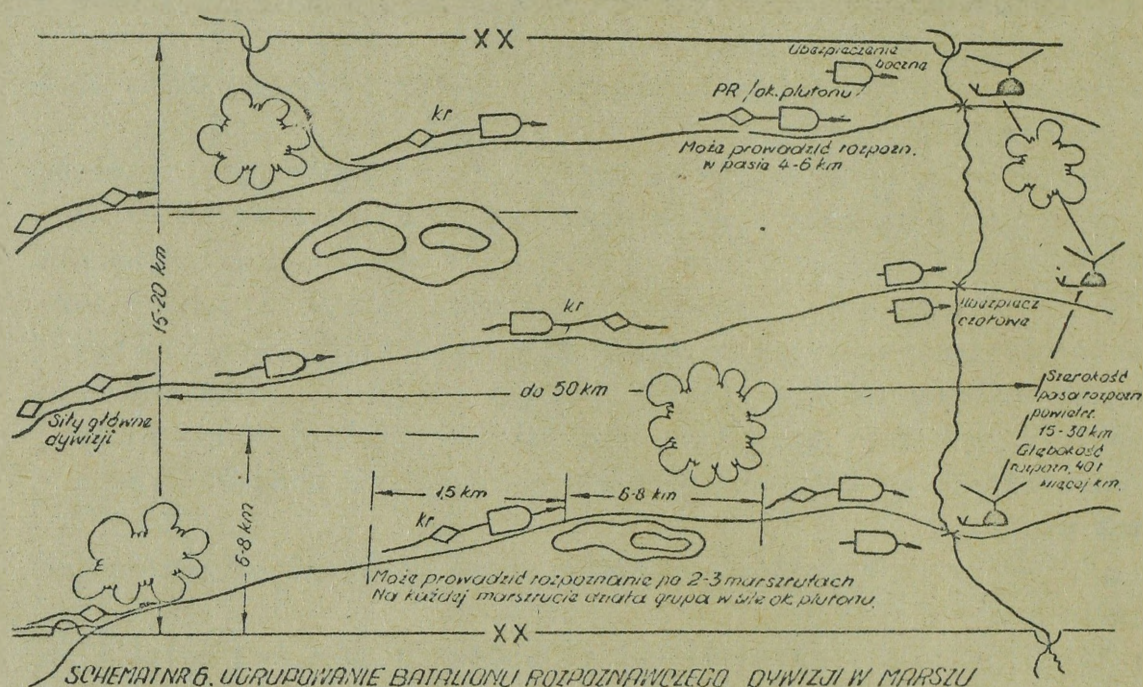
Ogółem z batalionu rozpoznawczego może być zorganizowane jednocześnie:

- 15-20 patroli w składzie 2-3 pojazdów /z tego 2-3 patrole w sile plutonu/ lub 10 patroli w sile plutonu każdy;
- 8 posterunków radiolokacyjnych /2 średniego i 4 bliskiego zasięgu/;
- 4-12 grup dywersyjno-rozpoznawczych.

Z reguły część sił i środków batalionu rozpoznawczego jest pozostawiana w odwodzie. W związku z tym może on użyć jednocześnie:

- 5-6 patroli rozpoznawczych;
- 5-7 grup dywersyjno-rozpoznawczych;
- 8 posterunków radiolokacyjnych.

W niektórych wypadkach, niezależnie od zadań rozpoznawczych batalion może otrzymać zadanie osłony jednego ze skrzydeł ugrupowania bojowego dywizji lub wchodzić w skład sił obrony. W takich wypadkach dowódca batalionu z reguły otrzymuje dodatkowe wzmocnienie w sile 1-2 kompanii czołgów, kompanii saperów, 1-2 plutonów piechoty zmechanizowanej, a jego działania mogą być wspierane ogniem 1-2 dywizjónów artylerii i uderzeniami lotnictwa.

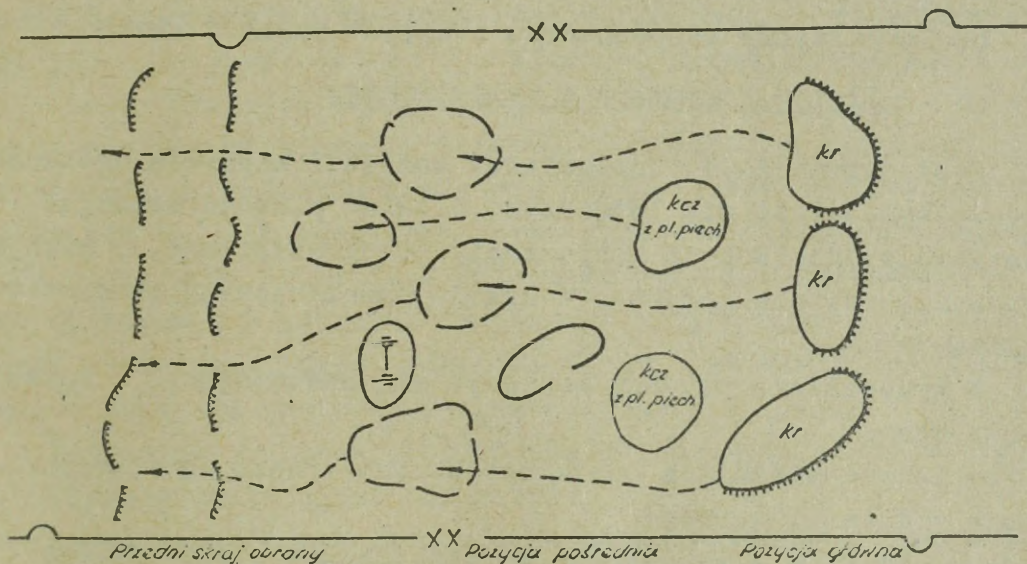
W obronie, zarówno ruchowej, jak i rejonu, batalion rozpoznawczy działa w pasie przesłaniania na odległość do 10 km od przedniego skraju.

Głównym zadaniem batalionu jest rozpoznanie nacierających się nieprzyjaciela oraz wprowadzenie go w błąd co do przebiegu przedniego skraju obrony i rzeczywistego rozmieszczenia wojsk własnych.

Zadania rozpoznawcze w toku walki obronnej dywizji są wykonywane głównie przez patrole rozpoznawcze, zasadzki, posterunki obserwacyjne, posterunki rozpoznania radiolokacyjnego oraz śmigłowce. W razie potrzeby pozostawia się samodzielne patrole rozpoznawcze na tyłach ugrupowania nieprzyjaciela.

W szeregu wypadków batalion rozpoznawczy może otrzymać zadanie osłony wycofujących się oddziałów. Wówczas siły i środki batalionu prowadzą walkę metodą działań opóźniających /schemat nr 7/, przechodząc kolejno pododdziałami z pozycji głównych na pośrednie i zapasowe. W toku działań opóźniających ba-

talion wykonuje jednocześnie typowe zadanie rozpoznawcze.

SCHEMAT NR 7. UGRUPOWANIE BATALIONU ROZPOZNAWCZEGO DYWIZJI W DZIAŁANIACH OPÓŹNIAJĄCYCH

Dużą wartość bojową posiada kompania rozpoznania powietrznego. Zwiększa ona, zdaniem fachowców amerykańskich, możliwości rozpoznawcze batalionu, a ponadto jest zdolna do prowadzenia samodzielnych działań bojowych. Do najważniejszych właściwości bojowych kompanii zalicza się jej wysoką manewrowość i dużą siłę ognia.

Oprócz działań o charakterze rozpoznawczym w ramach batalionu kompania może wykonywać inne zadania bojowe, np:

- wykrywanie, rozpoznawanie i określanie rejonów rozmieszczenia celów dla wykonania na nie uderzeń jądrowych, a także określanie skutków tych uderzeń;
- prowadzenie rozpoznania chemicznego i radioelektronicznego;
- zajmowanie i utrzymywanie słabo bronionych obiektów, np. mosty, węzły dróg, cieśniny, przeprawy itp;

- przewożenie patroli rozpoznawczych na tyły ugrupowania nieprzyjaciela;

- zabezpieczenie luk w ugrupowaniu bojowym batalionu rozpoznawczego, brygady lub dywizji.

b. Pododdziały rozpoznawcze rodzajów wojsk i służb

Pluton rozpoznania powietrznego

Jest organicznym pododdziałem kompanii wsparcia ogólnego w dywizyjnym batalionie lotniczym. W skład plutonu wchodzi: grupa dowodzenia, sekcja rozpoznania fotograficznego, sekcja rozpoznania radiolokacyjnego i sekcja bezpilotowych samolotów rozpoznawczych.

W wyposażeniu plutonu znajduje się następujący sprzęt rozpoznawczy:

- 2 samoloty posiadające aparaturę przystosowaną do fotografowania w dzień i w nocy;
- 2 samoloty OV - 1 wyposażone w rozpoznawcze stacje r/lok;
- 2 wyrzutnie startowe na podwoziach samochodowych;
- 10 samolotów bezpilotowych USD-1 /USD-2/ wyposażonych w aparaturę noktowizyjną i telewizyjną.

Pluton jest przeznaczony do prowadzenia obserwacji pola walki i określania celów do wykonania uderzeń jądrowych. Głębość rozpoznania plutonu waha się w granicach 80-100 i więcej km.

Pododdziały rozpoznawcze artylerii dywizji

Dowództwo artylerii dywizji dysponuje następującymi siłami i środkami rozpoznania:

- plutonem rozpoznania naziemnego i sekcją lotniczą baterii dowodzenia artylerii dywizyjnej;
- trzema plutonami rozpoznania naziemnego baterii dowodzenia dywizjonów haubic 105 /155 mm/;
- sekcją wysuniętych obserwatorów baterii dowodzenia dywizjonu wsparcia ogólnego.

Organizacja wszystkich plutonów rozpoznania naziemnego jest jednakowa. Każdy z nich posiada po jednej stacji rozpoznania r/lokacyjnego przeznaczonej do umiejscawiania SO arty -

lerii i moździerzy, wykrywania techniki bojowej nieprzyjaciela oraz korygowania ognia własnej artylerii.

Regulaminy amerykańskie podkreślają, że za organizację rozpoznania artyleryjskiego na szczeblu dywizjonu odpowiada dowódca. Bezpośrednim organizatorem działalności rozpoznawczej jest pomocnik szefa sztabu dywizjonu do spraw rozpoznania.

Każdy dywizjon otrzymuje pas rozpoznania, który dzieli się na odcinki rozpoznania baterii. Rozpoznanie artylerii nieprzyjaciela na szczeblu dywizjonu prowadzi pluton rozpoznania naziemnego baterii dowodzenia oraz sekcje wysuniętych obserwatorów wszystkich baterii. Podstawowym sposobem rozpoznania jest obserwacja z posterunków obserwacyjnych oraz działania stacji radiolokacyjnych. W każdym dywizjonie organizuje się stałe i zapasowe posterunki obserwacyjne.

W toku prowadzenia rozpoznania poszczególne sekcje /zespoły/ wykonują następujące czynności:

- zespół topograficzny /grupy dowodzenia plutonu/ nawiązuje elementy ugrupowania bojowego dywizjonu i dokonuje wcięcia na wykryte cele nieprzyjaciela;
- sekcja rozpoznania radiolokacyjnego określa szczegółowe położenie wykrytych SO baterii i dywizjonów artylerii oraz pocisków raketowych nieprzyjaciela, a ponadto koryguje ogień artylerii własnej. Stacje radiolokacyjne, obsługiwane przez dwóch zwiadowców rozmieszcza się jak najbliżej przedniego skraju linii styczności wojsk;
- wysunięci obserwatorzy plutonu rozpoznania wykrywają, rozpoznają i określają położenie celów znajdujących się w ugrupowaniu nieprzyjaciela. Mogą oni również korygować ogień artylerii własnej.

Posterunki wysuniętych obserwatorów rozmieszcza się z reguły w ugrupowaniu pierwszorzutowych kompanii. Obserwatorzy znajdują się razem z dowódcami wspieranych pododdziałów, pomagając im w prawidłowym wykorzystaniu ognia artylerii. Na każdym wysuniętym posterunku znajduje się radiostacja, przy pomocy której obserwatorzy meldują dowódcom pododdziałów artyleryjskich o rezultatach ognia baterii /dywizjonu/, a także o wykrytych zmianach w położeniu celów nieprzyjaciela.

W dywizyjnych pododdziałach artyleryjskich znajdują się łącznie 33 zespoły wysuniętych obserwatorów, w tym po 10 zespołów w dywizjonach haubic 105 /155 mm/ i 3 zespoły w dywizjonie wsparcia ogólnego.

Ogółem w pasie działania dywizji może być rozwiniętych ponad 70 rozpoznawczych stacji r/lokacyjnych, przeznaczonych do wykrywania techniki bojowej, ruchomych obiektów naziemnych oraz określania rejonów rozmieszczenia SO artylerii i moździerzy nieprzyjaciela.

Większość stacji r/lok. rozmieszczona jest w odległości 3-4 km od linii styczności wojsk walczących, co zdaniem fachowców amerykańskich zwiększa możliwości obserwacji pola walki.

W dywizjach amerykańskich sił lądowych i na niższych szczeblach dowodzenia jest wykorzystywany samodzielny, telewizyjny system obserwacji i rozpoznania.

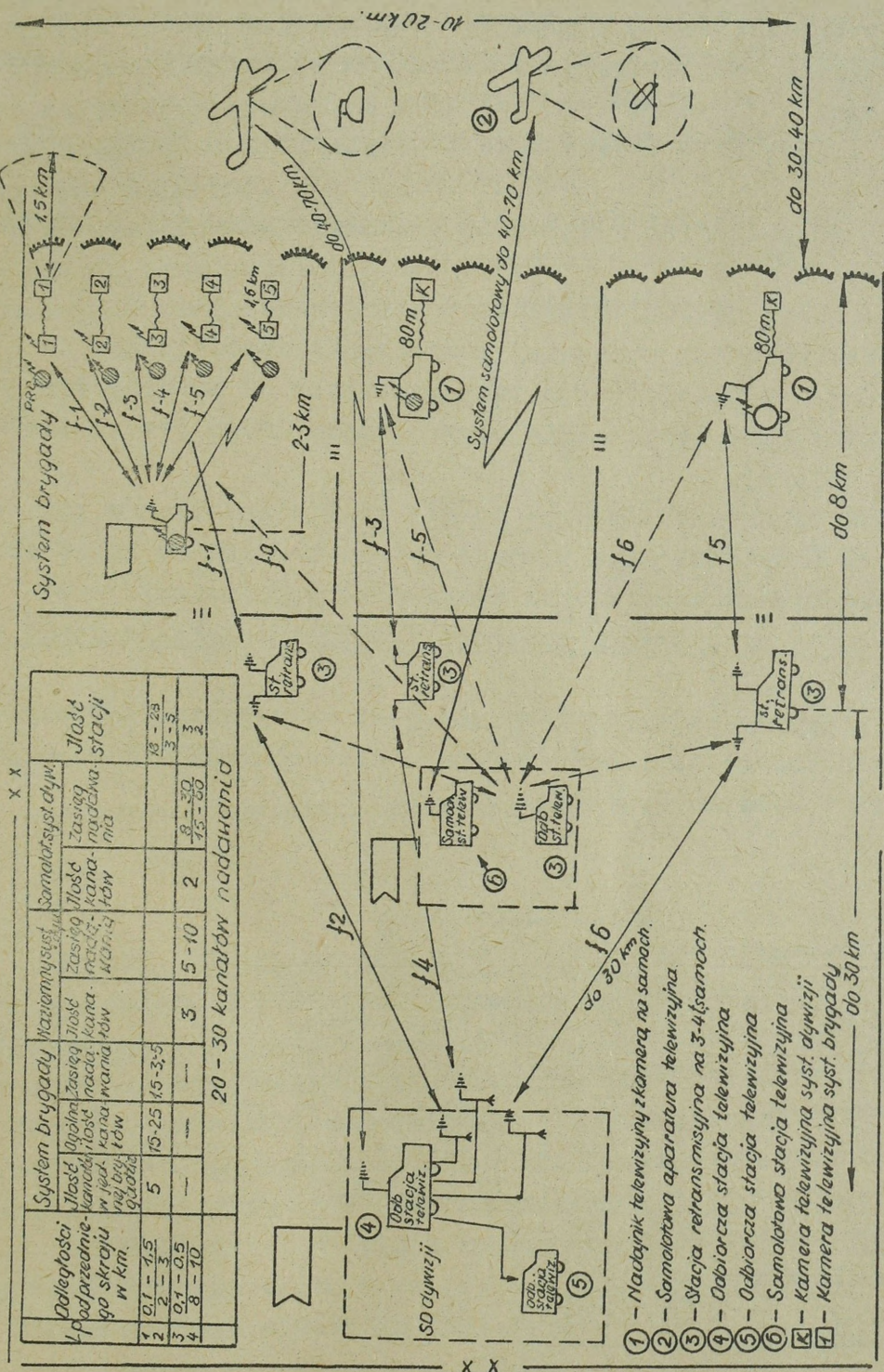
Dywizyjny system telewizyjny obejmuje obserwację oraz rozpoznanie naziemne i powietrzne. Obserwację naziemną prowadzi się na głębokość 1,5-2,5 km. W przyszłości zamierza się powiększyć zasięg do 4-8 km.

W systemie dywizyjnym są wykorzystywane trzy kamery telewizyjne, rozmieszczone na przednim skraju linii styczności wojsk walczących. Dane z obserwacji i rozpoznania są przekazywane na punkty dowodzenia przy pomocy stacji retranslacyjnych, rozmieszczonych w odległości 1,5-8 km od przedniego skraju. Zasięg nadawania na pierwszym odcinku retranslacji wynosi 2-8 km, a na drugim do 30 km. Oprócz tego w skład telewizyjnego systemu dywizji wchodzi obserwacja powietrzna, prowadzona na głębokość 30-40 km przez samoloty bezpilotowe i śmigłowce wyposażone w specjalne urządzenia telewizyjne. W pasie działania dywizji może być wykorzystywanych 1-2 samoloty bezpilotowe lub śmigłowce, które są w stanie prowadzić obserwację i rozpoznanie w pasie o szerokości 6-8 km każdy. Dane z obserwacji i rozpoznania powietrznego są przekazywane dwoma kanałami.

W telewizyjnym systemie brygady wykorzystuje się pięć kamer telewizyjnych, rozmieszczonych na przednim skraju linii styczności wojsk. Dane z obserwacji i rozpoznania są przekazywane w pięciu różnych kanałach. Jednoczesny odbiór danych jest możliwy tylko w jednym z dowolnych kanałów.

Teoretycy wojskowi USA uważają, że urządzenia telewizyjne dywizji i brygad mogą być wykorzystane nie tylko do celów obserwacji i rozpoznania, ale także do wykonywania innych zadań. M.in. widzi się możliwość wykorzystywania aparatury telewizyjnej do celów dowodzenia wojskami, naprowadzania pocisków kierowanych; korygowania ognia artylerii oraz przekazywania dokumentów bojowych.

Dywizyjny i brygadowy system telewizyjny przedstawia schemat nr 9.

Długości podprzedniego skrajnego w km.	System brygady		Wzajemny system		Samolotowy system		Miejsce stacji
	Miejsce w lotach, w km.	Miejsce w lotach, w km.	Miejsce w lotach, w km.	Miejsce w lotach, w km.	Miejsce w lotach, w km.	Miejsce w lotach, w km.	
1 0,1 - 1,5	5	15-25	15-3-5	3	5-10	2	13-23
2 2 - 3	---	---	---	---	---	---	3-5
3 0,1 - 0,5	---	---	---	---	---	---	---
4 8 - 10	---	---	---	---	---	---	---

20 - 30 kanałów nadawania

- 1 - Nadajnik telewizyjny z kamerą na samolocie.
- 2 - Samolotowa aparatura telewizyjna.
- 3 - Stacja retransmisyjna na 3-4 samolotach.
- 4 - Odbiorcza stacja telewizyjna.
- 5 - Odbiorcza stacja telewizyjna.
- 6 - Samolotowa stacja telewizyjna.
- K - Kamera telewizyjna syst. dywizji.
- 7 - Kamera telewizyjna syst. brygady.

SCHEMAT NR 9. ORGANIZACJA TELEWIZYJNEGO SYSTEMU ROZPOZNANIA I OBSERWACJI DYWIZJI I BRYGADY (wariant)

c/ Pododdziały rozpoznawcze przydzielone dywizji

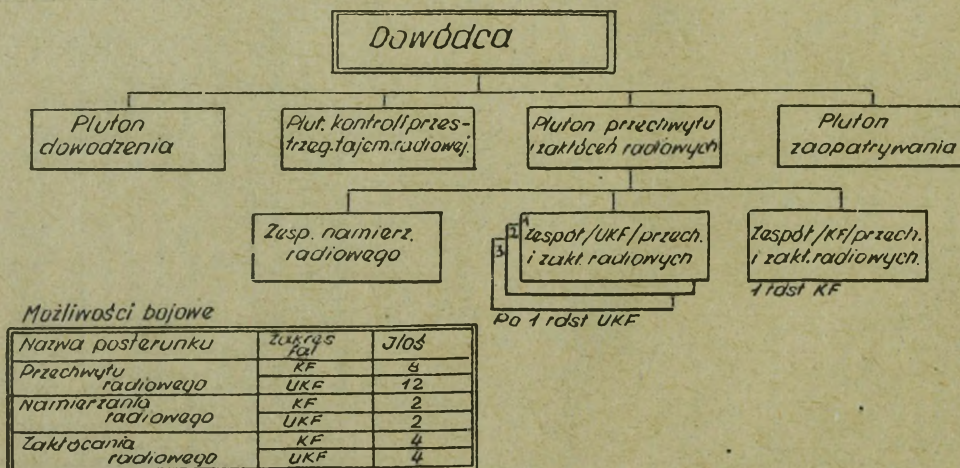
- Oprócz organicznych sił i środków dywizji /DP, DZ, DPanc/ mogą być przydzielone następujące pododdziały rozpoznawcze:
- 1-2 bataliony rozpoznawcze ze składu rozpoznawczego pułku pancernego;
  - bateria rozpoznania pomiarowego z artylerii i korpusu armijnego;
  - kompania rozpoznania, kontroli i przeciwdziałania z armii polowej;
  - kompania wojny radioelektronicznej;
  - pododdział /pluton, kompania/ rozpoznania specjalnego.

Oprócz ww. pododdziałów rozpoznawczych na korzyść dywizji mogą prowadzić rozpoznanie organa specjalnego przeznaczenia armii polowej.

Skład organizacyjny oraz zasady użycia batalionów rozpoznawczych przydzielonych dywizji na okres walki są takie same, jak organicznego batalionu rozpoznawczego dywizji.

Kompania rozpoznania kontroli i przeciwdziałania radiowego

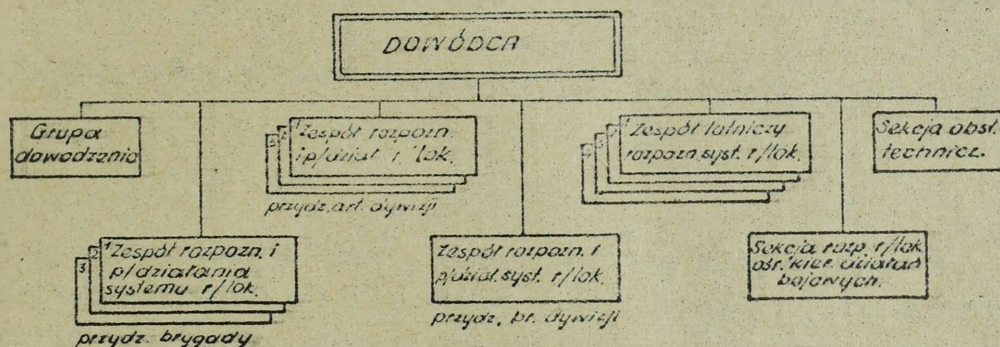
Podstawowym zadaniem kompanii jest wykrywanie, rozpoznawanie i stosowanie zakłóceń środków radiowych przeciwnika w pasie działań bojowych dywizji.

SCHEMAT I'R.10 ORGANIZACJA I MOŻLIWOŚCI BOJOWE KOMPANII ROZPOZYN., KONTROLI I P/DZIAŁ. RADIOWEGO.

Kompania wojny radioelektronicznej /schem. 11/ jest wykorzystywana do prowadzenia rozpoznania i zakłócania pracy naziemnych środków radioelektronicznych nieprzyjaciela. Dowodzenie kompanią odbywa się w sposób zdecentralizowany. Poszczególne elementy kompanii są przydzielane brygadam, artylerii dywizyjnej, batalionowi rozpoznawczemu oraz pododdziałom lotnictwa sił lądowych.

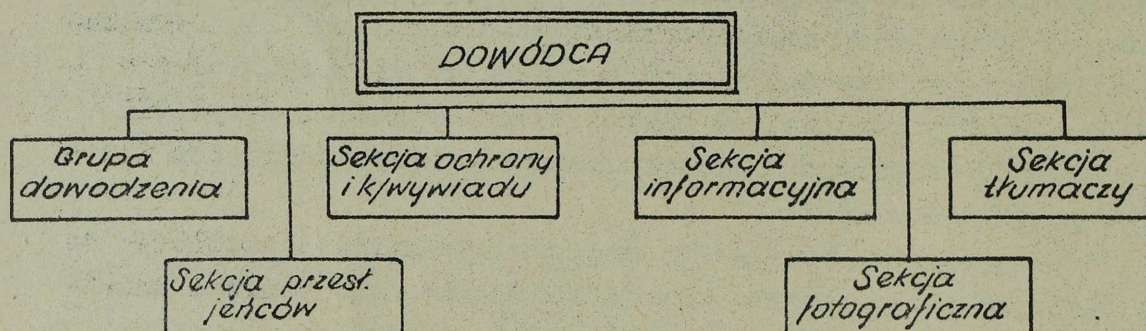
W wyposażeniu kompanii znajdują się m.in. 4 samoloty ze specjalnymi urządzeniami przeznaczonymi do wykrywania i zakłócania stacji radiolokacyjnych nieprzyjaciela.

SCHEMAT NR 11. ORGANIZACJA KOMPANII WOJNY R/EL. DYWIZJI.

Pododdział rozpoznania specjalnego jest wykorzystywany jako pomocniczy organ wydziału rozpoznawczego dywizji i sekcji rozpoznawczych brygad, a w niektórych wypadkach sekcji rozpoznawczych rodzajów wojsk i służb. Skład osobowy pododdziału /schemat 12/ stanowią specjaliści z zakresu przygotowywania i opracowywania różnego rodzaju analiz, tłumaczeń, przesłuchiwanie jeńców wojennych, cenzury korespondencji i kontrwywiadu .

Pododdział ten działa z reguły w sposób zdecentralizowany, wykonując swe zadania wg poleceń i zarządzeń szefa wydziału rozpoznawczego sztabu dywizji.

Stan osobowy pododdziału

<i>Oficerów</i>	<i>14</i>
<i>podofic. i szer.</i>	<i>47</i>
<i>Razem</i>	<i>61</i>

SCHEMAT NR 12. ORGANIZACJA PODODDZIAŁU ROZPOZN. SPEC DYWIZJI

W regulaminach sił lądowych i różnych publikacjach stwierdza się, że pododdziały rozpoznania specjalnego ze składu batalionu rozpoznania specjalnego armii polowej są podporządkowywane dywizjom na stałe już w okresie pokojowym. Ma to być uwarunkowane koniecznością wypracowywania odpowiednich sposobów rozpoznania specjalnego w powiązaniu z warunkami i właściwościami działań bojowych dywizji.

Ogólne zestawienie ilości, rodzaju oraz możliwość sił i środków rozpoznania dywizji /DP, DZ, DPanc, DPDes/ przedstawia tabela nr 1.

4. Siły i środki rozpoznania korpusu armijnego

Całokształtem prac w zakresie organizacji, planowania i kierowania rozpoznaniem na szczeblu KA zajmuje się oddział rozpoznawczy sztabu korpusu. Struktura organizacyjna oddziału jest taka sama jak wydziału rozpoznawczego dywizji z tym, że zakres działalności poszczególnych komórek jest znacznie szerszy. Etatowy stan oddziału rozpoznawczego wynosi 9 oficerów, 13 podoficerów i szeregowców. Po uwzględnieniu różnych specjalistów przydzielonych korpusowi armijnemu na okres działań bojowych, stan liczebny oddziału rozpoznawczego może wynosić 120-150 żołnierzy.

Oddział rozpoznawczy wykonuje dwie podstawowe grupy zadań. Pierwsza grupa to organizacja, planowanie i koordynowanie działalności bojowej wszystkich organów zajmujących się rozpoznaniem w ramach korpusu, a druga - zbieranie, analiza, opracowywanie wiadomości rozpoznawczych i przedstawienie ich dowódcy oraz informowanie sztabów i jednostek podwładnych.

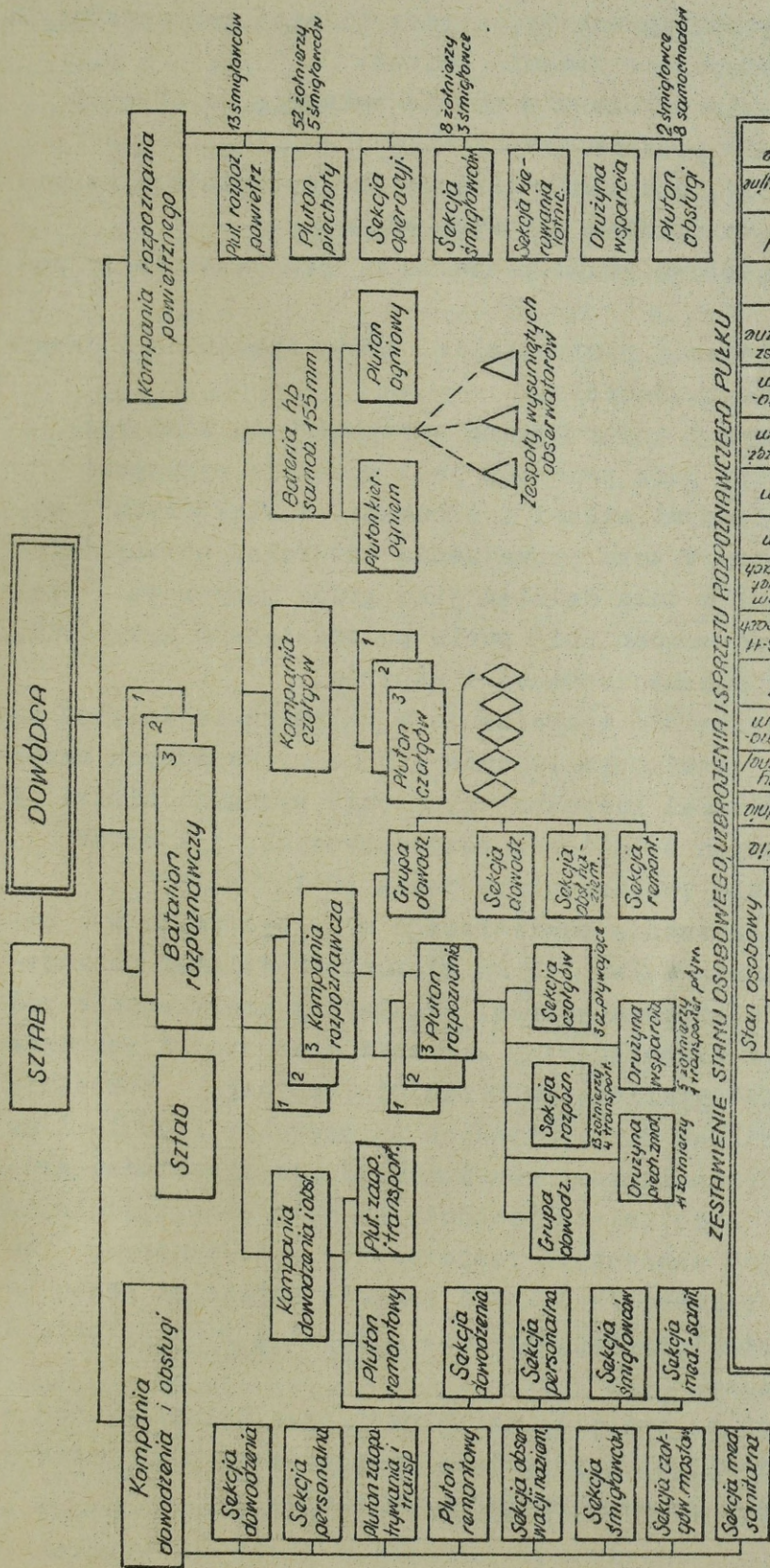
Do prowadzenia rozpoznania na szczeblu korpusu są wykonywane:

- organiczne oddziały i pododdziały rozpoznawcze;
- siły i środki rodzajów wojsk i służb;
- oddziały i pododdziały rozpoznawcze, przydzielone korpusowi na okres działań bojowych.

a/ Organiczne oddziały i pododdziały rozpoznawcze korpusu armijnego.

Zasadniczym oddziałem na szczeblu korpusu jest pancerny pułk rozpoznawczy. Jest to największy /z punktu widzenia organizacyjnego/ oddział rozpoznawczy amerykańskich sił lądowych, występujący w KA i armiach polowych.

Głównym zadaniem rozpoznawczego pułku pancernego jest prowadzenie rozpoznania naziemnego i powietrznego na korzyść korpusu i armii polowej. Może on prowadzić rozpoznanie na szerokim froncie i dużą głębokość /do 100 km/. Skład organizacyjny, uzbrojenie i wyposażenie pułku przedstawia schemat nr 13.

ZESTAWIENIE STANU OSOBOWEGO, UZBROJENIA I SPRZĘTU ROZPOZNAWCZEGO PLUTU

Wyszczególnienie	Stan osobowy		Chorążych		Podofic. i szereg.		Razem	Czołgi lekkie	Czołgi średnie	Transportery rodzaje samol.	Biurka samo- havne 155 mm	Mokotawce 109,7 mm	Wystrzałki SS-41 na śmigłowcach	Wystrzałki 70 mm pocisków rakiet na śmigłowcach	KM 12,7 mm	KM 7,62 mm	Pocwłina spręż. KM 7,62 mm	Karabiny auto- mat. 7,62 mm	Pistoły masz. kalibryczne 44,45 mm	Śmigłowce	Samochody rodzaje	Stacje radiokorymne	Radiostacje rodzaje		
	Oficerów	Podofic.	Chorążych	Razem																					
Dowództwo i sztab	10	1	1	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kompania dowodzenia i obsługi	15	149	175	475	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	44	—	—	—
Trzy bataliony rozpozn. / w kazymy	46	7	960	1013	27	17	412	6	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	109	40	—	—
Kompania rozpozn. powietrznego	12	19	150	181	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26	18	—	—	—
Razem	475	51	3100	3526	81	51	344	48	27	4	4	4	4	4	521	331	36	2117	1569	48	389	30	772	—	

SCHEMAT NR. 13. ORGANIZACJA, UZBROJENIE I WYPOSAŻENIE ROZPOZNAWCZEGO PLUTU PANCERNEGO KAJARI

Rozpoznawczy pułk pancerny, oprócz działań rozpoznawczych może wykonywać następujące zadania bojowe:

- prowadzić działania osłonowe w czasie natarcia, w obronie oraz w działaniach opóźniających;
- prowadzić natarcie, działania obronne lub opóźniające na pomocniczym kierunku działań bojowych KA;
- działać jako manewrowa grupa pancerna w toku natarcia i pościgu;
- likwidować zgrupowania partyzanckie, grupy specjalne i desanty powietrzne nieprzyjaciela.

W regulaminach i instrukcjach amerykańskich stwierdza się, że rozpoznawczy pułk pancerny jest w stanie wykonywać większość zadań własnymi siłami i środkami. W niektórych wypadkach, a zwłaszcza w toku prowadzenia natarcia, obrony, działań opóźniających i w toku działań jako grupa manewrowa zakłada się możliwość wzmocnienia pułku pododdziałami artylerii, czołgów, piechoty zmechanizowanej i saperów.

Pułk może prowadzić rozpoznanie w całym pasie działań bojowych korpusu, w określonym rejonie lub na wyznaczonych marszrutach. Większość zadań rozpoznawczych pułk wykonuje siłami i środkami organicznych batalionów rozpoznawczych, z których każdy może prowadzić rozpoznanie w pasie 10-15 km.

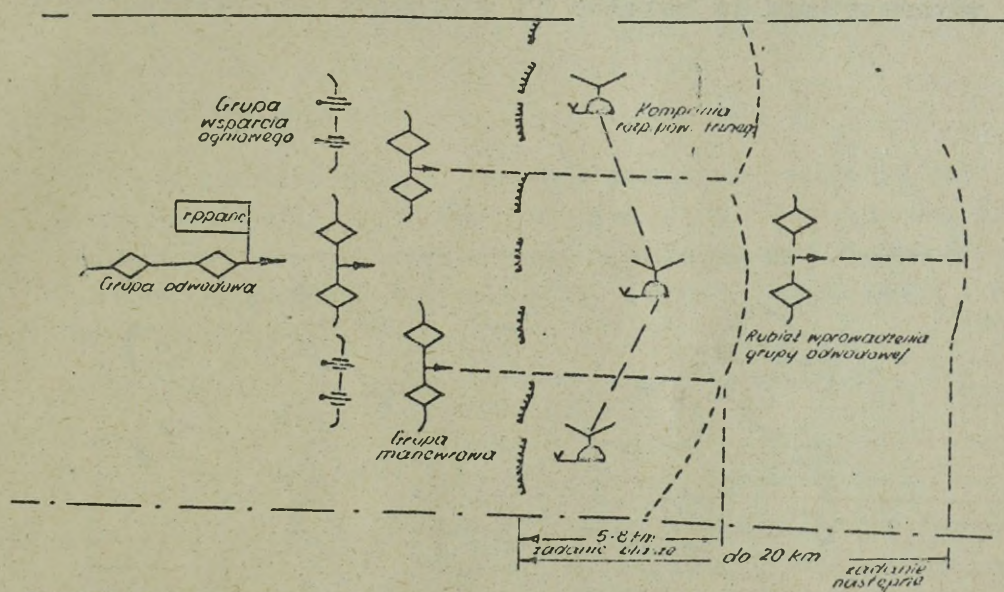
Kompania rozpoznania powietrznego może być użyta w całym pasie rozpoznania pułku lub na kierunkach działań poszczególnych batalionów rozpoznawczych. Regulaminy amerykańskie podkreślają, że skład organizacyjny kompanii oraz środki rozpoznania wzrokowego, fotograficznego i radiolokacyjnego pozwalają na prowadzenie działań rozpoznawczych na szerokim froncie i na dużą głębokość. Kompania jest również w stanie przerzucać grupy rozpoznawcze i pododdziały piechoty na tyły nieprzyjaciela.

W działaniach zaczepnych rozpoznawczy pułk pancerny otrzymuje zadanie bliższe /5-8 km/ i zadanie dalsze na głębokość do 20 km. Bataliony rozpoznawcze otrzymują również zadanie bliższe i dalsze.

W zależności od zadania, szerokości pasa natarcia, charakteru działań i sił nieprzyjaciela rozpoznawczy pułk pancerny ugrupowuje się w jeden, dwa lub trzy rzuty.

Dowódca pułku organizuje najczęściej trzy następujące grupy /schemat nr 14/;

- manewrową w składzie: 1-2 batalionów /bez baterii artylerii/ oraz przydzielonych pododdziałów piechoty zmechanizowanej i czołgów;
- wsparcia ogniowego w składzie: baterii artylerii wydzielonych z batalionów rozpoznawczych, pododdziałów artylerii przydzielonej, pododdziałów rozpoznawczych w sile od kompanii do batalionu;
- odwodową w składzie organicznych i przydzielonych pododdziałów specjalnych oraz pododdziałów rozpoznawczych.

SCHEMAT NR 14. UGRUPOWANIE BOJOWE ROZPOZNAWCZEGO PUŁKU PANCERNEGO W NATURZE
/wariant/

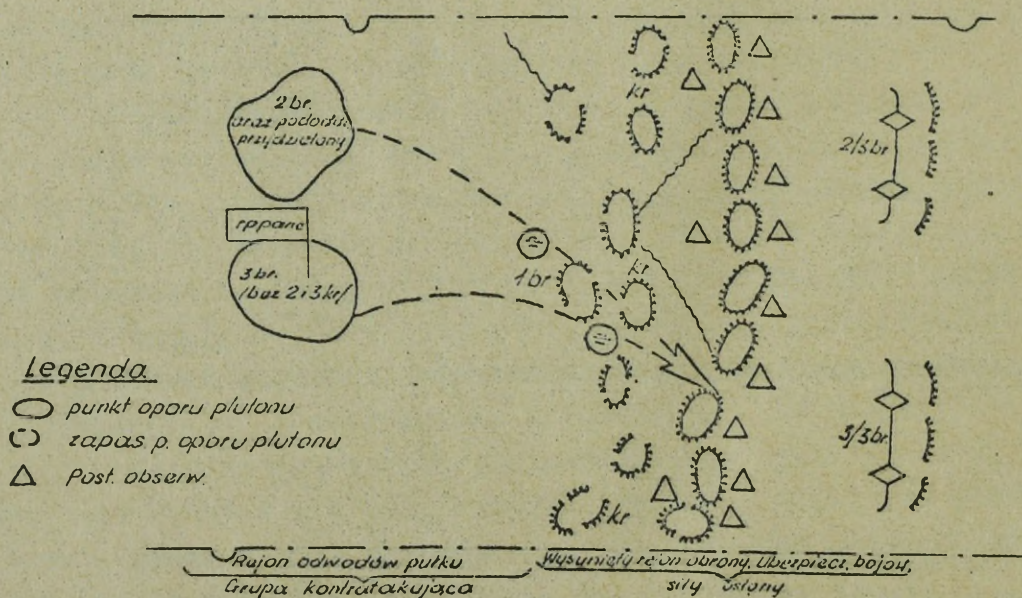
W działaniach obronnych rozpoznawczy pułk pancerny może otrzymać zadanie osłony sił głównych korpusu armijnego /armii polowej/ lub przejść do obrony samodzielnie. Skład i wyposażenie pułku powoduje, że najbardziej dla niego typową jest obrona ruchowa, która może prowadzić zarówno we współdziałaniu z ZT korpusu lub armii względnie samodzielnie.

W wypadku przejścia pułku do obrony ruchowej na samodzielnym kierunku dowódca pułku organizuje siły osłony i grupę kontratakującą oraz rozwija sieć posterunków obserwacyjnych oraz rozbudowuje pozycje ubezpieczeń bojowych, wysunięty rejon obrony oraz pozycje /rejon rozmieszczenia/ odwodów.

Obronę pozycji ubezpieczeń bojowych organizuje się najczęściej siłami 1-2 kompanii rozpoznawczych wzmocnionych pododdziałami czołgów i artylerii.

Do działań w wysuniętym rejonie obrony wyznacza się batalion rozpoznawczy, który organizuje główne i zapasowe punkty oporu plutonów oraz pozycje blokujące.

Grupę kontratakującą stanowią siły batalionu rozpoznawczego, wzmocnionego pododdziałami czołgów. W skład grupy wchodzi również pododdziały specjalnego pułku i te, które nie zostały wykorzystane do działań na pozycjach ubezpieczeń bojowych.

SCHEMAT NR 15. UGRUPOWIENIE BOJOWE ROZPOZNAWCZEGO PUŁKU PANCERNEGO W OBRONIE RUCHOWEJ (wariant).

W obronie rejonu rozpoznawczy pułk pancerny otrzymuje wąski odcinek terenu i z reguły prowadzi działania bojowe w ścisłym powiązaniu z innymi związkami /oddziałami/ KA.

Ugrupowanie bojowe pułku w dwa rzuty, w tym 2/3 sił i środków jest rozmieszczona w pierwszym rzucie, obsadzając pozycje ubezpieczeń bojowych i wysunięty rejon obrony. Pozostałe siły pułku stanowią drugi rzut pułku.

W działaniach opóźniających rozpoznawczy pułk pancerny przyjmuje ugrupowanie bojowe w dwa rzuty. Dowódca pułku organizuje dwa następujące zgrupowania bojowe:

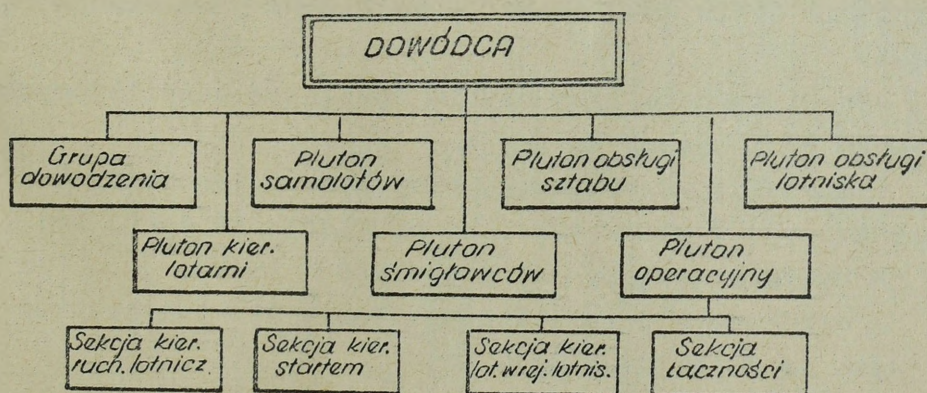
- zgrupowanie powstrzymujące, do którego wydziela się większość sił i środków wzmocnionych środkami obrony przeciwpancernej;

- zgrupowanie odwodowe w sile około batalionu.

Amerykańscy dowódcy wojskowi uważają, że struktura organizacyjna pułku, jego uzbrojenie i wyposażenie umożliwiają prowadzenie działań opóźniających i prowadzić skuteczną walkę z przeważającymi siłami nieprzyjaciela.

Kompania lotnicza sztabu KA

Zasadnicze zadanie kompanii polega na zabezpieczeniu systemu dowodzenia wojsk korpusu. Wyposażenie w różnorodny sprzęt bojowy, a przede wszystkim w wielozadaniowe samoloty i śmigłowce umożliwia użycie kompanii m.in. do wykonywania zadań rozpoznawczych.

Stan osobowy kompanii

159 żołnierzy

Wyposażenie

<u>Samolotów</u>	13 w tym
dowódcy	1
rozpoznawczych	6
wielozadaniowych	6
<u>Śmigłowców</u>	15 w tym
rozpoznawczych	10
wielozadaniowych	5

b. Oddziały i pododdziały rodzajów wojsk i służb KA

W regulaminach i instrukcjach amerykańskich sił lądowych poświęca się dużo uwagi rozpoznaniu rodzajów wojsk i służb na szczeblu korpusu armijnego. Podkreśla się m.in. duże znaczenie rozpoznania artyleryjskiego, które winno wykonywać takie zadania, jak:

- zdobywanie danych o ilości, rodzaju i rozmieszczeniu środków ogniowych, a zwłaszcza raketowych nieprzyjaciela;
- zdobywanie danych o rozbudowie inżynieryjnej, systemie rozpoznania artyleryjskiego oraz sposobie /systemie/ kierowania środkami raketowymi i artylerią nieprzyjaciela.

Jednym z najważniejszych zadań sił i środków rozpoznania artyleryjskiego jest rozpoznanie terenu i ustalenie rejonów stanowisk ogniowych /startowych/ dla własnej artylerii i wyrzutni pocisków raketowych.

Dowództwo korpusu dysponuje znaczną ilością sił i środków przeznaczonych do wykonywania zadań rozpoznawczych. M. in. posiada ono: dywizjon rozpoznania pomiarowego oraz kompanię lotniczą.

Dywizjon rozpoznania pomiarowego /schemat nr 17/ jest przeznaczony do wykrywania środków napadu jądrowego oraz artylerii i moździerzy nieprzyjaciela. Struktura organizacyjna i wyposażenie dywizjonu stwarzają możliwość prowadzenia rozpoznania:

- powietrznego przy użyciu samolotów bezpilotowych na głębokość 80 i więcej km;
- dźwiękowo-pomiarowego przy pomocy specjalnych urządzeń rozpoznawczych w pasie 10-12 km na głębokość do 27 km;
- radiolokacyjnego na głębokość 4-18 km;
- wzrokowego przez zorganizowanie 4-6 posterunków obserwacyjnych na głębokość 10-15 km;

Szczegółową organizację, wyposażenie i możliwości dywizjonu rozpoznania pomiarowego korpusu, przedstawia schemat nr 17.

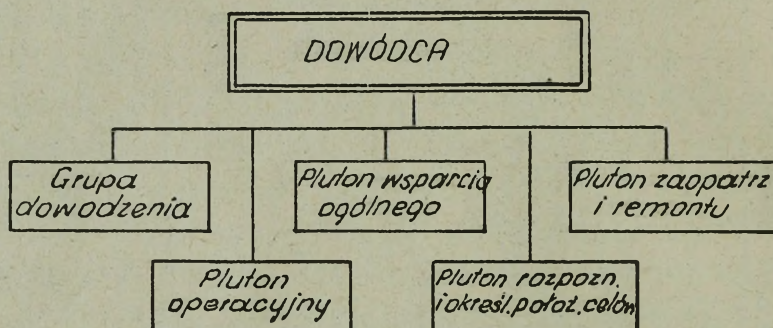
Kompania lotnicza artylerii korpusu /schemat nr 18/

Jest wykorzystywana głównie do:

- wykrywania i określania położenia celów w ugrupowaniu nieprzyjaciela, na które winny być wykonane uderzenia pociskami raketowymi i artylerii własnej;

- korygowanie ognia artylerii korpusu.

Zasięg rozpoznania kompanii waha się w granicach 60-80km.

Stan osobowy kompanii

Oficerów	29
Chorążych	10
Podofic. i szereg.	130
Razem	169

Wyposażenie

<u>Samolotów</u>	10 w tym
dowódcy	1
rozpoznawczych	9
<u>Śmigłowców</u>	13 w tym
rozpoznawczych	9
wielozadaniowych	4

SCHEMAT NR 18. ORGANIZACJA KOMPANII LOTNICZEJ ARTYLERII KA

W amerykańskim korpusie armijnym jest wykorzystywany telewizyjny system obserwacji i rozpoznania powietrznego. W skład systemu wchodzi 3-4 samoloty, wyposażone w aparaturę telewizyjną. Specjaliści wojskowi USA twierdzą, że każdy samolot wchodzący w skład systemu może prowadzić obserwację i rozpoznanie powietrzne w pasie o szerokości 6-8 km na głębokość 80-120 km.

c/ Pododdziały rozpoznawcze przydzielone do korpusu lub działające na jego korzyść

Zgodnie z poglądami specjalistów amerykańskich oddział rozpoznawczy korpusu armijnego może otrzymać, dla własnych potrzeb lub podległych dywizji, następujące jednostki rozpoznawcze:

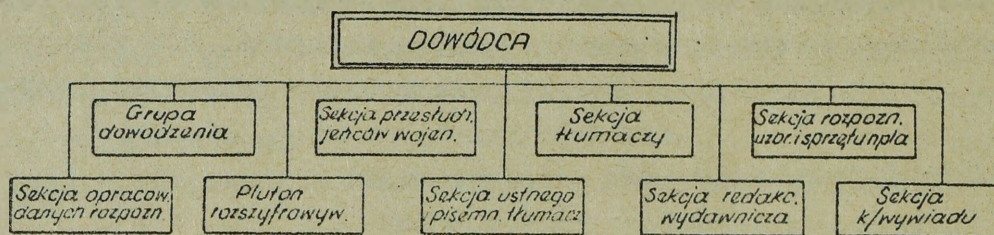
- kompanię rozpoznania specjalnego;
- kompanię dalekiego rozpoznania;
- batalion wojny radioelektronicznej;
- batalion rozpoznania kontroli i przeciwdziałania radiowego.

Oprócz ww. pododdziałów na korzyść korpusu armijnego mogą działać jednostki specjalnego przeznaczenia. Są to pododdziały przygotowane do prowadzenia dywersji i rozpoznania oraz organizowania band zbrojnego podziemia na tyłach nieprzyjaciela.

Jednostkami specjalnego przeznaczenia z reguły dowodzą sztaby wyższych związków operacyjnych. W wypadku gdy część tych jednostek działa na korzyść korpusu armijnego, oddział rozpoznawczy sztabu KA zostaje wzmocniony odpowiednim personelem, który zabezpiecza działalność i udziela pomocy w kierowaniu pododdziałami specjalnego przeznaczenia zgodnie z potrzebami i planem działań rozpoznawczych korpusu.

Kompania rozpoznania specjalnego /schemat nr 19/ podlega bezpośrednio szefowi oddziału rozpoznawczego. Jest przeznaczona do zabezpieczenia potrzeb sztabu korpusu i podległych dywizji w zakresie:

- systematycznego napływu i obiegu wiadomości o nieprzyjacielu wewnątrz i sztabu korpusu;
- ochrony przed działalnością organów rozpoznawczych nieprzyjaciela;
- opracowywania różnego rodzaju analiz, wniosków itp;
- przesłuchiwania jeńców wojennych i zbiegów;
- ustnych i pisemnych tłumaczeń zdobytych dokumentów bojowych nieprzyjaciela;
- cenzury korespondencji oraz kontroli przestrzegania zasad tajnego dowodzenia.

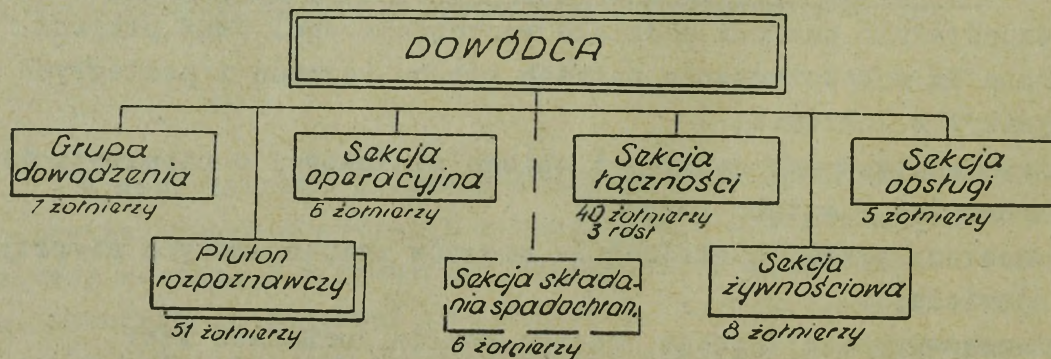
Stan osobowy kompanii

Oficerów	17
Podofic. i szereg.	55
Razem	72

SCHEMAT NR 19. ORGANIZACJA KOMPANII ROZPOZNANIA SPECJALNEGO KA

Kompania dalekiego rozpoznania

Podstawowym zadaniem kompanii jest wykrywanie i rozpoznanie celów do wykonania uderzeń pociskami raketowymi Honest John, Sergeant i Pershing. W zależności od sytuacji bojowej i potrzeb kompania może również otrzymać zadanie potwierdzenia wiadomości o celach znajdujących się w ugrupowaniu nieprzyjaciela wykrytych przez inne siły i środki rozpoznania korpusu lub dywizji.

Stan osobowy kompanii - 69 żołnierzy

Może zorganizować 24 patrole rozpozn. / plut. 12 / w składzie 5-6 żołnierzy każdy. Prowadzi rozpoznanie n-pla na głębokość 75 - 450 km.

SCHEMAT NR 20. ORGANIZACJA KOMPANII DALEKIEGO ROZPOZNANIA KA

Skład, struktura organizacyjna i wyposażenie oraz wyszkolenie bojowe /cały stan przygotowany do wykonywania skoków spadochronowych/ stwarzają możliwości prowadzenia rozpoznania w pasie działań KA na głębokość 75-450 km. Ze składu kompanii mogą być zorganizowane 24 patrole /grupy/ rozpoznawcze.

Batalion wojny radioelektronicznej

W regulaminach amerykańskich sił lądowych podkreśla się, że batalion wojny radioelektronicznej jest przydzielany korpusowi armijnemu wówczas, gdy istnieją szanse zwiększenia możliwości bojowych związków taktycznych i oddziałów korpusu poprzez prowadzenie wojny radioelektronicznej.

Do głównych zadań batalionu wojny radioelektronicznej należą:

- wykrywanie, rozpoznawanie i określanie rejonów rozmieszczenia naziemnych urządzeń radiolokacyjnych /stacji kierowania ogniem artylerii i pocisków raketowych/ nieprzyjaciela;

- wykrywanie i rozpoznanie urządzeń radioelektronicznych zainstalowanych na samolotach;

- dezorganizacja systemów dowodzenia nieprzyjaciela poprzez stosowanie zakłóceń w pracy jego środków radiolokacyjnych.

Struktura organizacyjna batalionu /schemat nr 21/ jest zmienna. Najczęściej ilość kompanii wojny radioelektronicznej w składzie batalionu jest uzależniona od ilości dywizji występujących w składzie korpusu armijnego.

Siły i środki batalionu są wykorzystywane w sposób zdecentralizowany.

Do każdej dywizji podległej korpusowi przydziela się po jednej kompanii wojny radioelektronicznej. Dywizje z kolei przydzielają po jednym zespole /plutonie/ wojny radioelektronicznej podległym brygadam i innym pododdziałom dywizyjnym.

Poszczególne kompanie /zespoły/ wojny radioelektronicznej podlegają bezpośrednio dowódcom ogólnowojskowym. Dowództwa poszczególnych kompanii rozmieszczają się w pobliżu głównych stanowisk dowodzenia dywizji. Zespoły wojny radioelektronicznej są rozmieszczone w rejonach wysuniętych stanowisk dowodzenia brygad działających w pierwszym rzucie dywizji.

Dowództwo batalionu, sztab i kompania dowodzenia poza - stają w dyspozycji dowódcy korpusu, rozmieszczając się w po - bliżu głównego SD.

Zadania dowództwa batalionu oraz dowództw poszczególnych kompanii sprowadzają się z reguły do wykonywania czynności administracyjno-gospodarczych oraz do organizacji współdziałania między dowództwem KA /dywizji/, oddziałem rozpoznawczym i wydziałem łączności w zakresie wymiany informacji itp. Między poszczególnymi zespołami wojny elektronicznej nie organizuje się oddzielnego systemu łączności dowodzenia.

Batalion rozpoznania, kontroli i przeciwdziałania radiowego

Jest przeznaczony do wykrywania, rozpoznawania i okre - ślenia rejonów rozmieszczenia radiostacji nieprzyjaciela oraz zakłócania ich pracy.

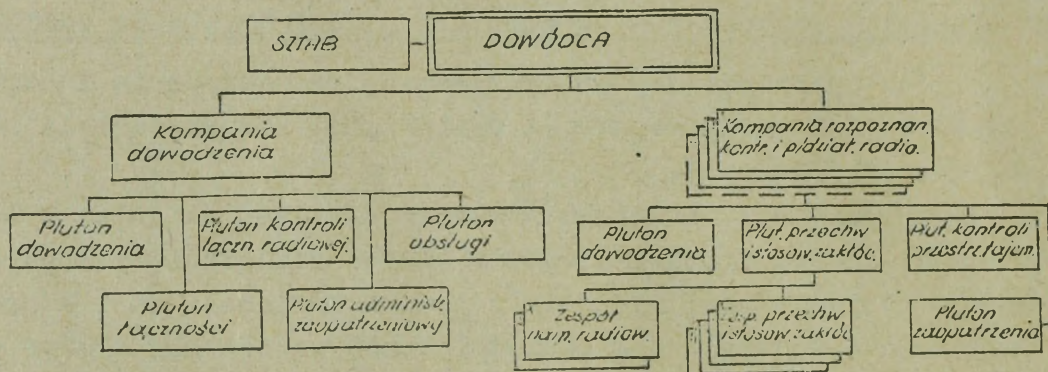
Organizacja batalionu /schemat 22/ jest zmienna. W zależ - ności od ilości dywizji i samodzielnych oddziałów występują - cych w korpusie armijnym batalion może posiadać 3-4 kompanie rozpoznania kontroli i przeciwdziałania radiowego. Stałym ele - mentem organizacyjnym batalionu jest kompania dowodzenia.

W okresie przygotowawczym oraz w toku działań dowództwo i sztab oraz kompania dowodzenia batalionu rozmieszczają się w rejonie SD korpusu, a dowództwa kompanii w rejonach SD dywi - zji. Użycie sił i środków batalionu w toku działań bojowych odbywa się w sposób scentralizowany. Dowódca batalionu oraz dowódcy poszczególnych kompanii realizują plan działań grupy rozpoznania, kontroli i przeciwdziałania armii polowej. Siły i środki batalionu nie podlegają dowódcom ogólnowojskowym, mimo że są rozwijane w pasach /rejonach/ działań dywizji i brygad.

Całokształt działalności rozpoznawczej batalionu opiera się na wykonywaniu zadań bojowych przez posterunki przechwyty, namierzania i zakłóceń. Wyniki rozpoznania posterunków są prze - kazywane do plutonów dowodzenia kompanii rozpoznania, kontroli i przeciwdziałania radiowego, przy dowództwach dywizji oraz do kompanii dowodzenia batalionu. Szczegółowa analiza i opracowa - nie materiałów zdobytych przez poszczególne posterunki odbywa się w sztabie batalionu. Opracowane materiały są przekazywane w postaci meldunków i sprawozdań do sztabów: armii polowej ,

korpusu armijnego /do którego batalionu jest przydzielony/ ,
 oraz do sztabów poszczególnych rodzajów wojsk i służb.

Do celów dowodzenia siłami i środkami batalionu oraz do wymiany zdobytych wiadomości rozpoznawczych wykorzystuje się oddzielne sieci łączności radiowej, radioliniowej i telefonicznej organizowane niezależnie od istniejących systemów łączności dla potrzeb dowódców ogólnowojskowych.

Możliwości bojowe

Nazwa posterunku	Zakres fal	Siła
Przechwyty radiowego	KF	32
	UKF	48
Namierzania radiowego	KF	8
	UKF	8
Zakłócenia radiowego	KF	16
	UKF	16

SCHEMAT NR 22. ORGANIZACJA I MOŻLIWOŚCI BOJOWE BATALIONU ROZPOZN., KONTROLI I P/DZIAŁANIA RADIOWEGO KA

Siłami i środkami batalionu prowadzi się rozpoznanie i przeciwdziałanie radiowe w zakresie fal ultrakrótkich i krótkich.

Posterunki rozpoznania UKF rozmieszcza się w odległości 3-5 km od linii styczności wojsk, w pobliżu stanowisk dowodzenia brygad pierwszorzutowych.

Posterunki rozpoznania KF rozmieszcza się w odległości 6-10 km od linii styczności wojsk w pobliżu wysuniętych SD dywizji.

W regulaminach i instrukcjach amerykańskich sił lądowych zwraca się uwagę na umiejętny wybór terenu przy rozwijaniu posterunków rozpoznania, kontroli i przeciwdziałania radiowego . Za najbardziej celowe uważa się organizowanie grup posterunków przy poszczególnych stanowiskach dowodzenia z takim wyliczeniem, aby w każdej grupie prowadziło rozpoznanie 5-6 posterunków.

Ogólne zestawienie ilości sił i środków rozpoznania korpusu armijnego oraz ich możliwości przedstawia tabela 2.

TABELA NR 2   JIOŚĆ, RODZAJ ORAZ MOŻLIWOŚCI SIŁ I ŚRODKÓW ROZPOZNANIA
KORPUSU ARMIJNEGO SIŁ LĄDOWYCH USA

Oddziały i pododdziały rozpoznawcze	Stan osobowy			Uzbrojenie i wyposażenie										Możliwości bojowe				
	Oficerowie	Podoficerowie i szeregowcy	Razem	Człgł	Transportery opancerzone	HB 155mm	Moździerze	Samoloty	Samoloty bezpieczne	Śmigłowce	Samochody	Stacje radioelekcyjne	Stacje rozpozn. dzwięk.	Rudostacje	Gęstość rozpozn./w km/	Szerokość rozpozn./w km/	Liczba PR i GDR	Liczba postępnik osuwających
Oddział rozpozn. sztabu KA	9	13	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rozpoznawczy pułk pancerny	175	3214	3389	132	344	18	27	—	—	48	393	30	—	772	ob100	60-80	—	—
Dywizja rozpoznania pomiarowego	40	726	766	—	—	—	—	—	12	3	213	8	6	189	10-27 60-80	60-80	—	30-45
Kompania lotnicza artylerii KA	29	140	169	—	—	—	—	10	—	13	—	—	—	—	40-60	60-80	—	—
Kompania lotnicza sztabu KA	—	—	159	—	—	—	—	13	—	16	—	—	—	—	—	—	—	—
Kompania dalekiego rozpoznania	—	—	169	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kompania rozpoznania specjalnego	17	55	72	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Batalion wojny radioelektronicznej	70	707	777	—	26	—	—	16	—	—	178	—	—	145	—	60-80	—	—
Batalion rozpoznania kontrolni i przeciwdz. radia.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60-80	—	128
Razem /okoto/	350	5170	5520	132	370	18	27	39	12	80	784	38	6	1106	110-120	60-80	—	—
Ogółem w KA /Trzy DZ i jedna DPane/	1000	13500	14500	320	820	18	104	70	52	420	1200	500	6	3000	—	—	—	—

5. Siły i środki rozpoznania armii polowej

Bezpośrednim organizatorem rozpoznania na szczeblu armii polowej jest oddział rozpoznawczy sztabu armii. W skład oddziału rozpoznawczego wchodzi następujące wydziały: rozpoznawczy, rozpoznania powietrznego, kontrwywiadu, ogólny i administracyjny. Stan osobowy oddziału wynosi 52 żołnierzy, w tym : 40 oficerów, 1 chorąży oraz 11 podoficerów i szeregowych.

Oprócz oddziału rozpoznawczego, w sztabie armii znajdują się specjaliści rozpoznania artyleryjskiego /4 oficerów/, inżynierskiego /3 oficerów i dwóch podoficerów/, łączności i wojsk chemicznych /po jednym oficerze/.

Rozpoznanie na korzyść wojsk armii polowej prowadzą organiczne oddziały i pododdziały rozpoznania oraz jednostki rozpoznawcze przydzielone na okres prowadzenia operacji.

Na korzyść armii polowej mogą prowadzić rozpoznanie pododdziały rozpoznawcze lotnictwa taktycznego oraz jednostki specjalnego przeznaczenia.

a/ Organiczne jednostki rozpoznawcze armii polowej

Do organicznych jednostek rozpoznania armii polowej należą: rozpoznawczy pułk pancerny, batalion wojny radioelektronicznej, oraz kompania lotnicza sztabu armii.

Struktura organizacyjna, uzbrojenie oraz zasady wykorzystania rozpoznawczego pułku pancernego w armii polowej są takie same, jak w korpusie armijnym.

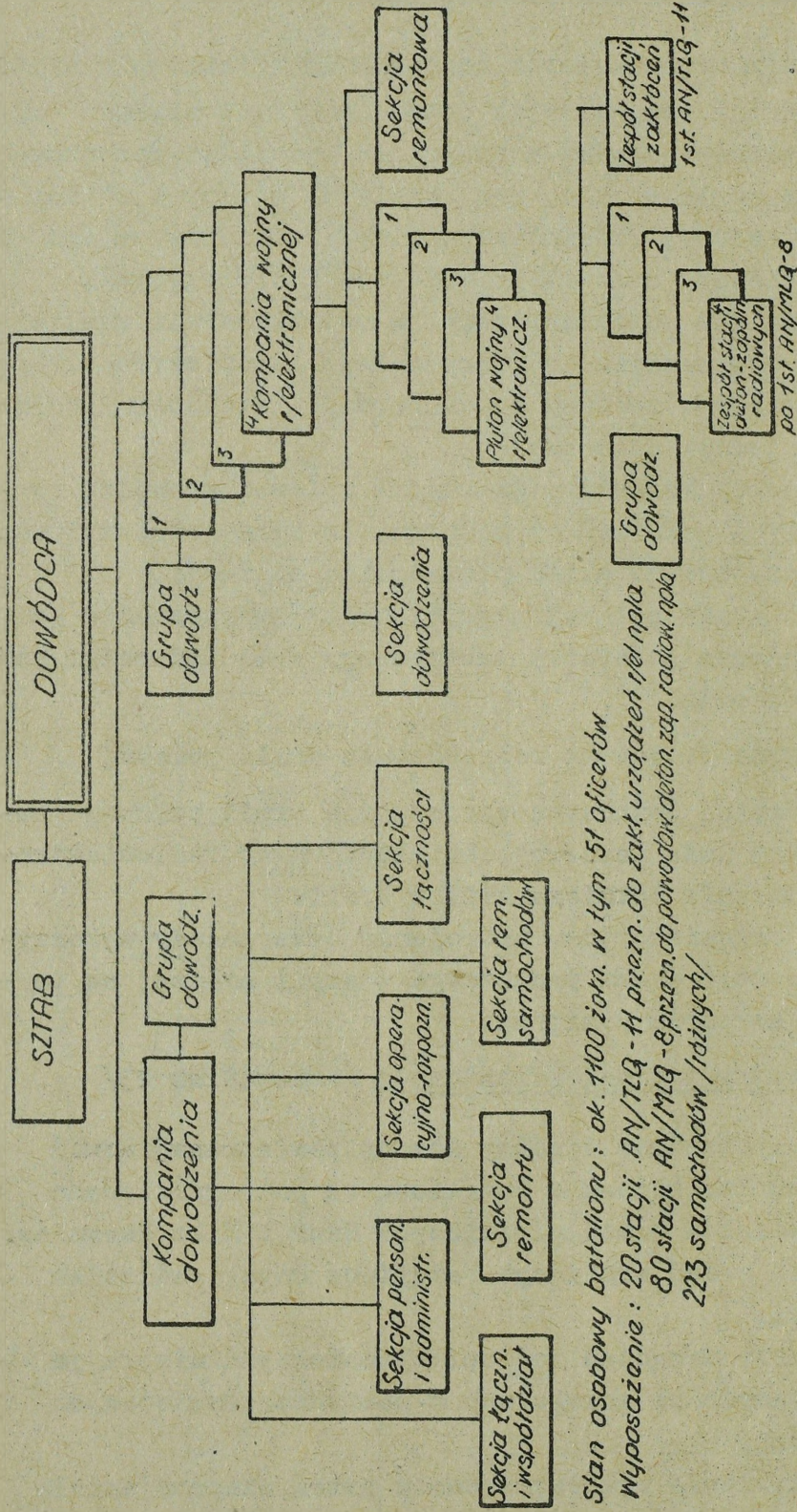
Batalion wojny radioelektronicznej /schemat nr 23/

Podlega bezpośrednio dowódcy obrony powietrznej armii polowej. Poszczególne kompanie batalionu są podporządkowane dowódcom grup pocisków przeciwlotniczych Hawk i Nike Hercules.

Do głównych zadań armijnego batalionu wojny radioelektronicznej należą:

- rozpoznanie urządzeń radioelektronicznych nieprzyjaciela zainstalowanych na samolotach w pociskach raketowych i bombach lotniczych;

- uniemożliwienie wykorzystywania przez nieprzyjaciela pokładowych urządzeń elektronicznych i naziemnych środków ra-

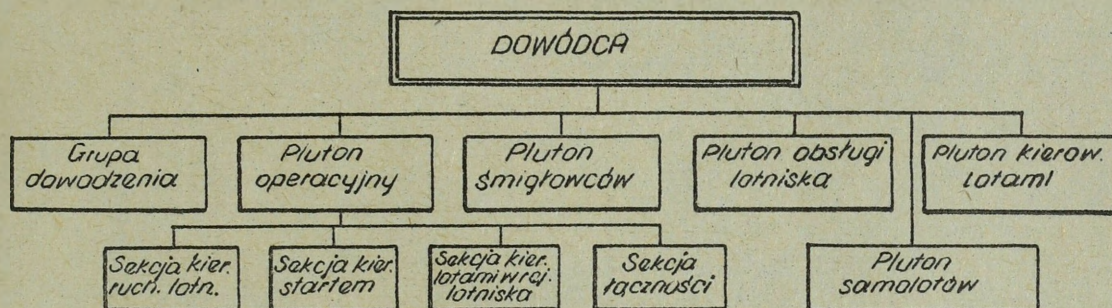

Stan osobowy batalionu : ok. 1100 żołn. w tym 51 oficerów

Wyposażenie : 20 stacji AN/TLQ - H przezn. do zakt. urządzeń i tel npla
 80 stacji AN/MLQ - 8 przezn. do powodów deton. zap. radiow. npla
 223 samochodów /rdzinych/

SCHEMAT NR 23. ORGANIZACJA I WYPOSAŻENIE BATALIONU WOJNY R/EL. RP SILI LĄDOWYCH USA

diolokacyjnych do celów nawigacji i bombardowania;
 - prowadzenie przedwczesnych detonacji zapalników radio-
 wych, zainstalowanych w pociskach rakietowych i bombach lotni-
 czych nieprzyjaciela;

Stan osobowy kompanii -165 żołnierzy

Wypożyczenie

Samolotów 13 w tym ;

- rozpoznawczych 4;

- wielozadaniowych 6;

- dowodzenia 3;

Śmigłowców 12 w tym ;

- rozpoznawczych 6;

- wielozadaniowych 6;

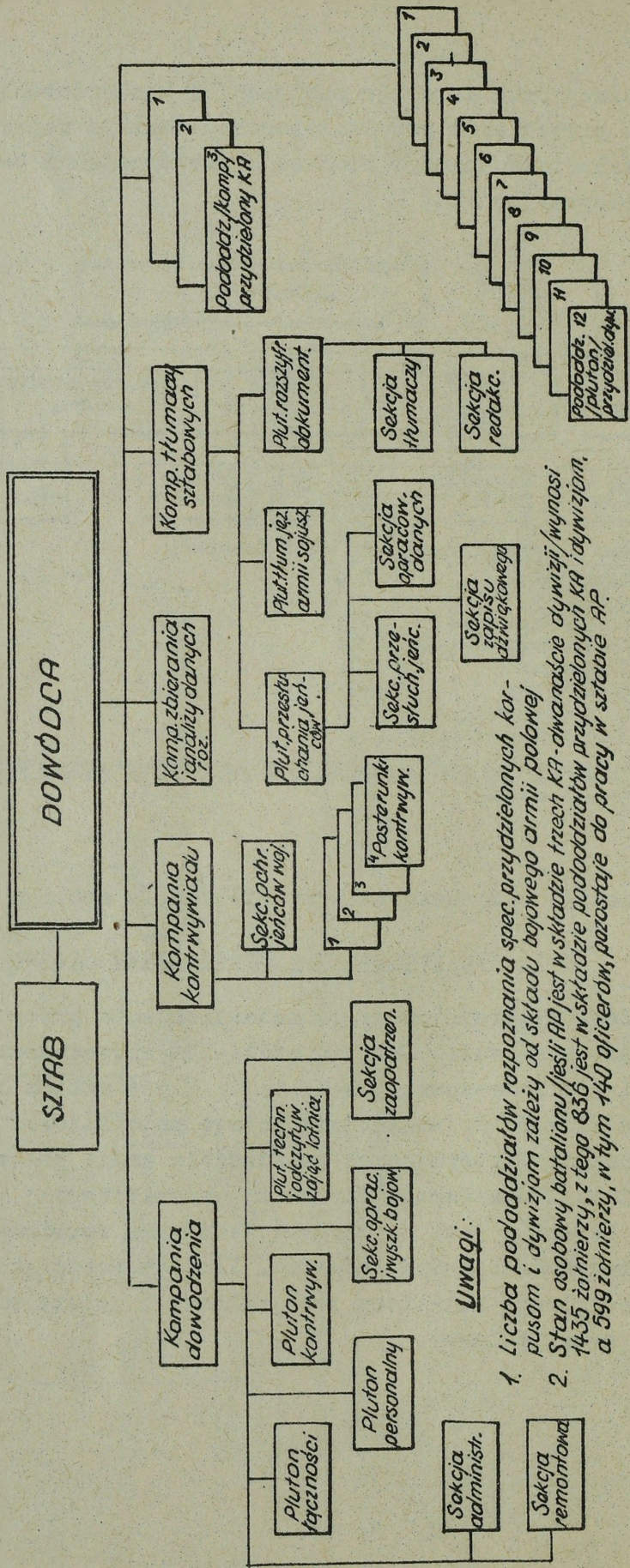
SCHEMAT NR. 24 ORGANIZACJA KOMPANII LOTNICZEJ SZTABU APUSA

b. Jednostki rozpoznawcze przydzielone do armii polowej

Batalion rozpoznania specjalnego /schemat 25/

Jest wykorzystywany do zabezpieczenia pracy oddziału rozpoznawczego sztabu armii, oddziałów rozpoznawczych korpusów i wydziałów rozpoznawczych dywizji. Część składu osobowego batalionu kieruje działalnością bojową pododdziałów rozpoznania specjalnego, występujących na szczeblu armii polowej.

Z punktu widzenia struktury organizacyjnej i składu osobowego batalion jest największą jednostką rozpoznania specjalnego amerykańskich sił lądowych. Ilość pododdziałów rozpoznania specjalnego batalionu jest zmienna i zależy od składu bojowego armii polowej.

Uwagi:

1. Liczba pododdziałów rozpoznania spec. przydzielonych kar-pusom i dywizjom zależy od składu bojowego armii polowej
2. Stan osobowy batalionu / jeśli AP jest w składzie trzech KA - dwa nadacie dywizji / wynosi 1435 żołnierzy, z tego 836 jest w składzie pododdziałów przydzielonych KA i dywizjom, a 599 żołnierzy, w tym 140 oficerów, pozostaje do pracy w sztabie AP.

SCHEMAT NR 25. ORGANIZACJA BATALIONU ROZPOZNANIA SPECJALNEGO AP SIL LADONWYCH USA

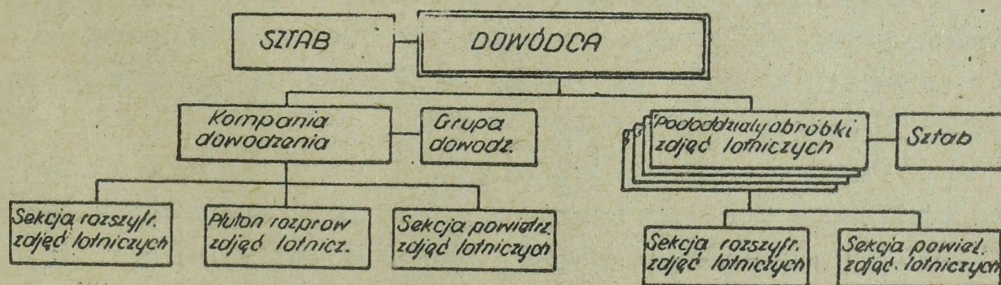
Pod względem operacyjnym batalion podlega dowódcy armii, a bezpośredni nadzór nad nim sprawuje pomocnik dowódcy armii do spraw rozpoznania.

Pododdziały rozpoznania specjalnego ze składu batalionu są przydzielone korpusom i dywizjom już w okresie pokojowym.

Batalion opracowania danych z rozpoznania powietrznego

Główne zadanie batalionu polega na zabezpieczeniu pracy oddziału rozpoznawczego sztabu armii, komórek rozpoznawczych rodzajów wojsk i służb armijnych, oddziałów rozpoznawczych korpusów i wydziałów rozpoznawczych dywizji w zakresie obróbki i odczytywania zdjęć lotniczych.

Cały stan osobowy batalionu, oprócz przygotowania fachowego jest przeszkolony w zakresie zasad pracy ogólnowojskowych komórek rozpoznawczych.

Stan osobowy Batalionu

Oficerów	27
Chorążych	17
Podofic i szer.	235
Razem	279

SCHEMAT NR.26 ORGANIZACJA BATALIONU OPR. DANUCH Z ROZPOZN. POWIETRZNEGO

Grupa rozpoznania, kontroli i przeciwdziałania radiowego

Ogólnym zadaniem grupy jest prowadzenie rozpoznania środków radiowych nieprzyjaciela i niedopuszczenie do ich skutecznego wykorzystywania w toku działań bojowych.

W regulaminach amerykańskich sił lądowych stwierdza się że cała działalność bojowa sił i środków grupy kontroli rozpoznania i przeciwdziałania obejmuje główną część przedsięwzięć z zakresu prowadzenia wojny radioelektronicznej, której celem jest:

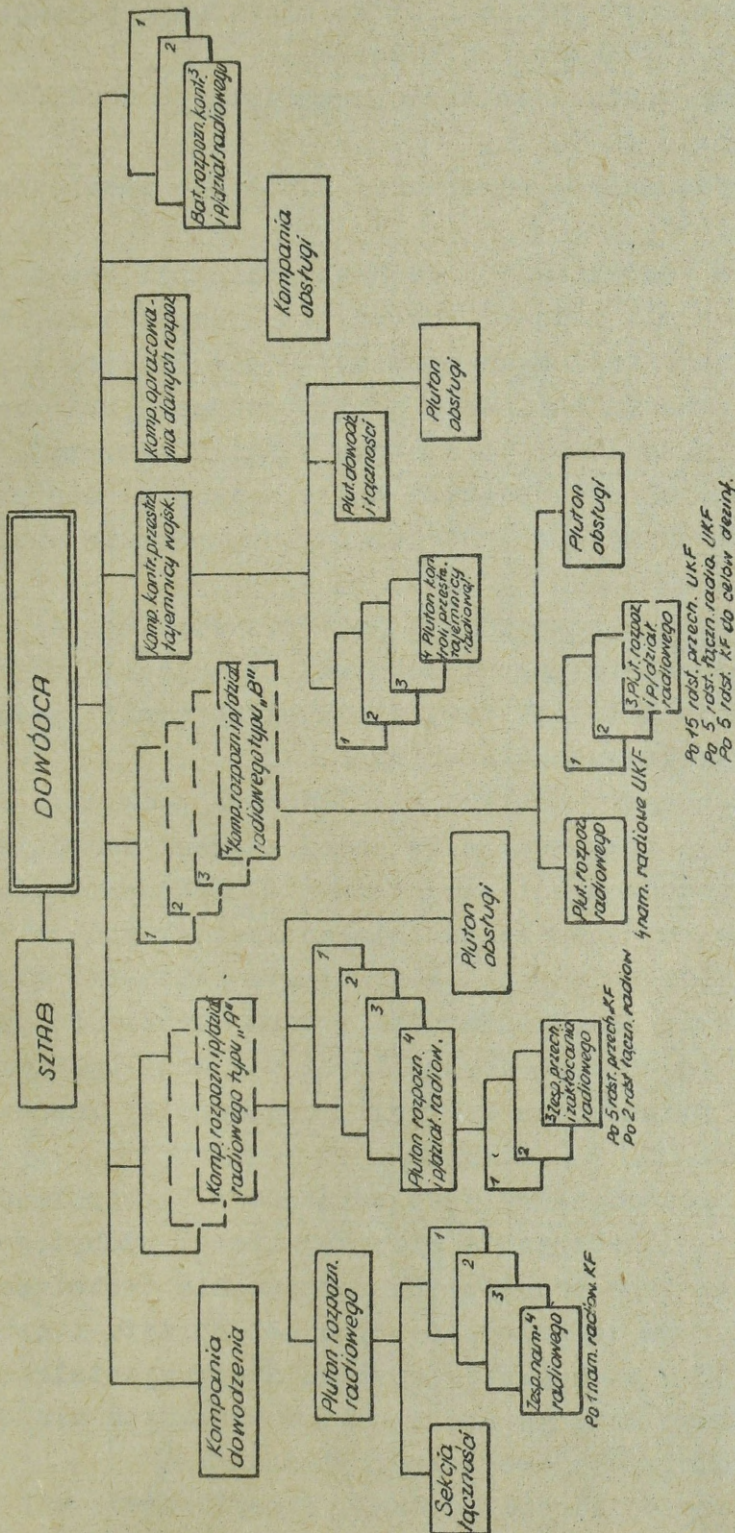
- rozpoznawanie i zakłócanie pracy środków radiowych nieprzyjaciela;
- maskowanie obecności i pracy własnych środków radioelektronicznych wykorzystywanych do celów dowodzenia w toku prowadzenia operacji;
- określanie skuteczności oddziaływania ogniowego i radioelektronicznego wojsk własnych na działalność bojową nieprzyjaciela, a przede wszystkim jego systemu dowodzenia;
- ochrona własnych wojsk przed skutkami rozpoznania radioelektronicznego sił i środków nieprzyjaciela.

Organizacja i wyposażenie grupy rozpoznania, kontroli i przeciwdziałania radiowego /schemat 27/ jest dostosowana do potrzeb wszystkich związków i oddziałów występujących w składzie armii polowej.

Bataliony rozpoznania, kontroli i przeciwdziałania radiowego wchodzące w skład grupy są podporządkowywane, pod względem administracyjno-gospodarczym, podległym korpusom armijnym.

Kompanie typu "A" i "B" z reguły są wykorzystywane w sposób scentralizowany na szczeblu armii polowej. Prowadzą one rozpoznanie i przeciwdziałanie radiowe w zakresie fal krótkich i ultrakrótkich. Siły i środki poszczególnych kompanii rozmieszcza się plutonami na najważniejszych kierunkach operacji.

Urządzenia radioelektroniczne znajdujące się w wyposażeniu grupy stwarzają możliwości prowadzenia rozpoznania i zakłócania naziemnych środków radiowych nieprzyjaciela pracujących w zakresie fal krótkich na głębokość od 50 do 500 i więcej km.

Pododdziały	Możliwości				Punkty rast. ob. prowadz. dezinform.	
	Ilość i rodzaj posterunków		Ilość i rodzaj posterunków		Ilość i rodzaj posterunków	
	UKF	KF	UKF	KF	UKF	KF
Komp. rozpozn. i plabizat. radiowego typu „A” / 1-3 w grupie /	45		4		24	
Komp. rozpozn. i plabizat. radiowego typu „B” / 1-3 w grupie /	60	4	15		15	
Batalion rozpozn. i plabizat. radiowego / 3 w grupie /	48	32	8	8	16	16
Razem w grupie 3 bataliony, 1 komp. typu „A”, 1 komp. typu „B”	189	156	28	28	63	72
Ogółem w grupie	345		56		135	15

SCHEMAT NR 27. ORGANIZACJA GRUPY ROZPOZNIANIA, KONTROLI I PRZECIWOZIAŁANIA RADIOWEGO RP-USA

Zasięg środków rozpoznania i przeciwdziałania pracują -
cych w zakresie fal ultrakrótkich wynosi:

- przy rozpoznawaniu i zakłócaniu naziemnych środków radiowych nieprzyjaciela 40-50 km;
- przy rozpoznawaniu i zakłócaniu urządzeń samolotowych do 400 km.

Ogólna liczba posterunków przechwytywania radiowego /345/ stwarza możliwości armii polowej na ciągłe rozpoznanie 100-1400 sieci i kierunków radiowych nieprzyjaciela. Oznacza to, że siły i środki rozpoznania radiowego armii polowej USA są w stanie rozpoznawać wszystkie podstawowe sieci i kierunki radiowe armii ogólnowojskowych naszych wojsk, a zasięg rozpoznania tych sił i środków może objąć elementy ugrupowania operacyjnego frontu.

Kompania dalekiego rozpoznania jest przydzielona do armii polowej z odvodu naczelnego dowództwa. Organizacja, wyposażenie i zasady użycia kompanii przydzielonej do armii polowej są takie same, jak w korpusach armijnych.

W regulaminach amerykańskich sił lądowych podkreśla się, że kompanie dalekiego rozpoznania są pododdziałami samodzielny -
nymi pod względem dowodzenia i zaopatrywania. Podstawowe zadanie kompanii polega na prowadzeniu działań specjalnych na tyłach nieprzyjaciela, organizowania i szkolenia oddziałów zbrojnego podziemia, a także dowodzenia nimi w toku działań bojowych.

W zależności od potrzeb do armii polowej mogą być przydzielone, na okres prowadzenia operacji, pododdziały rozpoznania technicznego.

Zadanie tych pododdziałów jest związane z rozpoznaniem różnorodnego sprzętu i uzbrojenia nieprzyjaciela, zdobytego w czasie walki. Oprócz tego pododdziały rozpoznania technicznego mogą być wykorzystywane do oceny efektywności sprzętu i uzbrojenia wojsk własnych w stosunku do sprzętu nieprzyjaciela oraz do wykonywania różnego rodzaju instrukcji dotyczących skutecznego zwalczania techniki bojowej nieprzyjaciela.

Ogólne zestawienie ilości, rodzaju i możliwości sił i środków rozpoznania armii polowej przedstawia tabela 3.

Zasięgi sił i środków rozpoznania na szczeblu batalion -
armia polowa przedstawia schemat 28.

TABELA NR 3. ILOŚĆ, RODZAJ ORAZ MOŻLIWOŚCI SIŁ I ŚRODKÓW ROZPOZNANIA ARMII POLOWEJ
SIŁ LADOWYCH USA

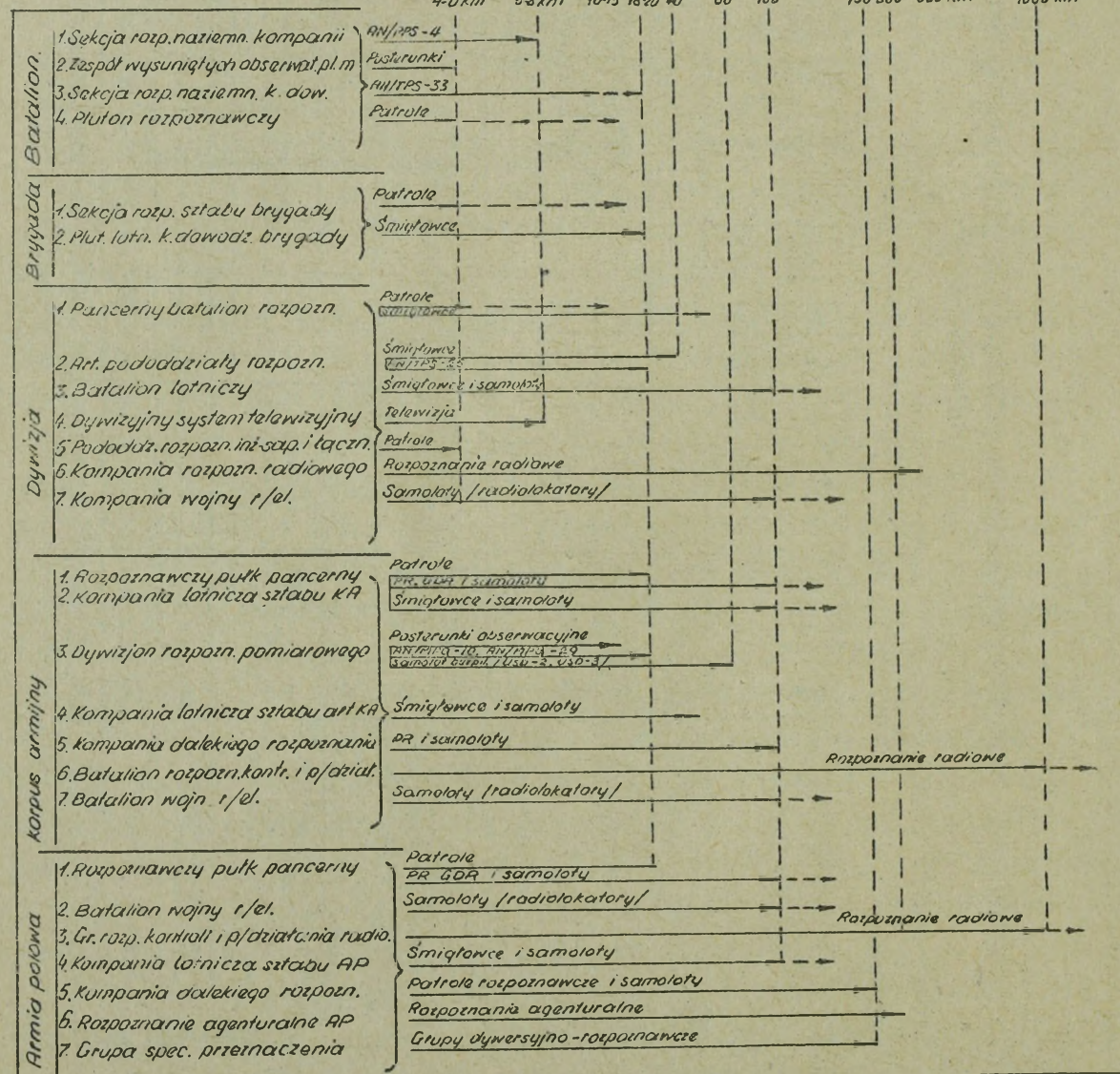
Oddziały i pododdziały rozpoznawcze	Stan osobowy		Uzbrojenie i wyposażenie								Możliwości bojowe											
	Oficerowie	Podoficerowie i szeregowcy	Razem	Czołgi	Transportery opancerzone	Haubice 155mm	Motdżiere	Samoloty	Samoloty bezpilotowe	Śmigłowce	Samochody	Stacje i lokacyjne	Radiostacje	Głębokość rozpozn./km	Szerokość rozpozn./km	Liczba patroli i GDR	Liczba posterunków radio	Liczba posterunków namierzania	Liczba posterunków taktycznych radio	Liczba posterunków dzieln. radio	Liczba grup rozpozn. agent	
Oddział rozpoznawczy sztabu armii polowej	40	12	52	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Dwa rozpoznawcze pułki pancerne (w każdym)	175	324	3386	132	334	18	27	—	—	48	393	30	772	100	60-80	—	—	—	—	—	—	
	70	—	777	—	26	—	—	16	—	—	178	—	145	—	60-80	—	—	—	—	—	—	
Oddziały i pododdziały organizmne	—	—	165	—	—	—	—	13	—	12	—	—	—	—	60-80	—	—	—	—	—	—	
Batalion rozpoznania specjalnego	140	459	599	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Batalion operacjom danych z rozpozn. powietrznego	27	252	279	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Przyczepione	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	do 1000	60-80	—	—	—	—	—	—	
	—	—	169	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	75-450	60-80	24	—	—	—	—	—	
Pododdziały rozpoznania technicznego	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Grupa rozpoznania agenturwego	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30-50	
Razem / około/	700	7800	8500	264	714	36	54	29	—	108	900	60	1700	1000	60-80	—	—	—	—	—	—	
Ogółem w RP	3700	48300	52000	1244	3174	90	366	239	156	1368	4500	1560	10700	—	—	—	—	—	—	—	—	

SCHEMAT NR 28 ZASIĘGI DZIAŁAŃ SIŁ I ŚRODKÓW ROZPOZNANIA PODODZIAŁÓW, ODDZIAŁÓW, ZWIĄZKÓW TAKTYCZNYCH I OPERACYJNYCH SIŁ LĄDOWYCH USA

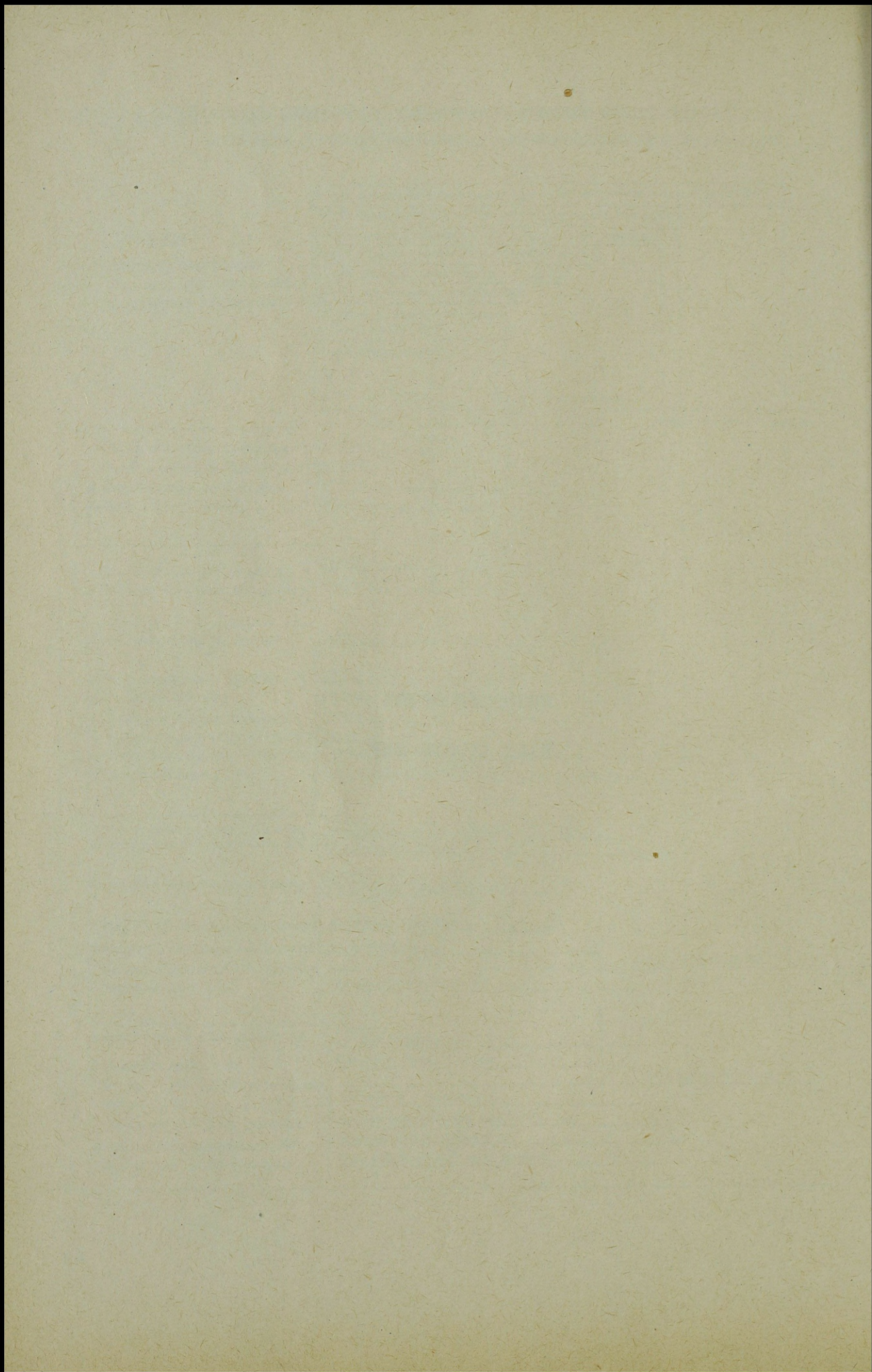
Legenda

- Głębokość rozpoznania
- Głębokość rozpoznania przy sprzyjających warunkach

Strefa rozpozn. radioelektronicznego i takt. lotnictwa rozpoznawczego	450-1000 km
Strefa rozpozn. agent. AP i działania grup spec. przeznac.	450-1000 km
Strefa rozpozn. samol. PR i GDR szczebla operacyjnego	100-450 km
Strefa rozpozn. samol. bezpil. USD-2, USD-3	100-450 km
Strefa rozpozn. śmigł. przez fot. i obs.	10-100 km
Strefa rozpozn. r./lok. PR i ppam i wysun. obserw. art.	10-100 km
Strefa rozpozn. PR	10-100 km
bz, bp,	10-100 km
obserw. pl. moździer.	10-100 km

ROZDZIAŁ DRUGI
SIŁY LĄDOWE NRF

1. Siły i środki rozpoznania batalionu /bz, bzmot, bcz/

Etatowymi pododdziałami rozpoznawczymi na szczeblu batalionu są:

- drużyna rozpoznawcza w składzie 6 zwiadowców;
- grupa rozpoznawcza w składzie 9 zwiadowców /1 oficer, 2 podoficerów i 6 szeregowych/.

Do głównych zadań ww. pododdziałów należy zdobywanie wiadomości o nieprzyjacielu i terenie na kierunku /w rejonie/działkań batalionu.

Siłami i środkami drużyny rozpoznawczej organizuje się lekki patrol rozpoznawczy lub 1-2 batalionowe posterunki obserwacyjne.

Grupa rozpoznawcza wykorzystywana jest do prowadzenia rozpoznania na tyłach nieprzyjaciela. Może ona być przerzucona śmigłowcem lub przenikać pieszo w określony rejon /obiekt/ na głębokości 6-8 km od linii styczności wojsk.

Oprócz sił i środków rozpoznania batalionu w każdej kompanii /kzmech, kzmot, kcz/ organizuje się po 1-2 posterunki obserwacyjne. Załogi posterunków obserwacyjnych batalionu i kompanii są wyposażone w odpowiednią aparaturę umożliwiającą prowadzenie obserwacji na głębokość 3-5 km w warunkach normalnej i ograniczonej widoczności.

2. Siły i środki rozpoznania brygady /BZ, BPanc/

Zgodnie z etatem okresu pokojowego dowództwo brygady /BZ, BPanc/ sił lądowych NRF dysponuje:

- plutonem rozpoznawczym w składzie: drużyny dowodzenia, drużyny rozpoznawczej, drużyny motocyklistów i sześciu lekkich patroli rozpoznawczych;
- trzema grupami rozpoznawczymi /po 9 zwiadowców każda/;
- plutonem rozpoznania naziemnego z dywizjonu artylerii brygady.

Pluton oraz grupy rozpoznawcze wchodzi w skład kompanii dowodzenia sztabu brygady.

Całokształtem prac z zakresu organizacji, planowania i prowadzenia rozpoznania na szczeblu brygady zajmuje się sekcja rozpoznawcza /1 oficer, 2 podoficerów/.

Pluton rozpoznawczy jest przeznaczony do zdobywania wiadomości o nieprzyjacielu w pasie działań bojowych.

Ze składu plutonu organizuje się:

- 6 lekkich patroli rozpoznawczych na transporterach opancerzonych, które prowadzą rozpoznanie kierunków, rejonów lub obiektów w odległości do 10-15 km od sił głównych brygady;

- 2-3 posterunki obserwacyjne, rozmieszczone w ugrupowaniu bojowym batalionów pierwszego rzutu brygady.

Pozostałe siły i środki plutonu mogą być wykorzystywane do:

- organizowania grup wypadowych i zasadzek w ugrupowaniu nieprzyjaciela;

- rozpoznania i walki z drobnymi pododdziałami nieprzyjaciela, działającymi w ugrupowaniu wojsk własnych;

- ochrony stanowiska dowodzenia i innych obiektów w ugrupowaniu bojowym brygady.

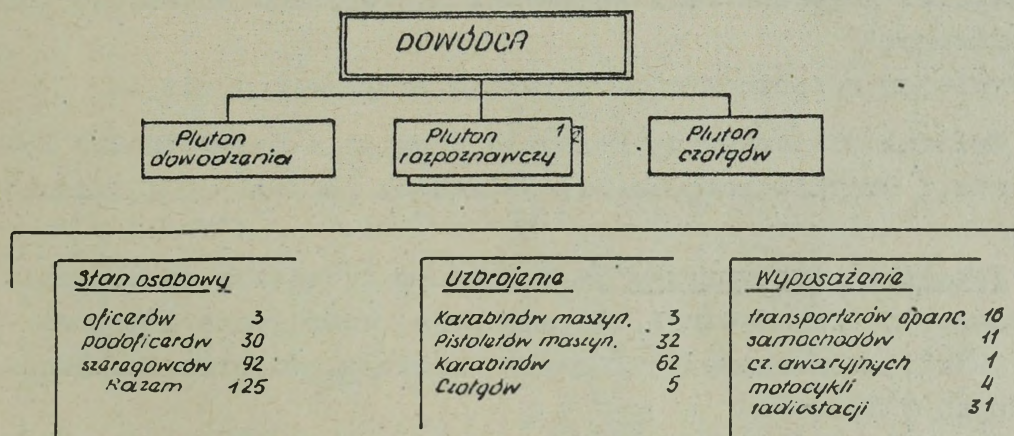
Grupy rozpoznawcze brygady są przeznaczone do prowadzenia rozpoznania w głębi ugrupowania nieprzyjaciela. Są to pododdziały przygotowane do prowadzenia działań dywersyjno-rozpoznawczych. Wyposażenie grupy stwarza możliwości samodzielnego działania na tyłach nieprzyjaciela przez 1-2 doby. Przerzut grup do rejonów działań odbywa się śmigłowcami lub samolotami. W regulaminach sił lądowych NRF zaleca się dokonywanie przez rzutu grup rozpoznawczych w głąb ugrupowania nieprzyjaciela w ciągu nocy.

Pluton rozpoznania naziemnego artylerii brygady jest przeznaczony do wykrywania, rozpoznawania i określania rejonów rozmieszczenia stanowisk ogniowych artylerii i moździerzy nieprzyjaciela oraz do korygowania ognia artylerii własnej. W wyposażeniu plutonu znajdują się m.in. dwie stacje radiolo-kacyjne typu AN/MPQ-4, przeznaczone do obserwacji pola walki oraz wykrywania siły żywej i techniki bojowej nieprzyjaciela. Zasięg stacji wynosi - 10 km. Ze składu plutonu rozpoznania naziemnego są organizowane artyleryjskie posterunki obserwacyjne rozmieszczone w ugrupowaniu batalionów działających w pierwszym rzucie brygady. Załogi posterunków ściśle współpracują z dowódcami batalionów wspieranych ogniem dywizjonu, obserwacją skuteczności ognia artylerii oraz meldują zdobyte wiadomości o

nieprzyjacielu na stanowisko dowodzenia artylerii brygady. Organizację i wyposażenie oraz możliwości sił i środków rozpoznania brygady przedstawia schemat nr 29.

W etatach okresu wojennego, na szczeblu brygady /BZ, BPanc/ przewiduje się zorganizowanie kompanii rozpoznawczej /schemat 30/ w składzie plutonu dowodzenia dwóch plutonów rozpoznawczych i pluton czołgów. W różnych publikacjach wojskowych NRF stwierdza się, że już obecnie są organizowane kompanie rozpoznawcze brygady, które działają podczas ćwiczeń z wojskami w terenie.

SCHEMAT NR 30. ORGANIZACJA, UZBROJENIE I WYPOSAŻENIE KOMPANII ROZPOZNAWCZEJ BZ/BPanc/NRF

Działalność rozpoznawcza etatowych sił i środków stwarza pewne możliwości zdobywania niezbędnej ilości danych o nieprzyjacielu dla potrzeb dowódcy i sztabu brygady. Organizacja i wyposażenie plutonu rozpoznawczego i plutonu rozpoznania naziemnego jest dostosowana do prowadzenia rozpoznania nieprzyjaciela i terenu znajdującego się przed frontem działań brygady. Grupy rozpoznawcze batalionów i brygady są przeznaczone do prowadzenia rozpoznania w głębi ugrupowania bojowego nieprzyjaciela.

Zmiany organizacji kompanii rozpoznawczej brygady, w miejsce istniejącego plutonu, są związane z dążnością do całkowitego usamodzielnienia się dowództwa i sztabu brygady w zakresie możliwości rozpoznania nieprzyjaciela w toku działań bojowych.

3. Siły i środki rozpoznania dywizji /DZ, DPanc/

Organizacją, planowaniem i prowadzeniem rozpoznania zajmuje się wydział rozpoznawczy sztabu dywizji. W toku wykonywania swych zadań wydział współpracuje ściśle z komórkami rozpoznawczymi rodzajów wojsk i służb dywizji.

Do prowadzenia rozpoznania w pasie działań bojowych dywizji NRF są przeznaczone następujące siły i środki:

- batalion rozpoznawczy;
- eskadra rozpoznania i łączności dywizyjnego batalionu lotniczego;
- dywizjon rozpoznania pomiarowego artylerii dywizji.

Wydział rozpoznawczy korzysta również z działalności bojowej sił i środków rozpoznania jednostek podległych i nadrzędnych.

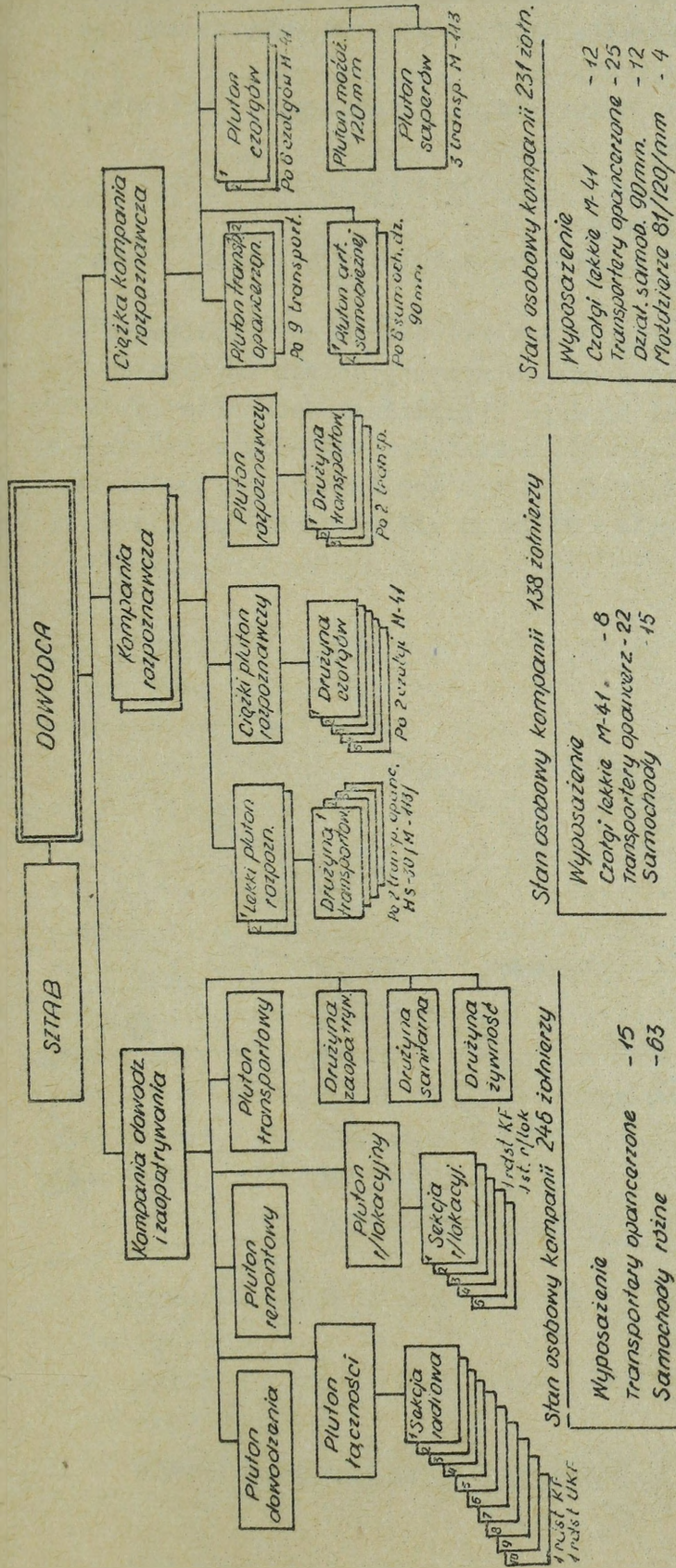
Batalion rozpoznawczy jest głównym oddziałem rozpoznania naziemnego dowódcy dywizji. Organizacja, uzbrojenie i wyposażenie batalionu /schemat 31/ czynią zdolnym, zdaniem fachowców wojskowych NRF, do:

- prowadzenia rozpoznania w dzień i w nocy, niezależnie od warunków terenowych i atmosferycznych;
- wykonywania różnorodnych zadań, związanych z ubezpieczeniem i osłoną skrzydeł ugrupowania bojowego dywizji;
- likwidacji desantów powietrznych nieprzyjaciela w sile do batalionu.

W regulaminach i instrukcjach sił lądowych NRF stwierdza się, że zasadniczym celem działalności rozpoznawczej batalionu, niezależnie od rodzaju działań bojowych dywizji, jest zdobywanie i dostarczanie dowództwu, w jak najkrótszym czasie, jak największej ilości danych o:

- ogólnej sytuacji na polu walki;
- ugrupowaniu, numeracji i charakterze działań nieprzyjaciela;
- sile, rejonach ześrodkowania i ruchach odwodów;
- ilości, rodzaju i rejonach rozmieszczenia środków przeniesienia broni jądrowej.

W działaniach zaczepnych siły i środki batalionu prowadzą rozpoznanie w całym pasie natarcia dywizji z zadaniem:

Stan osobowy kompanii 231 żołn.

Wyposażenie

- Czołgi lekkie M-41 - 12
- Transportery opancerzone - 25
- Dział. samob. 90 mm. - 12
- Motobizyże 81/120/mm - 4

Stan osobowy kompanii 138 żołnierzy

Wyposażenie

- Czołgi lekkie M-41 - 8
- Transportery opancerz. - 22
- Samochody - 15

Stan osobowy kompanii 245 żołnierzy

Wyposażenie

- Transportery opancerzone - 15
- Samochody różne - 63

Razem w batalionie

Stan osobowy — 788 żołnierzy

Wyposażenie

- Czołgi lekkie M-41 — 28,
- Transportery opancerzone — 89,
- Samochody / różne / — 120,
- Samob. dział. — 12,
- Motobizyże 81/120/mm — 4,
- Radistacje — 180,
- Stacje / lokacyjne — 6.

SCHEMAT NR 31. ORGANIZACJA I WYPOSAŻENIE BATALIONU ROZPOZNAWCZEGO DYWIZJI / DZ, DPZmot, DPanc / NRF

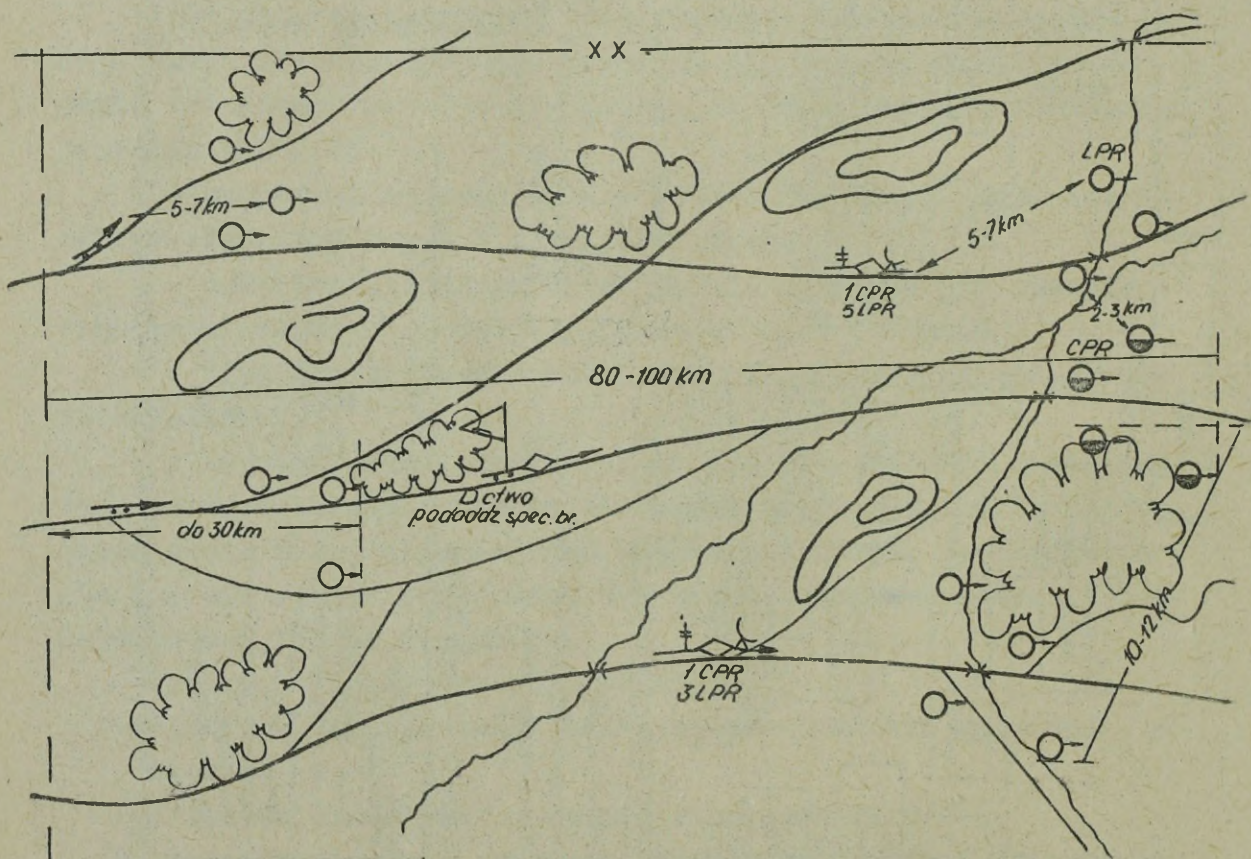
- ustalenia systemu ognia nieprzyjaciela ze szczególnym skupieniem wysiłku na wykrycie środków przenoszenia broni jądrowej i zapór inżynierskich;

- ustalenia składu, ugrupowania, przebiegu i rozbudowy rubieży oraz głównego wysiłku obrony;

- wykrycia i rozpoznania odwodów nieprzyjaciela oraz określenia ich składu bojowego;

- wykrycia stanowisk dowodzenia składów i innych urządzeń tyłowych.

W marszu lub w pościgu z przewidywaniem boju spotkanie - wego batalion prowadzi rozpoznanie nieprzyjaciela na trasach przejścia wojsk własnych. Zgodnie z poglądami fachowców wojskowych NRF, batalion otrzymuje zadanie prowadzenia rozpoznania na dwóch-trzech kierunkach. W tym wypadku siły i środki batalionu mogą oddalać się do 100 km od sił głównych dywizji.

SCHEMAT NR 32. UGRUPOWANIE MARSZOWE BATALIONU ROZPOZNAWCZEGO DYWIZJI /DZ, DPanc, DZmot/ NRF

Ze składu batalionu wydziela się 6-8 lekkich i 2-3 ciężkie patrole rozpoznawcze do przodu i na skrzydło. Pozostałe siły i środki batalionu maszerują po wyznaczonej trasie.

W miarę zbliżania się wojsk dywizji do obszaru rozegrania boju spotkaniowego lub rubieży natarcia, liczbę patroli rozpoznawczych zwiększa się do 14-16 i więcej.

W publikacjach wojskowych NRF podkreśla się, że każdorazowe angażowanie odpowiedniej ilości patroli rozpoznawczych zależy od konkretnej sytuacji bojowej, ilości i rodzaju posiadanych wiadomości o nieprzyjacielu, stanu i położeniu własnych sił i środków rozpoznania oraz warunków terenowych.

Podstawowym sposobem rozpoznania w czasie marszu jest obserwacja. Poszczególne patrole rozpoznawcze działają skrycie, zdobywają wiadomości o nieprzyjacielu nie angażując się w walce.

Oprócz lekkich i ciężkich patroli rozpoznawczych z batalionu rozpoznawczego, rozpoznanie prowadzą siły i środki poszczególnych brygad. Z reguły każda brygada wykonująca marsz po 1-2 marszrutach wysyła 1-2 lekkie patrole rozpoznawcze, które oddalają się od sił głównych do 25-30 km.

W toku prowadzenia natarcia przez oddziały dywizji, patrole rozpoznawcze przenikają w głąb ugrupowania bojowego nieprzyjaciela. Prowadzą one rozpoznanie poprzez obserwację, wypadły i zasadzki z zadaniem wykrycia środków przenoszenia broni jądrowej, stanowisk ogniowych artylerii i moździerzy, rejonów rozmieszczenia odwodów, stanowisk dowodzenia itp. W dogodnych warunkach patrole rozpoznawcze mogą prowadzić aktywne działania bojowe tzn. niszczenie wykrytych obiektów, siania paniki i dezorganizacja dowodzenia.

Do zadań batalionu rozpoznawczego w działaniach obronnych należą:

- wykrywanie rejonów rozmieszczenia środków przenoszenia broni jądrowej;
- wykrywanie i rozpoznanie poszczególnych zgrupowań bojowych nieprzyjaciela;
- wykrywanie i określanie kierunków głównego uderzenia nieprzyjaciela;

- wykrywanie, rozpoznanie i niszczenie stanowisk dowodzenia , węzłów łączności i urządzeń tyłowych nieprzyjaciela;
- rozpoznanie i walka z desantem nieprzyjaciela w ugrupowaniu wojsk własnych.

W okresie organizacji obrony dywizji bez styczności z nieprzyjacielem, batalion rozpoznawczy prowadzi rozpoznanie w pasie ubezpieczeń bojowych w odległości 5-10 km od przedniego skraju, całością lub częścią sił i środków.

Najczęściej do prowadzenia rozpoznania w pasie ubezpieczeń bojowych wydziela się 8-10 patroli rozpoznawczych ze składu batalionu oraz po 2-3 patrole rozpoznawcze z brygad pierwszorzutowych.

Do prowadzenia rozpoznania na tyłach ugrupowania bojowego, batalion rozpoznawczy organizuje grupy rozpoznawcze. Rolę grup rozpoznawczych mogą spełniać siły i środki kilku patroli rozpoznawczych, działających w pasie ubezpieczeń bojowych, które nie wycofują się w głąb ugrupowania wojsk własnych podczas podchodzenia nieprzyjaciela. Kilka grup może być przerzuconych w głąb ugrupowania nieprzyjaciela śmigłowcami lub samolotami.

Dowodzenie siłami i środkami batalionu rozpoznawczego w toku działań może być scentralizowane lub zdecentralizowane.

Dowodzenie scentralizowane stosuje się w wypadkach: braku czasu na organizowanie pośrednich ogniw dowodzenia, konieczności maksymalnego skrócenia czasu dostarczania zdobytych wiadomości, a także w razie potrzeby wykrycia i dokładnego rozpoznania obiektów szczególnego zainteresowania w ugrupowaniu nieprzyjaciela.

Istota dowodzenia scentralizowanego polega na tym, że całością sił i środków batalionu kieruje dowódca batalionu. Kompanijne i plutonowe szczeble dowodzenia nie występują.

Dowodzenie zdecentralizowane odbywa się wówczas, gdy:

- zachodzi konieczność prowadzenia rozpoznania na dwóch, trzech oddzielnych kierunkach;
- dowództwo batalionu dysponuje odpowiednią ilością czasu na organizację rozpoznania.

W tym wypadku tworzy się, oprócz batalionowego, pośrednie ogniwa dowodzenia na szczeblu kompania-pluton. Dowódcom kompanii i plutonów daje się większą swobodę działań w zakresie dowodzenia kilkoma patrolami rozpoznawczymi.

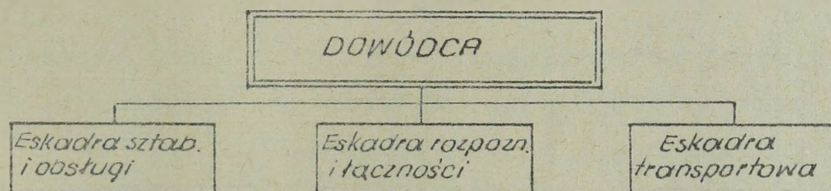
Dowódca batalionu przejmuje osobiste kierowanie działalnością patroli prowadzących rozpoznanie na najważniejszym kierunku.

Eskadra rozpoznania i łączności

Jest organicznym pododdziałem batalionu lotniczego dywizji /schemat 33/.

Do podstawowych zadań eskadry należą:

- wykrywanie i rozpoznawanie środków ogniowych w ugrupowaniu bojowym nieprzyjaciela;
- rozpoznanie obiektów terenowych np. dróg, ciałnin, przepraw na przeszkodach wodnych;
- utrzymywanie łączności między dowództwem dywizji, a dowódcą batalionu rozpoznawczego oraz między dowództwem batalionu a poszczególnymi patrolami rozpoznawczymi;
- przerzut grup rozpoznawczych do rejonów działań w głębi ugrupowania bojowego nieprzyjaciela.

Razem w batalionie
Stan osobowy 367 żołnierzy
Wyposażenie 27 śmigłowców

SCHEMAT NR 33. ORGANIZACJA BATALIONU LOTNICZEGO DYWIZJI /DZ, DPzmoł, DPanc/ NRF

Zdaniem ekspertów wojskowych eskadra może prowadzić rozpoznanie na głębokość 15-25 i więcej km.

Za najbardziej sprzyjające warunki działań eskadry uważa się okres wykonywania marszu, rozgrywania boju spotkaniowego i pościgu prowadzonego przez wojska własne. W działaniach statycznych eskadra może prowadzić rozpoznanie na skrzydłach lub w rejonie rozmieszczenia wojsk własnych.

Śmigłowce znajdujące się dotychczas w wyposażeniu eskadry /Alouette/ nie są uzbrojone ani nie posiadają wmontowanej

na stałe aparatury rozpoznawczej. W najbliższym czasie planowane jest uzbrojenie ww. śmigłowców w podwójnie sprzężone karabiny maszynowe oraz zainstalowanie odpowiednich urządzeń umożliwiających prowadzenie rozpoznania fotograficznego i radiolokacyjnego.

Dywizjon rozpoznania pomiarowego /schemat nr 34/

Jest pododdziałem przeznaczonym do zabezpieczenia potrzeb dowódcy dywizji z zakresu rozpoznania i korygowania ognia artylerii dywizyjnej. Fachowcy wojskowi NRF twierdzą, że dywizjon jest w stanie prowadzić rozpoznanie naziemne, radiolokacyjne i dźwiękowe w podstawowych rodzajach działań bojowych niezależnie od pory roku i warunków atmosferycznych zarówno w dzień, jak i w nocy.

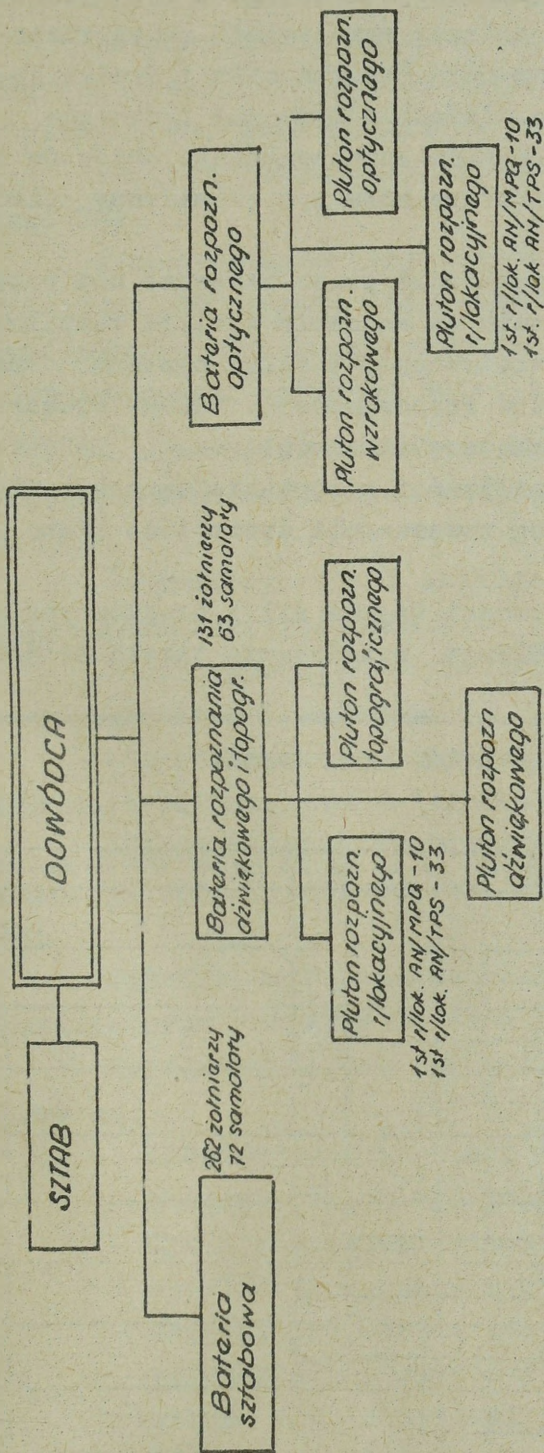
Dywizjon prowadzi rozpoznanie na kierunku działań pułku artylerii mieszanej w pasie 10-15 km. Siły i środki dywizjonu rozmieszcza się w odległości 1-4 km od linii styczności wojsk walczących.

Zasadniczymi pododdziałami dywizjonu, które prowadzą rozpoznanie są plutony rozpoznania wzrokowego, optycznego, dźwiękowego, topograficznego i radiolokacyjnego.

Ze składu plutonu rozpoznania wzrokowego organizuje się 4-6 posterunków obserwacyjnych, które są rozmieszczone w odległości 1,5 - 2 km od przedniego skraju. Szerokość pasa obserwacji plutonu waha się w granicach 6-8 km.

Pluton rozpoznania dźwiękowego organizuje 4-6 posterunków oraz ośrodek informacji i dowodzenia. Całością sił i środków plutonu można prowadzić rozpoznanie w pasie 6-8 km na głębokość 10-15 km.

Plutony rozpoznania radiolokacyjnego wykorzystuje się do wykrywania urządzeń radiolokacyjnych nieprzyjaciela. Stacje radiolokacyjne plutonów rozmieszcza się w odległości 2-4 km od przedniego skraju w całym pasie działania dywizji. Zasięg stacji - do 18 km. Rozpoznaniem radiolokacyjnym kieruje się z centrum dowodzenia, które jest rozmieszczone w pobliżu stanowiska dowodzenia pułku artylerii mieszanej.

Stan osobowy i wyposażenie		Stany osobowe	Transporter	Samochody	St./lokacyjne	Ruchoskaje	St. rozpozn. dźwiękowego	Teodolity	Rzutniki	Możliwości bojowe	
Pododdziały		12		5							1. Pas rozpoznania 8-12 km
Dowództwo i sztab		262		72							2. Zasięg rozpoznania st r/lok do 18 km
Bateria rozpozn. dźwiękowego i topogr.		151		63	2		6				st rozpozn. dźwięk. do 24 km
Bateria rozpoznania optycznego		121	6	30	2			12	18		do 10 km
Razem		526	6	170	4	ok 120	6	12	13		

SCHEMAT NR 34. ORGANIZACJA DWUWIZJONU ROZPOZNANIA PÓMIAROWEGO ART. DZWIĘKI I KORPUSU ARMIJNEGO NAF

4. Siły i środki rozpoznania korpusu armijnego

Bezpośrednim organizatorem i koordynatorem działalności rozpoznawczej na szczeblu korpusu jest oddział rozpoznania i kontrwywiadu. Jego struktura organizacyjna, skład osobowy i zasady pracy są podobne do oddziału rozpoznawczego korpusu armijnego USA.

W regulaminach wojskowych, podręcznikach i różnych publikacjach NRF zwraca się uwagę na konieczność wszechstronnej współpracy oddziału rozpoznania i kontrwywiadu z komórkami rozpoznawczymi rodzajów wojsk i służb w zakresie:

- odpowiedniego doboru żołnierzy do pracy w organach: pododdziałach rozpoznawczych na szczeblach: brygada, dywizja, korpus;

- opracowywania i realizacji planów szkolenia przez podległe jednostki rozpoznawcze;

- utrzymywania wszystkich sił i środków rozpoznania w pełnej gotowości bojowej;

- zaopatrywania pododdziałów rozpoznawczych w uzbrojenie i sprzęt bojowy;

- doskonalenia zasad użycia i sposobów realizacji zadań przez jednostki rozpoznawcze korpusu, a także podległych dywizji.

Oddział współpracuje również z szefem wojsk łączności korpusu oraz z szefem wojskowej służby topograficznej.

Zasadniczymi jednostkami rozpoznawczymi na szczeblu korpusu są:

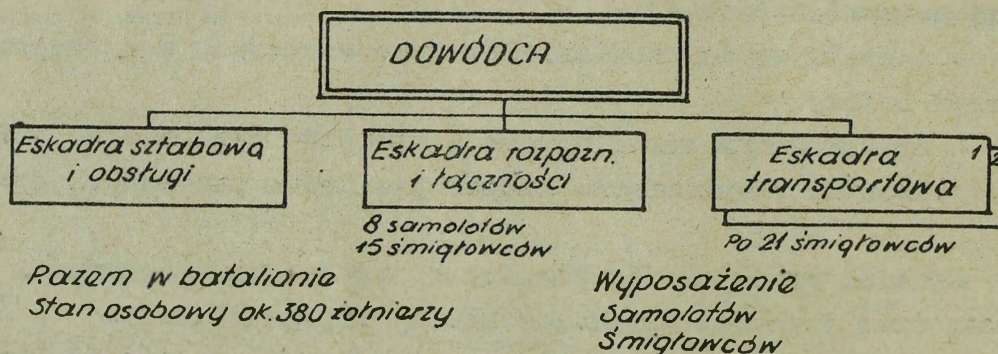
- eskadra rozpoznania i łączności batalionu lotniczego;
- kompania dalekiego rozpoznania;
- dywizjon rozpoznania pomiarowego artylerii korpusu;
- batalion rozpoznania radioelektronicznego;
- bezpilotowy system rozpoznania powietrznego;
- pododdziały rozpoznawcze: batalionu saperów, batalionu obrony ABC, artylerii plot.

Eskadra rozpoznania i łączności

Wchodzi w skład batalionu lotniczego /schemat 36/. Pod względem operacyjnym podlega szefowi oddziału rozpoznania i kontrwywiadu. Zadania rozpoznawcze oraz zasady wykorzystania eskadry w toku działań bojowych korpusu są podobne do zadań i zasad użycia eskadry dywizyjnego batalionu lotniczego. Wyposażenie eskadry w samoloty i śmigłowce zwiększa jedynie zasięg rozpoznania, który waha się w granicach 100-200 km.

W działaniach zaczepnych siły i środki eskadry wykorzystuje się na kierunku głównego uderzenia lub na skrzydłach ugrupowania bojowego wojsk własnych.

W działaniach obronnych samoloty eskadry prowadzą rozpoznanie w głębi ugrupowania nieprzyjaciela, a śmigłowce działają na jednym ze skrzydeł wojsk własnych, pogłębiając lub uzupełniając działanie sił i środków rozpoznania naziemnego.

SCHEMAT NR 36. ORGANIZACJA BATALIONU LOTNICZEGO KA NRF

Kompania dalekiego rozpoznania

Podlega bezpośrednio szefowi oddziału rozpoznania i kontrwywiadu sztabu korpusu. Pod względem organizacyjnym, kompania jest całkowicie samodzielny pododdziałem rozpoznawczym. Głównym zadaniem kompanii jest prowadzenie rozpoznania siły żywej i obiektów w głębi ugrupowania bojowego nieprzyjaciela. Kompania, zdaniem specjalistów wojskowych NRF, jest w stanie:

- rozpoznawać i niszczyć środki napadu jądrowego, urządzenia radioelektroniczne, stanowiska dowodzenia i obiekty tyłowe nieprzyjaciela;

- prowadzić rozpoznanie taktycznych i operacyjnych odwodów nieprzyjaciela;

- przerywać linie komunikacyjne i łączności;

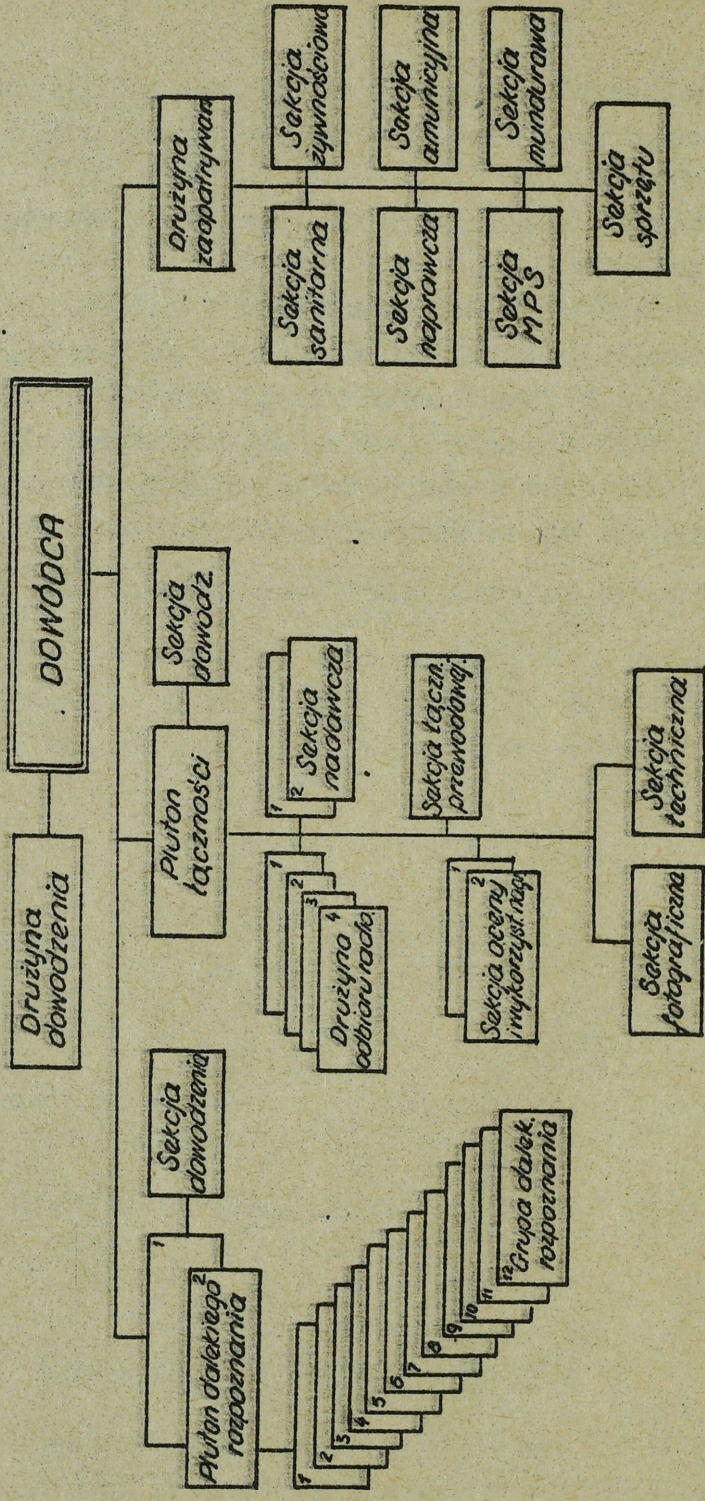
- naprowadzać lotnictwo własne na obiekty nieprzyjaciela;

- określać i rozpoznawać rejony oraz lądowiska nadające się do wysadzenia własnych desantów powietrznych;

- zdobywać dane o charakterze działań nieprzyjaciela;

- korygować ogień własnej artylerii /częścią sił/.

Organizację kompanii dalekiego rozpoznania przedstawia schemat 37.

SCHEMAT NR 37. ORGANIZACJA KOMPANII DALEKIEGO ROZPOZNANIA KA NRF

Dowódcy wojskowi NRF twierdzą, że rozpoznanie prowadzone przez kompanię jest uzupełnieniem rozpoznania radioelektronicznego, artyleryjskiego i powietrznego.

Do prowadzenia działań rozpoznawczych kompania organizuje grupy rozpoznawcze, które w zależności od konkretnej sytuacji bojowej mogą być przerzucone w głąb ugrupowania nieprzyjaciela:

- samolotami lotnictwa sił lądowych lub powietrznych;
- na transporterach lub czołgach patroli rozpoznawczych;
- środkami transportowymi sił morskich.

Zakłada się również możliwość przenikania grup rozpoznawczych pieszo.

Ogółem ze składu kompanii dalekiego rozpoznania można zorganizować do 24 grup w składzie 3-5 żołnierzy każda. Ilość grup przerzucanych jednocześnie w głąb ugrupowania nieprzyjaciela zależy od decyzji szefa oddziału rozpoznania i kontrwywiadu.

Grupy prowadzą rozpoznanie w wyznaczonych rejonach przed frontem całego pasa działań bojowych korpusu. Odległość rejonów działań od linii styczności wojsk walczących waha się w granicach 20-150 km. Zakłada się, że poszczególne grupy mogą przebywać w nakazanych rejonach przez okres 4-6 dni. W regulaminach wojskowych Bundeswehry stwierdza się, że podstawowym sposobem zdobywania wiadomości przez grupy rozpoznawcze jest obserwacja. Otwieranie ognia może mieć miejsce tylko w wyjątkowych sytuacjach.

Treść zadań dla poszczególnych grup rozpoznawczych ustala oddział rozpoznania i kontrwywiadu.

Stawianie zadań dowódcom grup należy do obowiązków dowódcy kompanii dalekiego rozpoznania. Każdy dowódca grupy otrzymuje zadanie /ustny rozkaz bojowy/ w rejonie rozmieszczenia kompanii na terenie zajęтым przez wojska własne.

W rozkazie /zgodnie z regulaminem HDV 242/4/ podaje się:

- wiadomości o nieprzyjacielu, w tym dane dotyczące zachowania się ludności cywilnej;
- położenie i ogólny charakter działań wojsk własnych;
- zadania kompanii dalekiego rozpoznania;

- dowódca i skład grupy, rejon obserwacji, zadania grupy i sposób ich wykonania, przewidywany czas wykonywania zadania, środki transportu, marszruta lub trasa przelotu, punkt zbiórki, droga i sposób powrotu, wyposażenie, sposoby zachowania się w sytuacjach szczególnych;
- zaopatrzenie;
- dokumentacja pracy radiostacji, rejon rozmieszczenia odbiornika radiowego, terminy odbioru;
- znaki rozpoznawcze: wewnątrz grupy, dla wprowadzenia środków transportowych, w drodze powrotnej do wojsk własnych.

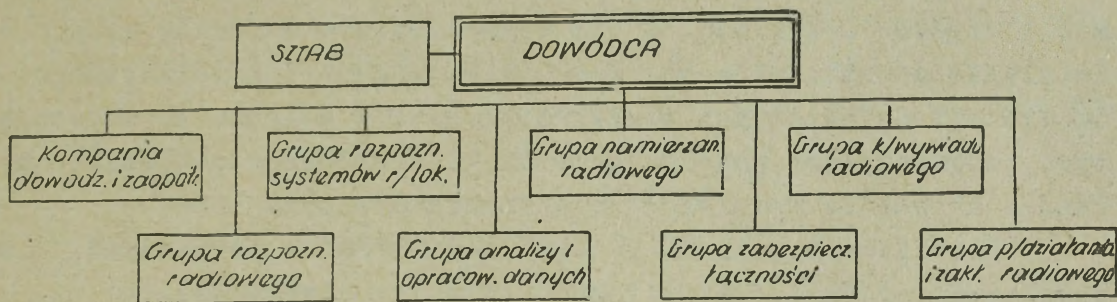
Siły i środki kompanii dalekiego rozpoznania, które nie są przeznaczone do prowadzenia działań w ugrupowaniu nieprzyjaciela rozmieszcza się w pobliżu stanowiska dowodzenia korpusu. W tym celu dzieli się kompanię na dwa oddzielne rzuty: pierwszy rzut, którym dowodzi dowódca kompanii, rozmieszcza się w pobliżu oddziału rozpoznania i kontrwywiadu. Drugi rzut kompanii oraz grupy rozpoznawcze, które nie zostały przerzucone w obszar działań nieprzyjaciela, rozmieszcza się z reguły w odległości kilku kilometrów na SD korpusu. Drugim rzutem dowodzi szef kompanii. Zastępca dowódcy kompanii jest oficerem łącznikowym między szefem oddziału rozpoznania, a dowódcą kompanii.

Działalnością bojową grup rozpoznawczych kieruje dowódca kompanii wykorzystując do tego celu środki radiowe. Między poszczególnymi rzutami kompanii a oddziałem rozpoznawczym oraz wewnątrz poszczególnych rzutów organizuje się łączność radiową, dalekopisową i przewodową.

Batalion rozpoznania radioelektronicznego /schemat 38/

Jest pododdziałem przeznaczonym do:

- prowadzenia rozpoznania urządzeń radioelektronicznych nieprzyjaciela;
- nadzorowania i kontroli pracy środków łączności radiowej wojsk własnych; pod względem przestrzegania zasad tajnego dowodzenia;
- zakłócanie pracy środków radiowych nieprzyjaciela.

Odbiorniki i przystawki radiowe	E-108 długofalowe	Namierniki radiowe	PST-396 KF pracują w zakr. 135-252 MHz
	E-566 Długo, średnio i krótkofalowe		PST-398/4KF — " — " — 1,6 - 9,2 MHz
	E-639 } Odbiorniki tranzystorowe		PST-471 } Ultrakrótkofalowe
	E-724 }		PST-479 }
	PAG-148 } Przystawki panoramiczne		PST-538 Pracują w zakr. 250 kHz - 30 MHz
PAG-724 }	PST-897 — " — " — 1,3 - 30 MHz		

SCHEMAT NR 38. ORGANIZACJA I WYPOSAŻENIE BATALIONU ROZPOZNANIA R/ELEKTRONICZNEGO KA/NRF/

Pod względem organizacyjnym /okres pokoju/ batalion podlega szefowi wojsk łączności korpusu, a pod względem operacyjnym - szefowi oddziału rozpoznania i kontrwywiadu.

W odróżnieniu od innych sił i środków rozpoznania korpusu, batalion wykonuje zadania rozpoznawcze, zarówno w okresie pokoju, jak i w toku działań bojowych.

W okresie pokoju siły i środki batalionu są wykorzystywane do prowadzenia rozpoznania w ramach zintegrowanego systemu rozpoznania wojsk NATO na SETDW.

W wypadku działań wojennych batalion ma prowadzić rozpoznanie i przeciwdziałanie r/elektroniczne na korzyść dowództwa korpusu armijnego i podległych dywizji.

W dowództwie sił lądowych NRF przewiduje się dwa możliwe sposoby użycia batalionu w toku działań bojowych.

Pierwszy sposób ma polegać na użyciu do prowadzenia rozpoznania całości sił i środków batalionu w ramach korpusu i według planu oddziału rozpoznawczego. W tym wypadku stawianie zadań i ogólne kierowanie batalionem w toku działań będzie należało do szefa oddziału rozpoznawczego.

Drugi sposób ma polegać na zdecentralizowanym działaniu sił i środków batalionu. W tym wypadku przewiduje się przy - dzielenie pododdziałów rozpoznania radiowego i r/lokacyjnego do dywizji działających w pierwszym rzucie korpusu. Dowodzenie tymi pododdziałami podczas prowadzenia rozpoznania będzie należało do szefów wydziałów rozpoznania dywizji.

Dowództwo batalionu i część oddziałów ma pozostawać w dyspozycji szefa oddziału rozpoznania i kontrwywiadu.

Urządzenia radioelektroniczne będące w wyposażeniu batalionu umożliwiają prowadzenie rozpoznania w zakresie fal ultrakrótkich na głębokość do 40-50 km, krótkich 50-120 - 600 km , średnich do 1000 - 120 km.

W toku wykonywania zadań rozpoznawczych batalion rozwija się w całym pasie działania korpusu wzdłuż linii frontu, organizując posterunki i zespoły rozpoznania radioelektronicznego.

Odległość poszczególnych elementów rozpoznawczych od linii styczności wojsk uzależnia się każdorazowo od: charakteru działań nieprzyjaciela, ilości rozpoznawczych środków radio - elektronicznych oraz warunków terenowych.

Przy rozmieszczaniu poszczególnych elementów rozpoznania r/elektronicznego batalionu stosowane są następujące normy:

- dla zespołu rozpoznania UKF 3-5 km od linii styczności wojsk, w rejonach SD batalionów pierwszorzutowych;
- dla zespołu rozpoznania KF - 5-10 km, w rejonach SD brygad ;
- dla zespołów rozpoznania pracujących w zakresie fal średnich w odległości 30 i więcej km od linii styczności wojsk.

Dowództwo i sztab batalionu rozmieszcza się w rejonie SD korpusu. Między poszczególnymi zespołami rozpoznawczymi oraz dowództwem batalionu i oddziałem rozpoznawczym korpusu organizuje się oddzielnie sieci łączności radiowej i radioliniowej .

Bezpilotowy system rozpoznania powietrznego AN/USD-501

Jest przeznaczony do prowadzenia rozpoznania przed frontem całego pasa działań bojowych korpusu. W skład systemu wchodzi następujące elementy:

- dziesięć bezpilotowych samolotów rozpoznawczych CL-89 Drohne;

- urządzenia startowe;
- lotnicza aparatura fotograficzna wraz z urządzeniami do obróbki i interpretacji zdjęć;
- urządzenia sterujące lądowaniem samolotów, zamontowane na platformie samochodu ciężarowego;
- urządzenie programowania lotów;
- zestaw urządzeń remontowych typu MBST-3.

System podlega szefowi oddziału rozpoznania i kontrwywiadu sztabu korpusu.

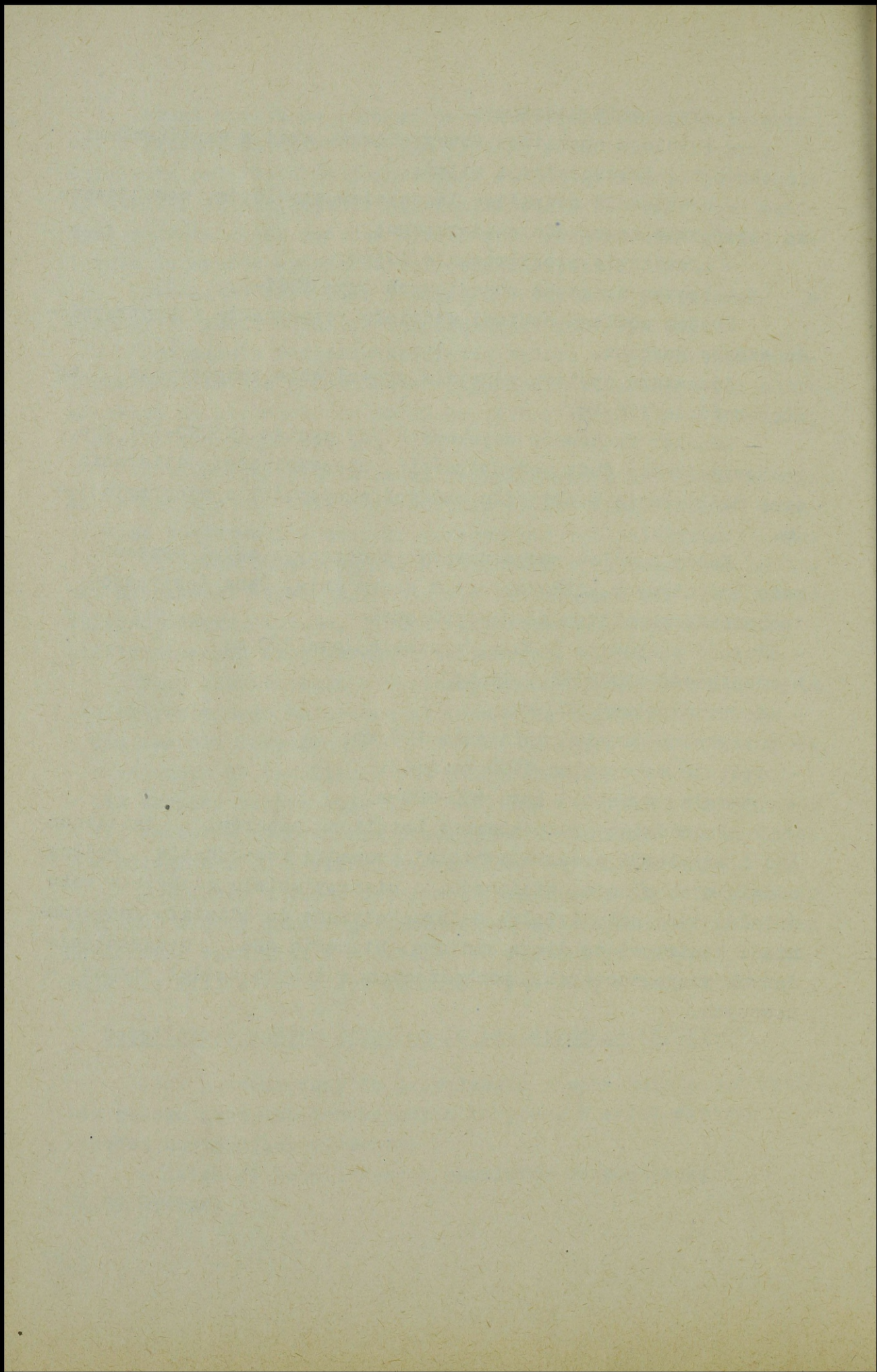
Aparatura systemu zapewnia prowadzenie rozpoznania na głębokość do 170 km.

Zdaniem fachowców wojskowych NRF system AN/USD-501 charakteryzuje się dużą manewrowością, niezawodnością działania oraz możliwością zdobywania ważnych wiadomości o nieprzyjacielu.

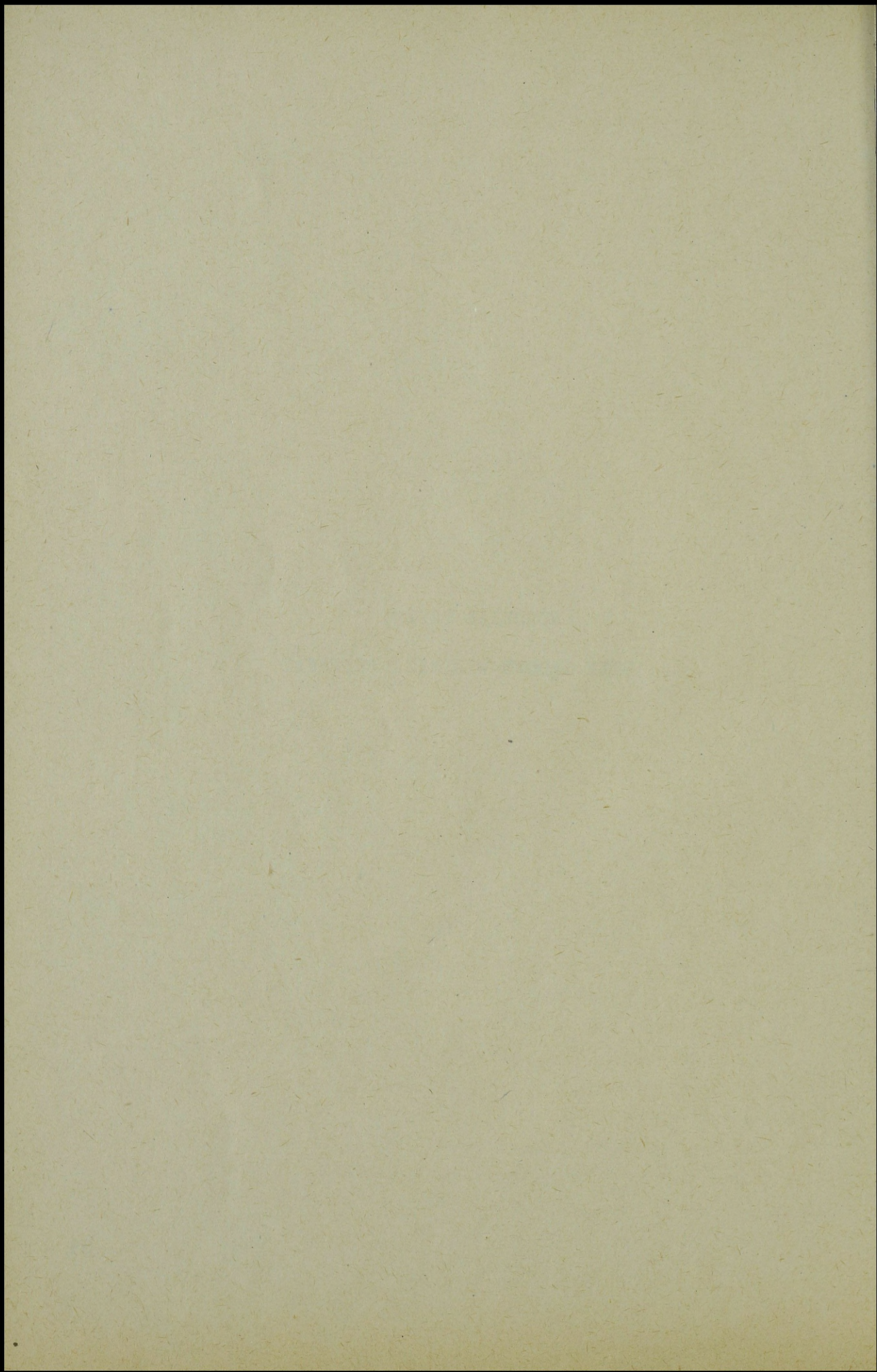
Każdy samolot rozpoznawczy wchodzący w skład systemu może być używany kilkakrotnie w ciągu dnia. Dane taktyczno-techniczne samolotów są następujące:

- długość całkowita 3,70 m, w czasie lotu 260 m;
- rozpiętość skrzydeł 0,94 m;
- ciężar startowy 100 kg;
- maksymalny promień działania 170 km;
- prędkość maksymalna 1100 km/godz;
- optymalna wysokość lotu 600-800 m.

Pododdziały rozpoznawcze batalionu saperów, batalionu ABC i artylerii przeciwlotniczej prowadzą rozpoznanie według oddzielnych planów. Wiadomości o nieprzyjacielu zdobyte w toku działań tych pododdziałów są przekazywane do oddziału rozpoznania i kontrwywiadu drogą radiową. Stanowią one uzupełnienie danych rozpoznawczych, pochodzących z innych źródeł rozpoznawczych.

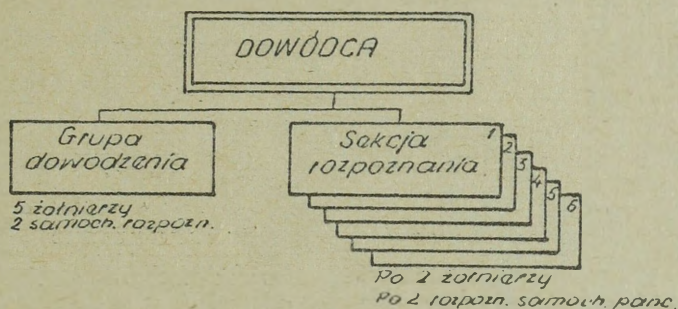

ROZDZIAŁ TRZECI
SIŁY LĄDOWE WIELKIEJ BRYTANII

1. Siły i środki rozpoznania batalionu

Do prowadzenia rozpoznania na korzyść batalionu /bp, pzmot/ brytyjskich sił lądowych jest przeznaczony pluton rozpoznawczy /schemat 39/ oraz pluton śmigłowców /3 śmigłowce/. Obywa plutony wchodzi w skład kompanii sztabowej batalionu.

**SCHEMA: NR 39. ORGANIZACJA PLUTONU ROZPOZNAWCZEGO
bp/bzmot/ W. BRITANII**

2. Siły i środki rozpoznania pułku czołgów

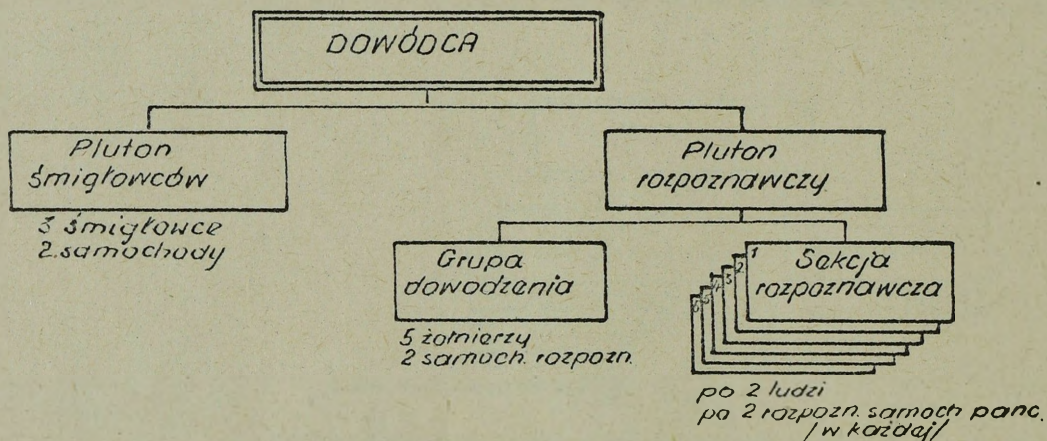
W każdym pułku czołgów brygadowej grupy /BGZ, BGZ, BGPanc/ znajduje się szwadron rozpoznawczy /schemat 40/.

Podstawowym zadaniem szwadronu jest prowadzenie rozpoznania naziemnego i powietrznego na kierunku działań bojowych pułku czołgów. Pluton śmigłowców wykorzystywany jest z reguły do wykonywania następujących zadań:

- prowadzenia obserwacji pola walki na kierunku działań bojowych pułków czołgów i brygady;
- naprowadzanie patroli rozpoznawczych na określone obiekty rozpoznania w głębi ugrupowania bojowego nieprzyjaciela;
- korygowania ognia artylerii własnej;
- zapewnienie łączności między dowództwem pułku czołgów a patrolami rozpoznawczymi, działającymi w głębi ugrupowania bojowego nieprzyjaciela.

W większości wypadków pluton śmigłowców wykorzystuje się w sposób scentralizowany na szczeblu pułku lub brygadowej grupy. W wypadkach szczególnych np. podczas prowadzenia dzia-

kań rozpoznawczych na kilku oddzielnych kierunkach zakłada się możliwość wydzielenia pojedynczych śmigłowców dla zabezpieczenia potrzeb dowódców batalionów pierwszorzutowych.

SCHEMAT NR 40. ORGANIZACJA SZWADRONU ROZPOZNAWCZEGO
pcz /BGP, BGR, BGBa / SIŁ LĄDOWYCH W. BRYTANII.

3. Siły i środki rozpoznania dywizji

Całokształtem działalności rozpoznawczej w dywizji brytyjskich sił lądowych kieruje wydział rozpoznawczy. Do podstawowych obowiązków wydziału należy m.in:

- zbieranie, analiza, opracowanie wiadomości o nieprzyjacielu, zdobytych przez organa rozpoznawcze podległych jednostek;

- opracowywanie zadań rozpoznawczych dla sił i środków działających na korzyść dywizji;

- informowanie dowódcę dywizji o sile i działalności bojowej nieprzyjaciela.

Na szczeblu dywizji brytyjskich sił lądowych nie występują organiczne pododdziały rozpoznawcze.

Na okres działań bojowych dywizja, w zależności od charakteru zadań, może otrzymać z korpusu armijnego lub dowództwa sił lądowych:

- rozpoznawczy pułk samochodów pancernych;

- dywizjon rozpoznania pomiarowego bliskiego zasięgu;
- eskadrę lotnictwa sił lądowych.

Rozpoznawczy pułk samochodów pancernych /schemat nr 41/

jest wykorzystany do prowadzenia rozpoznania przed frontem całego pasa działań dywizji.

Do podstawowych zadań pułku należą:

- rozpoznanie przebiegu i rozbudowy rubieży obronnych nieprzyjaciela;
- wykrywanie i rozpoznawanie stanowisk ogniowych artylerii, wyrzutni pocisków raketowych, stanowisk dowodzenia oraz urządzeń tyłowych nieprzyjaciela;
- wykrywanie rejonów rozmieszczenia, siły i składu odwodów nieprzyjaciela;
- naprowadzanie lotnictwa własnego na wykryte obiekty znajdujące się w głębi ugrupowania bojowego nieprzyjaciela.

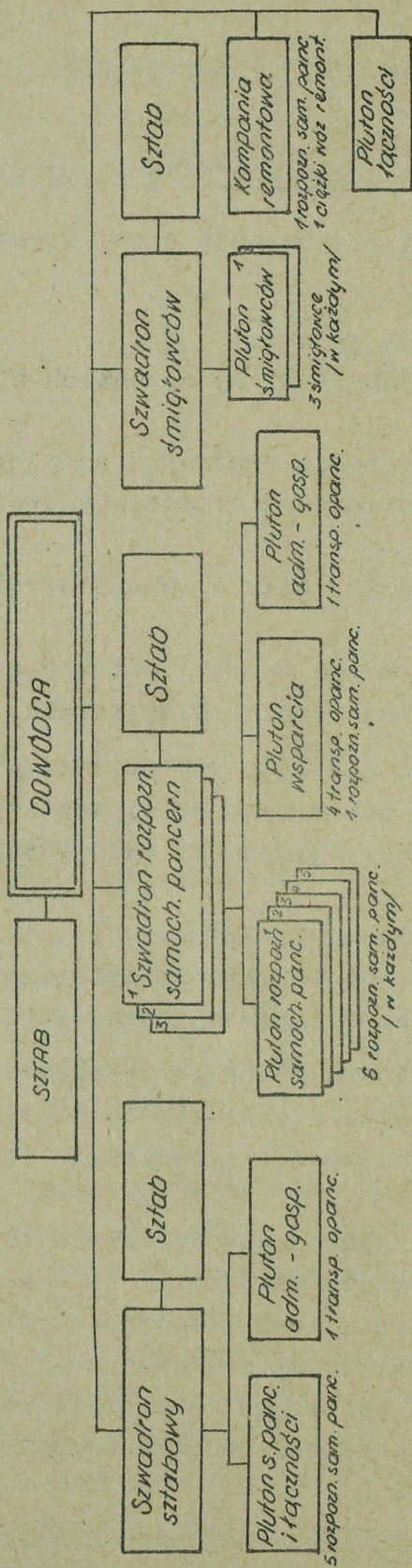
W regulaminach brytyjskich sił lądowych podkreśla się, że rozpoznawczy pułk samochodów pancernych może, oprócz działalności rozpoznawczej, być wykorzystywany do wykonywania innych zadań, np. do:

- walki z desantem nieprzyjaciela;
- prowadzenia działań opóźniających w pasie przesłaniania;
- osłony jednego ze skrzydeł ugrupowania bojowego dywizji.

W toku wykonywania zadań rozpoznawczych ze składu pułku organizuje się patrole rozpoznawcze w składzie od plutonu do kompanii. Ogółem pułk może zorganizować jednocześnie 10-12 patroli rozpoznawczych.

Patrole rozpoznawcze działają na samodzielnych kierunkach i mogą oddalać się od sił głównych dywizji na głębokość 30-60 km. Dla celów dowodzenia patrolami rozpoznawczymi organizuje się oddzielne kierunki łączności radiowej na szczeblu pułku. W wypadkach szczególnych poszczególne patrole rozpoznawcze mogą mieć zorganizowaną łączność radiową bezpośrednio z wydziałem rozpoznawczym dywizji.

Dywizjon rozpoznania pomiarowego bliskiego zasięgu
/schemat 42/ jest przeznaczony do prowadzenia rozpoznania ar -

Stan osobowy plutku

Oficerów 43
Podofic. i szereg 571
Razem 614

Wyposażenie

Samochodów pancernych
- rozpozn. i łączności
- z zamont. działkami „Viligant”
- z działkami 76 mm
Transporterów opancerzonych
Śmigłowców
Samochodów różnych

75 w tym:

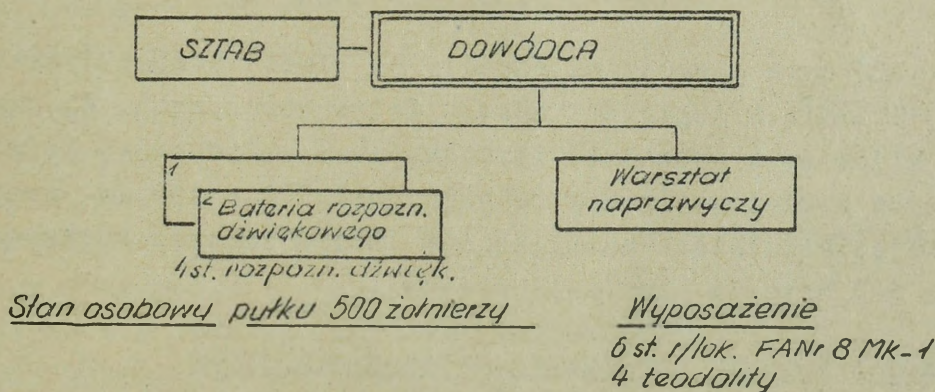
30;
15;
15;
26;
6;
23.

SCHEMAT NR 44. ORGANIZACJA ROZPOZNAWYCZEGO PLUKU SAMOCH. PANCERNYCH KA I DOWIZJI W BRYTANII

tyleryjskiego w pasie działań bojowych dywizji. Do głównych zadań pułku zależą:

- wykrywanie i rozpoznawanie siły żywej, techniki bojowej oraz ruchomych celów naziemnych nieprzyjaciela;
- wykrywanie i rozpoznawanie środków radiolokacyjnych nieprzyjaciela;
- wykrywanie i rozpoznawanie oraz dokładne określanie rejonów rozmieszczenia SO artylerii i moździerzy nieprzyjaciela;
- wybór dogodnych rejonów i dowiązywanie topograficzne stanowisk ogniowych artylerii własnej;
- obserwacja wyników strzelań i korygowanie ognia artylerii własnej w toku działań bojowych.

Siłami i środkami pułku organizuje się 4-6 posterunków rozpoznania radiolokacyjnego rozmieszczonych w odległości 1,5-4 km od przedniego skraju i 6-8 posterunków rozpoznania dźwiękowego. Zasięg rozpoznania pułku wynosi 18-24 km.

**SCHEMAT NR 42. ORGANIZACJA PUŁKU ROZPOZNANIA POMIAROWEGO
BLISKIEGO ZASIĘGU.**

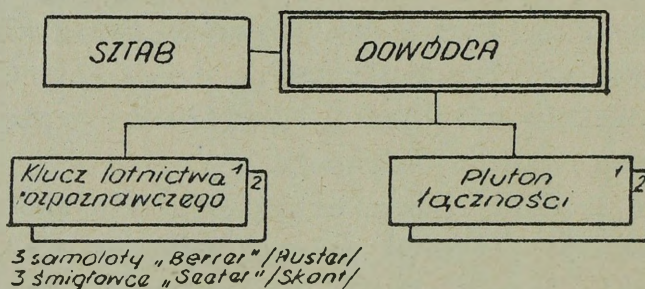
Eskadra lotnictwa sił lądowych /schemat nr 43/

W regulaminach brytyjskich sił lądowych podkreśla się, że dywizja może otrzymać, jako wzmocnienie na okres prowadzenia działań bojowych, jedną eskadrę lotniczą.

Zadaniem eskadry jest:

- prowadzenie rozpoznania i obserwacji powietrznej w pasie działań dywizji;

- zabezpieczenie łączności dowodzenia między dowódcą dywizji a dowódcami brygadowych grup;
- przerzut grup rozpoznawczych /dywersyjnych/ w głąb ugrupowania bojowego nieprzyjaciela;
- prowadzenie rozpoznania rejonów skażeń w głębi ugrupowania wojsk własnych.

SCHEMAT NR 43. ORGANIZACJA ESKADRY LOTNICZEJ SIŁ LĄDOWYCH W. BRYTANII.

Głównymi elementami eskadry są klucze rozpoznawcze.

Zgodnie z poglądami specjalistów wojskowych. W. Brytanii, klucz może prowadzić rozpoznanie w całym pasie działań bojowych brygadowej grupy na głębokość 100 - 150 km, wykonać zdjęcia lotnicze na głębokość do 150 km oraz korygować ogień 3-6 baterii artylerii własnej.

4. Siły i środki rozpoznania korpusu armijnego

Organizacja i planowanie rozpoznania oraz ogólne kierowanie działalnością bojową sił i środków rozpoznania korpusu armijnego sił lądowych W. Brytanii spoczywa w ręku oddziału rozpoznawczego sztabu korpusu.

Do prowadzenia rozpoznania na szczeblu korpusu armijnego są przeznaczone następujące oddziały:

- rozpoznawczy pułk samochodów pancernych;
- skrzydło lotnictwa sił lądowych;
- pułk rozpoznania pomiarowego dalekiego zasięgu;
- spadochronowy pułk dywersyjno-rozpoznawczy;
- pułk rozpoznania radiowego.

Rozpoznawczy pułk samochodów pancernych /schemat 41,44/

W korpusie armijnym brytyjskich sił lądowych występują dwa typy rozpoznawczych pułków samochodów pancernych o podobnej strukturze organizacyjnej.

Pierwszy typ pułku /schemat 41/ posiadający w swym składzie szwadron śmigłowców jest przystosowany do działań rozpoznawczych na korzyść dywizji pierwszego rzutu korpusu.

Drugi typ pułku /schemat 44/ jest przeznaczony do prowadzenia rozpoznania w całym pasie działań bojowych korpusu armijnego wg planu oddziału rozpoznawczego.

Oprócz typowych zadań rozpoznawczych, pułk działający w ramach korpusu armijnego może być wykorzystany do:

- prowadzenia działań opóźniających w pasie przesłaniania;
- prowadzenia działań zaczepnych na jednym ze skrzydeł ugrupowania bojowego korpusu;
- likwidacji pododdziałów rozpoznawczych działających w ugrupowaniu bojowym wojsk własnych /częścią sił/;
- walki z desantem powietrznym nieprzyjaciela.

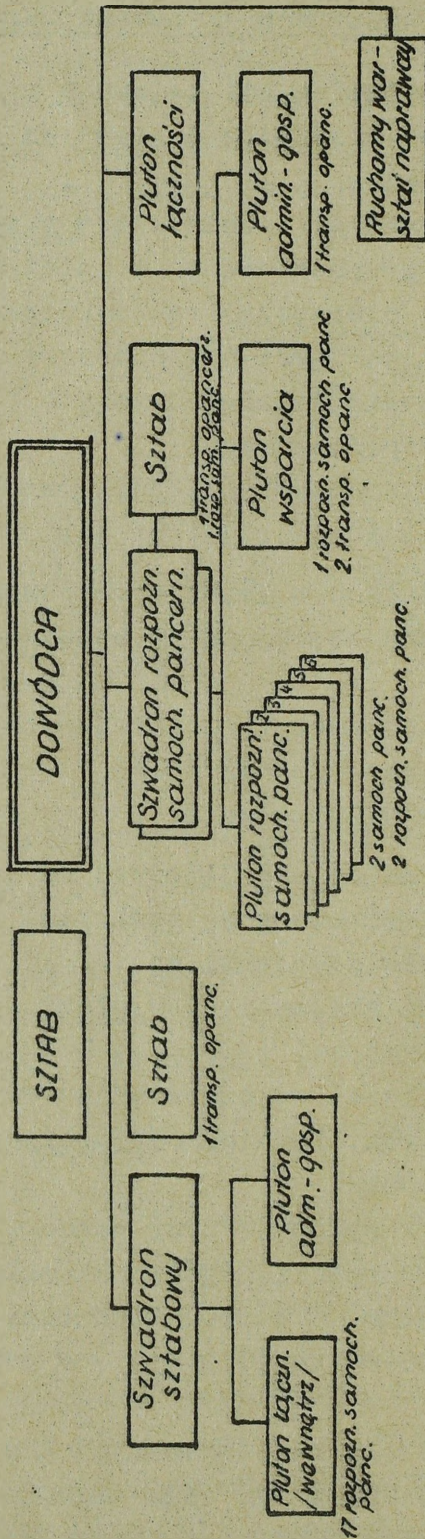
Fachowcy wojskowi brytyjskich sił lądowych są zdania, że pułk rozpoznawczy jest w stanie skutecznie zwalczać desant powietrzny nieprzyjaciela w sile do batalionu;

- ochrony ważnych obiektów /SD, składy itp/ w głębi ugrupowania wojsk własnych.

Zakłada się również możliwość wykorzystania rozpoznawczego pułku samochodów pancernych, jako odwodu ogólnego lub specjalnego /pdes/ dowódcy korpusu.

Zadania rozpoznawcze pułk wykonuje przy pomocy patroli rozpoznawczych w sile plutonu-kompanii. Ogółem ze składu pułku może być zorganizowanych około 15 patroli rozpoznawczych, działających na głębokość do 50-80 km od linii styczności wojsk.

Działalnością bojową patroli rozpoznawczych kieruje oddział rozpoznawczy sztabu korpusu. W tym celu organizowane są oddzielne kierunki radiowe między oddziałem rozpoznawczym, a poszczególnymi patrolami oraz sieci powiadamiania.

Stan osobowy pulku

Oficerów 42
 Podofic. i szereg. 614
 Razem 656

Wyposażenie

Samoch. pancernych 36
 Transport. pancernych 29
 Rozpozn. samoch. pancernych 50
 Samochodów różnych 40

SCHEMAT NR 44. ORGANIZACJA ROZPOZNAWCZEGO PULKU SAMOCH. PANCERNYCH KA W. BRYTANII

Skrzydło lotnictwa sił lądowych

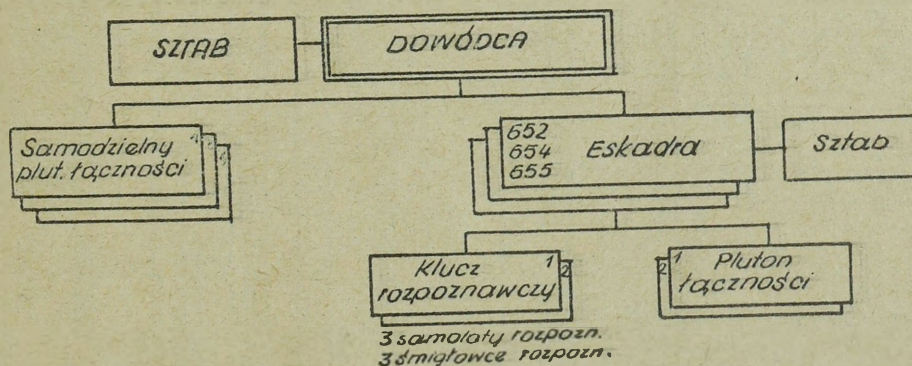
Jest oddziałem przydzielonym korpusowi armijnemu na okres działań bojowych. Do podstawowych zadań skrzydła należą m.in.:

- prowadzenie rozpoznania powietrznego na korzyść korpusu, podległych dywizji i jednostek specjalnych;
- korygowanie ognia artylerii wojsk własnych;
- zabezpieczenie łączności dowodzenia;
- przerzut grup dywersyjno-rozpoznawczych;
- ewakuacji rannych.

Użycie sił i środków skrzydła lotniczego na szczeblu korpusu odbywa się w sposób zdecentralizowany. Poszczególne eskadry lotnicze przydziela się podległym dywizjom. W dyspozycji dowódcy korpusu pozostają jedynie pododdziały łączności oraz pododdziały zabezpieczenia /tyłowe/.

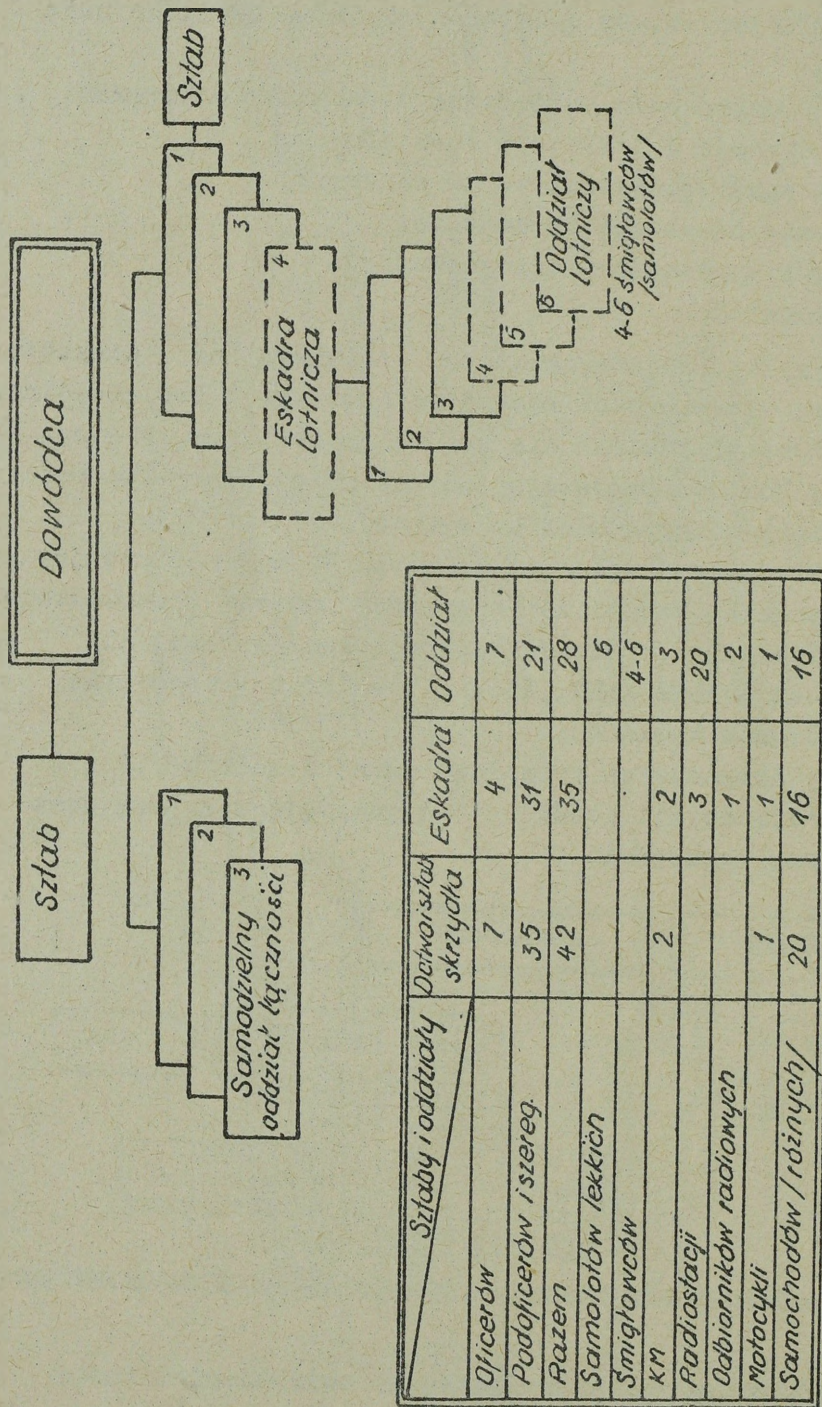
W chwili obecnej 1 KA sił lądowych W. Brytanii stacjonującej w Niemieckiej Republice Federalnej posiada 1 samodzielne skrzydło lekkiego lotnictwa korygującego /schemat 45/ w składzie trzech eskadr /652, 654, 655 ellk/ i trzech samodzielnych plutonów łączności.

Eskadry lotnicze są podporządkowane dowódcom 1, 2 i 4 dywizji, a w dyspozycji dowódcy 1 KA znajdują się trzy samodzielne plutony łączności.

SCHEMAT NR 45. ORGANIZACJA 1 SAMODZIELNEGO SKRZYDŁA LEKKIEGO LOTNICTWA KORPUŚNEGO

W etatach wojennych przewiduje się zwiększenie ilości eskadr wchodzących w skład skrzydła lotniczego. Zakłada się również możliwość organizowania samodzielnych oddziałów łączności w miejsce istniejących plutonów /schemat nr 46/.

SCHEMAT NR 46. ORGANIZACJA SKRZYDŁA LOTNICZEGO SIŁ LĄDOWYCH W. BRYTANII W/G ETATU WOJENNEGO

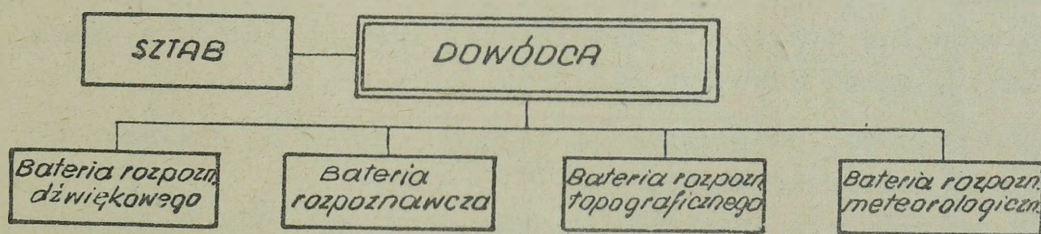
Pułk rozpoznania pomiarowego dalekiego zasięgu /schem.47/

Jest przeznaczony do prowadzenia rozpoznania artyleryjskiego dla potrzeb dowództwa artylerii korpusu. Skład organizacyjny i wyposażenie pułku umożliwiają mu prowadzenia rozpoznania naziemnego, radiolokacyjnego, dźwiękowego i powietrznego. Z reguły pułk jest wykorzystywany do rozpoznania na kierunku działań artylerii korpuśnej. W wypadkach szczególnych część sił i środków może być wykorzystywana do zabezpieczenia potrzeb z zakresu rozpoznania artyleryjskiego dywizji pierwszorzutowej działającej na głównym kierunku uderzenia korpusu.

Całością sił i środków pułk jest w stanie prowadzić rozpoznanie w pasie o szerokości do 30 km. Zasięg rozpoznania wynosi 27-30 km.

W toku wykonywania zadań rozpoznawczych pułk może zorganizować:

- 6-7 posterunków rozpoznania radiolokacyjnego, rozmieszczonych w odległości 2-4 km od linii styczności wojsk;
- 6-9 posterunków rozpoznania dźwiękowego /po 2-3 stacje rozpoznania dźwiękowego w każdym/;
- 2-3 posterunki rozpoznania meteorologicznego.

Stan osobowy pułku 550 żołnierzy

Wyposażenie

- 1 system str. bezpilot. „DROWE” /8-10 samol. bezpil/
- 4 st. r/lok. QSN/9MK-1;
- 3 st. r/lok. AAN/3MK7/F
- 18 st. rozpozn. dźwiękowego
- 9 teodolitów
- 3 st. rozpozn. meteo

SCHEMAT NR 47. ORGANIZACJA PUŁKU ART. ROZPOZNIANIA DALEKIEGO ZASIĘGU.

Spadochronowy pułk dywersyjno-rozpoznawczy /schemat 48/

Może być przydzielony korpusowi armijnemu na okres prowadzenia działań bojowych. W okresie pokoju pułk dywersyjno - rozpoznawczy wchodzi w skład odwodu Naczelnego Dowództwa.

Do najważniejszych zadań spadochronowego pułku dywersyjno-rozpoznawczego, działającego na korzyść korpusu armijnego należą:

- prowadzenie dywersji na tyłach ugrupowania bojowego nieprzyjaciela;
- niszczenie pasów startowych, środków napadu jądrowego, obiektów przemysłu wojennego, składów, sztabów, węzłów i łączności samolotów i urządzeń lotniskowych, mostów itp;
- wykrywanie i rozpoznawanie odwodów nieprzyjaciela rozmieszczonych w głębi ugrupowania;
- chwywanie jeńców oraz zdobywanie nowych egz. uzbrojenia nieprzyjaciela;
- określanie i rozpoznawanie celów w ugrupowaniu nieprzyjaciela do wykonania uderzeń jądrowych i lotniczych przez wojska własne;
- udzielanie pomocy "partyzantom" /organizacja łączności, stawianie zadań, formowanie nowych oddziałów i prowadzenie szkolenia/;
- uwolnienie lub wykradanie osobistości /przedstawicieli władz cywilnych, wyżsi dowódcy/ nieprzyjaciela.

Zasadniczymi pododdziałami bojowymi pułku są drużyny, w składzie 10 żołnierzy każda.

Do prowadzenia działań rozpoznawczych lub dywersyjnych na tyłach ugrupowania bojowego nieprzyjaciela pułk organizuje grupy operacyjne. W skład każdej grupy w zależności od rodzaju i charakteru zadań, może wchodzić drużyna lub pluton wyposażony w odpowiednią ilość środków łączności.

Grupy operacyjne przerzuca się na tyły nieprzyjaciela drogą lądową, morską lub powietrzną.

Ogółem ze składu pułku może być zorganizowanych od 6-10 grup operacyjnych w sile plutonu lub 24-40 grup operacyjnych w składzie drużyny każda.

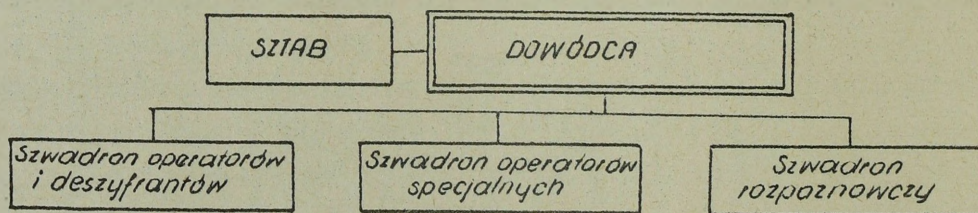
Ilość grup operacyjnych przerzucanych jednocześnie do działań na tyły nieprzyjaciela jest uzależniona od konkretnej sytuacji na polu walki. Specjaliści brytyjscy są zdania, że w wypadku organizowania maksymalnej ilości /40/ grup operacyjnych, na tyłach nieprzyjaciela może działać jednocześnie nie więcej jak 25-30. Pozostała ilość grup /10-15/ winna stanowić odwód sił i środków rozpoznania korpusu.

Grupy operacyjne prowadzące rozpoznanie na korzyść korpusu armijnego mogą być przerzucane na głębokość 200-300 km od linii styczności wojsk.

Pułk rozpoznania radiowego /schemat 49/

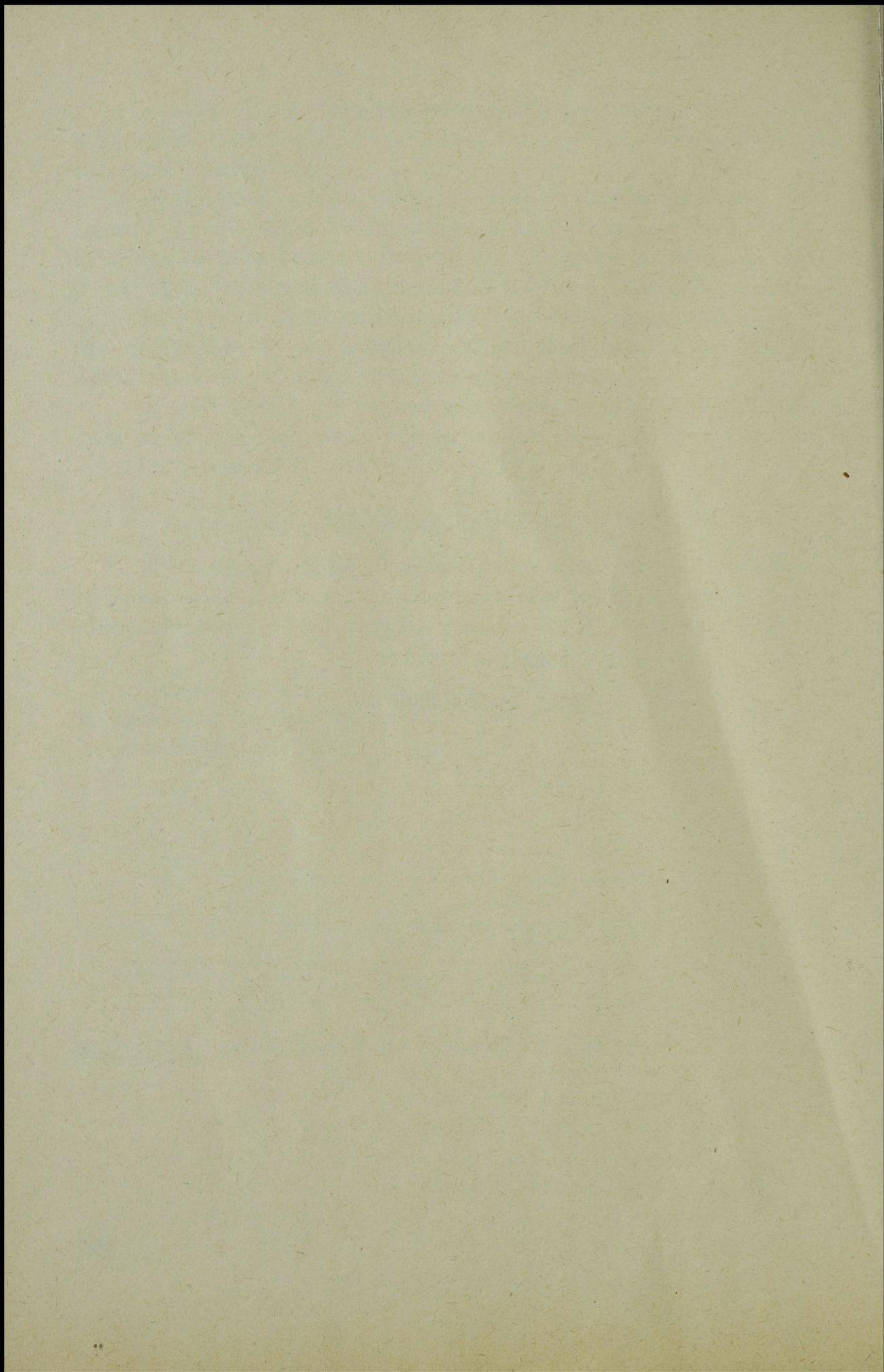
Jest przeznaczony do prowadzenia rozpoznania radioelektronicznego w pasie działań korpusu. Pod względem organizacyjnym /okres pokoju/ podlega szefowi wojsk łączności korpusu.

Użycie pułku do wykonywania zadań rozpoznawczych w toku działań bojowych jest uzależnione od decyzji szefa oddziału rozpoznawczego sztabu korpusu.

SCHEMAT NR 49. ORGANIZACJA PUŁKU ROZPOZNANIA RADIOWEGO KA /W. BRYTANII/

ROZDZIAŁ CZWARTY
SIŁY LĄDOWE FRANCJI

1. Siły i środki rozpoznania brygady /BZ, BPanc/

Do prowadzenia rozpoznania na szczeblu brygady /BZ, BPanc/ francuskich sił lądowych jest przeznaczona kompania rozpoznawcza /schemat 50/.

Pod względem organizacyjnym i bojowym kompania podlega bezpośrednio dowódcy brygady. Dowódca kompanii spełnia rolę bezpośredniego organizatora i koordynatora działalności rozpoznawczej w ramach brygady. Ponosi on całkowitą odpowiedzialność za właściwe użycie sił i środków kompanii w toku działań bojowych.

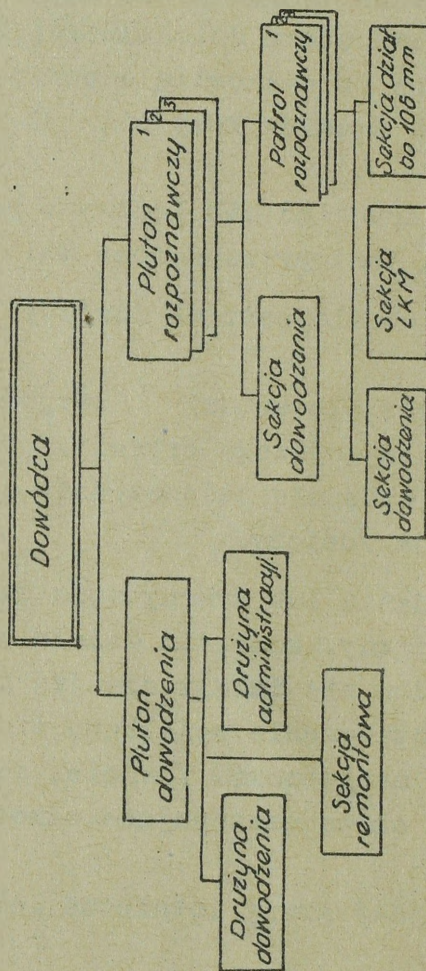
W regulaminie "INF-203" francuskich sił lądowych podkreśla się, że kompania rozpoznawcza jest przeznaczona do:

- a/ wykonywania zadań rozpoznawczych dla potrzeb dowódcy i sztabu brygady;
- b/ pełnienia roli pośrednika między elementami rozpoznania dywizji a elementami ugrupowania bojowego brygady. W tym wypadku kompania rozpoznawcza wykonuje jednocześnie zadania rozpoznania i ubezpieczenia /osłony/.

Podczas prowadzenia rozpoznania lub wykonywania zadań w ramach ubezpieczenia bojowego brygady, kompania działa z reguły całością sił. W żadnym wypadku nie dzieli się jej poniżej szczebla plutonu. W wypadku otrzymania wyjątkowo trudnego zadania, a także podczas działań na szerokim froncie, dowódca kompanii może otrzymać na pewien okres następujące wzmocnienie:

- pododdział śmigłowców z dywizyjnej grupy lotnictwa lekkiego;
- pododdział czołgów;
- kilka pocisków rakietowych "ENTAC" na samochodach;
- jeden-dwa pododdziały /drużyny/ inżynieryjno-saperskie.

Specjaliści wojskowi Francji są zdania, że kompania rozpoznawcza brygady podczas wykonywania zadań rozpoznawczych, powinna unikać otwartej walki z przeciwnikiem, działać z zaskoczenia oraz wykorzystywać do maksimum warunki terenu. Nawiazywanie styczności ogniowej uważane jest jako ostateczność i dopuszczalne tylko wówczas, gdy teren pozwala na

Pododdziały	Uzbrojenie i wyposażenie		Stan osobowy				Uzbrojenie				Samochody				Radiostacje								
	Drużyna dowodzenia	Drużyna administracyjna	Oficerów	Podoficerów	Sierżantów	Razem	Pistoletów	Pistoletów maszynow.	Karabinów automat.	Granatników	LKM	Pancerzownie	Uzł. D.O. 106 mm	Osobowo-terenowych	Pdżigiaran	Ciągarowych	Specjalnych	PP-8H	PRC-10	GRC-7	SRC-508		
Pluton dowodzenia	2	2	2	2	9	10	4	4	2	—	—	—	—	1	2	—	1	—	—	—	1	—	—
Drużyna dowodzenia	—	—	—	—	5	7	—	2	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Drużyna administracyjna	—	—	—	—	2	2	—	1	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Sekcja remontowa	2	4	13	19	4	7	8	—	—	—	—	—	—	1	3	2	1	—	—	—	—	—	—
Razem w plutonie	1	1	3	5	—	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sekcja dowodzenia plutonu	—	—	—	—	1	8	9	—	6	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Patrol rozpoznawczy / 3 n.pół	—	—	—	—	1	2	3	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sekcja dowodzenia	—	—	—	—	—	3	3	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sekcja LKM	—	—	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sekcja dział. 106 mm	—	—	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem w plutonie	1	4	27	32	—	21	8	3	3	3	3	3	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem w kompanii	5	16	94	115	4	70	32	9	11	9	9	9	34	3	3	2	1	27	15	1	1	—	—

SCHEMAT NR 50. ORGANIZACJA, UZBROJENIE I WYPOSAŻENIE KOMPANII ROZPOZNAWCZEJ BZ / BPAnc / FRANCCJI

szybkie oderwanie się nieprzyjaciela po wykonaniu określonego zadania.

W zależności od charakteru działań bojowych brygady kompania rozpoznawcza może:

a/ W marszu z przewidywaniem boju spotkaniowego:

- działać przed czołowym zgrupowaniem brygady, prowadząc rozpoznanie na wyznaczonych marszrutach. W tym wypadku kompania otrzymuje ogólny pas rozpoznania /o szerokości 8-10km/ i główny kierunek rozpoznania. Możliwość sił i środków kompanii pozwalają na prowadzenie rozpoznania po dwóch-trzech marszrutach. Najczęściej do rozpoznania jednej marszrutę wydziela się pluton rozpoznawczy:

- działać przed jednym ze skrzydłowych zgrupowań bojowych brygady i prowadzić rozpoznanie na wyznaczonym kierunku;
- działać w lukach między poszczególnymi zgrupowaniami brygady prowadząc rozpoznanie przez obserwację. W tym wypadku siły i środki kompanii nie wychodzą do przodu.

b/ Podczas natarcia:

- prowadzić rozpoznanie przed frontem brygady głównie przez obserwację, wypadki i zasadzki;
- ochraniać ważne obiekty w głębi ugrupowania bojowego brygady;
- stanowić odwód dowódcy brygady i być w gotowości do natychmiastowego wykonywania różnych /nie tylko rozpoznawczych/ zadań w toku walki.

c/ W działaniach obronnych:

- prowadzić rozpoznanie przed frontem całego pasa obrony brygady z zadaniem śledzenia kierunków i czasu podchodzenia sił nieprzyjaciela. Do wykonania zadań rozpoznawczych przed frontem brygady wykorzystuje się nie więcej jak $1/2 - 2/3$ całości sił i środków kompanii;
- rozpoznawać rejony skażone środkami promieniotwórczymi. Przy wykonywaniu tego rodzaju zadań kompania może otrzymać dodatkowe wzmocnienie z sekcji ABC:
  - zbierać wiadomości o położeniu i działaniu wojsk własnych;
  - bronić nakazanego rejonu /odcinka/ przez krótki okres czasu.

2. Siły i środki rozpoznania dywizji

Organizacją i prowadzeniem rozpoznania na szczeblu dywizji /DZ, DPanc/ francuskich sił lądowych zajmuje się wydział rozpoznawczy sztabu dywizji. Szef wydziału jest odpowiedzialny za właściwe użycie sił i środków rozpoznania oraz za dostarczenie dowódcy dywizji niezbędnej ilości danych o nieprzyjacielu.

Do prowadzenia rozpoznania w dywizji francuskich sił lądowych są przeznaczone:

- rozpoznawczy pułk samochodów pancernych;
- dywizyjna grupa lotnictwa lekkiego;
- siły i środki rodzajów wojsk i służb.

Dowództwo i sztab dywizji wykorzystują również wszystkie dane o nieprzyjacielu zdobyte przez oddziały rozpoznawcze podległych brygad oraz siły i środki szczebla nadrzędnego.

W regulaminach i instrukcjach francuskich sił lądowych zwraca się uwagę na konieczność wzajemnej wymiany wiadomości rozpoznawczych między sąsiednimi sztabami i dowództwami oddziałów i związków taktycznych.

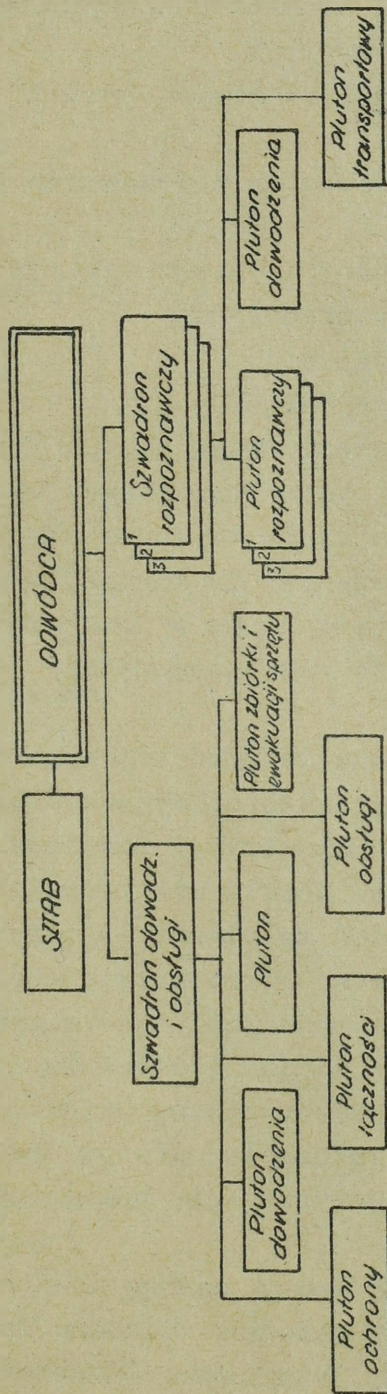
Rozpoznawczy pułk samochodów pancernych /schemat 51/

Jest etatowym oddziałem rozpoznawczym przeznaczonym do zdobywania wiadomości o nieprzyjacielu dla potrzeb dowództwa dywizji. Pułk może również wykonywać inne zadania: jak np: - walka z desantem i grupami dywersyjno-rozpoznawczymi nieprzyjaciela;

- osłona jednego ze skrzydeł ugrupowania bojowego dywizji;
- prowadzenie działań opóźniających.

Do wykonywania zadań rozpoznawczych pułk organizuje patrole rozpoznawcze w składzie pluton - kompania. Ogółem ze składu pułku może być zorganizowanych do 10 patroli rozpoznawczych.

Zgodnie z poglądami fachowców wojskowych Francji, rozpoznawczy pułk samochodów pancernych może prowadzić rozpoznanie w całym pasie działań dywizji na głębokość do 80 km od linii styczności wojsk walczących.

Stan osobowy.

Oficerów	34
Podoficerów	35
Szeregowców	781
	<u>850</u>

Razem w pułku

Uzbrojenie

Motoczyzy 81mm	9
CKM	36
LKM	35
Karabinów	200
Karabinów automat.	330
Pistoletów	320
Granatników	20

Wyposażenie

Samochodów pancernych	56
Samochodów osob. i osob.-teren.	73
Samochodów ciężarowych	84
Motocykli	2

SCHEMAT NR 51. ORGANIZACJA, UZBROJENIE I WYPOSAŻENIE ROZPOZNAWCZEGO PUŁKU SAM. PANC. DZ / DPanc / I KA FRANCJI

Dywizyjna grupa lotnictwa lekkiego /schemat nr 52/

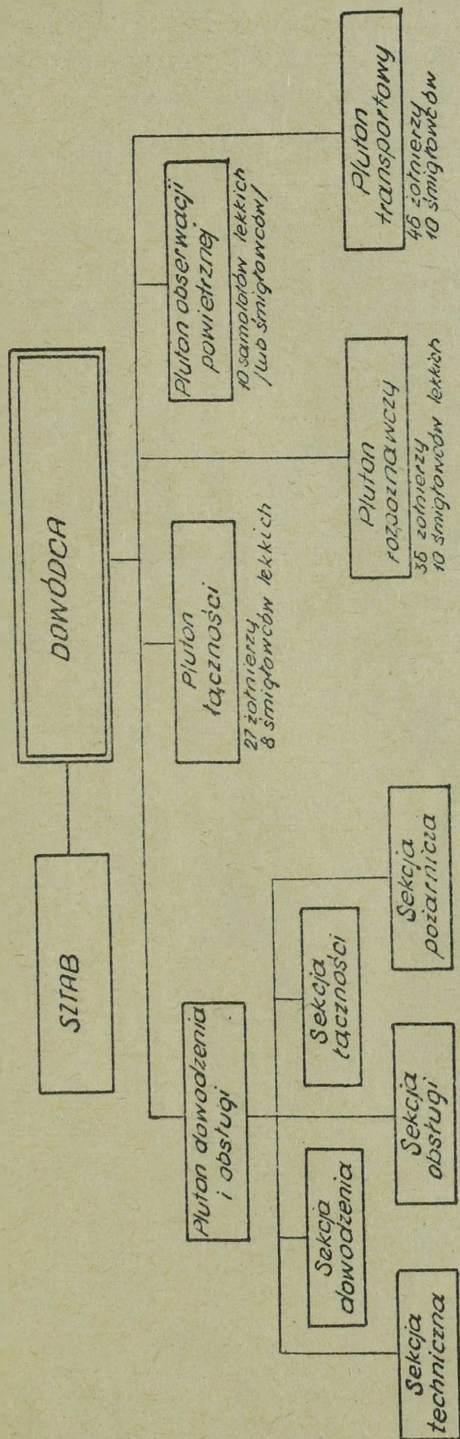
Jest przeznaczona do wykonywania następujących zadań:

- prowadzenie rozpoznania sił i środków nieprzyjaciela oraz terenu w całym pasie działań dywizji;
- wsparcie ogniowe pododdziałów i oddziałów dywizji w toku prowadzenia walki;
- przerzut pododdziałów rozpoznawczych i desantowych w głąb ugrupowania nieprzyjaciela;
- zabezpieczenie łączności dowódcy i sztabu dywizji z dowódcami brygad, pododdziałami rozpoznawczymi;
- korygowanie ognia artylerii własnej;
- ewakuacja rannych i sprzętu bojowego.

Specjaliści wojskowi Francji twierdzą, że dywizyjna grupa lotnictwa lekkiego jest podstawowym elementem ruchliwosci powietrznej oraz skutecznym środkiem manewrowym i ogniomym, umożliwiającym dowódcy nawiązywanie kontaktów z podwładnymi. Twierdzi się również, że ww. grupa w poważnym stopniu wzmacnia i uzupełnia działalność rozpoznawczą sił i środków rozpoznania naziemnego.

Wykorzystanie grupy w toku działań bojowych odbywa się w sposób zdecentralizowany. W większości wypadków 2/3 sił i środków grupy przydziela się do dyspozycji dowódców brygad i rozpoznawczego pułku pancernego. Reszta sił i środków jest przeznaczona do wykonywania zadań wg planów i potrzeb dowództwa dywizji. Samoloty i śmigłowce będące w wyposażeniu grupy oraz pododdziały i urządzenia tyłowe rozmieszcza się w rejonach głównych lub zapasowych stanowisk dowodzenia sztabów ogólnowojskowych. W tym celu wybiera się odpowiednie lotniska i lądowiska zapewniające warunki bezpieczeństwa oraz stwarzające możliwości natychmiastowego wykonania postawionych zadań w toku walki.

Dowodzenie pododdziałami grupy należy do obowiązków dowódców ogólnowojskowych. Każdy dowódca oddziału lub związku taktycznego posiada doradcę ds. lotnictwa. Oficerowie spełniający funkcje doradców dowódców ogólnowojskowych znajdują się na SD. W celu stworzenia możliwości bezpośredniego kierowania samolotami oficerów-doradców zabezpiecza się w odpowiednie środki łączności.

Stan osobowy grupy - 237 żołnierzy

<u>Uzbrojenie</u>	
Pistolety	25
Pistolety automat	415
Karabiny	97
Karabiny maszynowe	16
<u>Wyposażenie</u>	
Radiodostroje różne / bez samol. i smigt.	15
Samochody różne	52

SCHEMAT NR 52. ORGANIZACJA, UZBROJENIE I WYPOSAŻENIE DYNAMICZNEJ GRUPY LOTNICTWA LEKKIEGO FRANCJI

3. Siły i środki rozpoznania korpusu armijnego

Całokształtem działalności związanej z organizacją i prowadzeniem rozpoznania na szczeblu korpusu armijnego zajmuje się oddział rozpoznawczy. Szef oddziału rozpoznawczego spełnia funkcję głównego doradcy korpusu ds. rozpoznania.

Etatowym oddziałem przeznaczonym do prowadzenia rozpoznania na szczeblu korpusu armijnego jest rozpoznawczy pułk samochodów pancernych. Struktura organizacyjna oraz zasady wykorzystania pułku są takie same, jak w dywizji /DZ, DPanc/.

Na okres działań wojennych przewiduje się organizowanie korpuśnych grup lotnictwa lekkiego, które m.in. mają być wykorzystywane do prowadzenia rozpoznania.

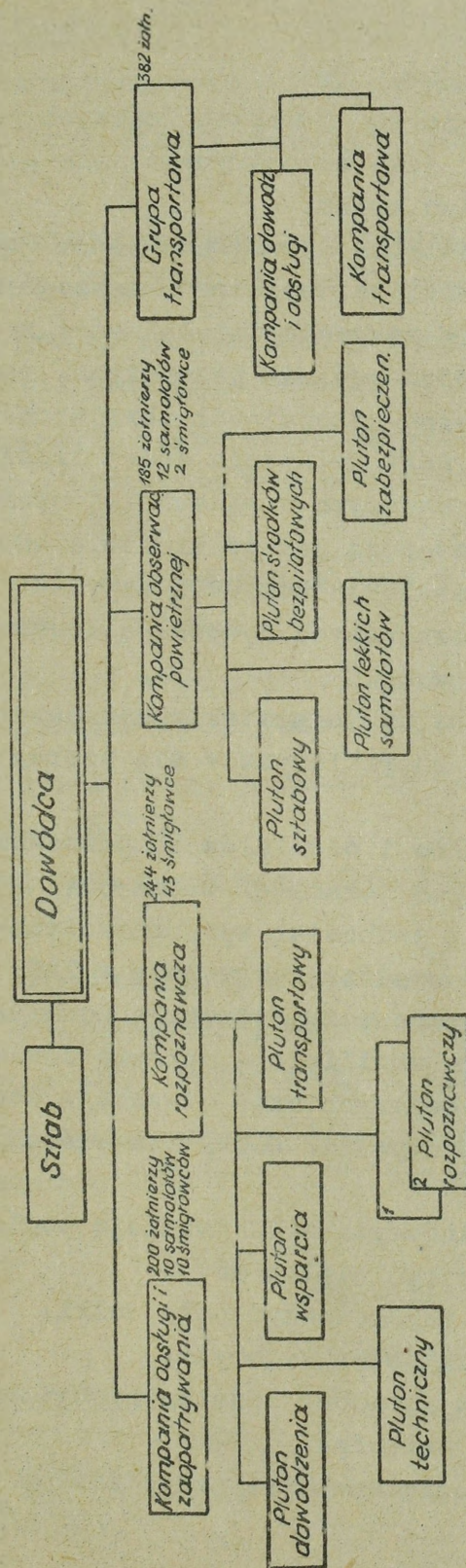
Przewiduje się, że do głównych zadań korpuśnej grupy lotnictwa lekkiego będą należały:

- prowadzenie obserwacji i rozpoznania powietrznego;
- zabezpieczenie łączności;
- wzmocnienie działalności rozpoznawczej sił i środków dywizji pierwszorzutowych;
- przerzut grup dywersyjnych i pododdziałów desantowych w głąb ugrupowania bojowego nieprzyjaciela;
- ewakuacja rannych oraz transport sprzętu bojowego.

W wyposażeniu grupy mają się znajdować m.in.:

- samoloty rozpoznawcze i lekkie śmigłowce, takie same jak w istniejących obecnie grupach dywizyjnych;
- śmigłowce wsparcia ogniowego i transportowe;
- bezpilotowe samoloty rozpoznawcze.

Stan osobowy grupy ma wynosić około 1011 żołnierzy, Organizację, uzbrojenie i wyposażenie korpuśnej grupy lotnictwa lekkiego przedstawia schemat 53.

Stan osobowy - 1011

Wyposażenie

- Samoloty lekkie 10
- Samoloty obserwacyjne 12
- Śmigłowce lekkie 18
- Śmigłowce wsparcia ogniowego 28
- Śmigłowce transportowe 55
- Środki berypilotowe 12
- Samochody / różne/ 257

SCHEMAT NR 53. ORGANIZACJA, UZBROJENIE I WYPOSAŻENIE KORPUŚNEJ GRUPY LOTNICTWA LEKKIEGO FRANCJI

Z a k o ń c z e n i e

Problematyka rozpoznawcza w siłach lądowych państw imperialistycznych "Zachodu" jest rozpatrywana jako główny element zabezpieczenia bojowego wojsk.

Wszystkie przedsięwzięcia dokonywane przez dowództwo sił lądowych NATO oraz dowództwa wojskowe poszczególnych państw imperialistycznych w zakresie działalności rozpoznawczej są rzeczywistym odbiciem ogólnie przyjętych, realizowanych i przewidywanych działań całości sił zbrojnych.

Na uwagę zasługuje fakt istnienia dużej ilości pododdziałów i oddziałów rozpoznawczych w siłach lądowych NATO. Jednostki rozpoznawcze występują już od szczebla batalionu, a w siłach lądowych USA od szczebla kompanii wzwyż. Największą ilością pododdziałów rozpoznawczych dysponują dowódcy związków taktycznych /dywizja - korpus/.

Struktura organizacyjna jednostek rozpoznawczych w siłach lądowych państw NATO charakteryzuje się szeregiem następujących właściwości:

- stan liczebny pododdziałów i oddziałów rozpoznawczych jest zbliżony do stanu typowych jednostek bojowych;
- uzbrojenie i wyposażenie jednostek rozpoznawczych jest dostosowywane do potrzeb współczesnego pola walki;
- wszystkie jednostki rozpoznawcze dysponują poważną ilością środków łączności, które umożliwiają sprawne dowodzenie w toku wykonywania zadań bojowych oraz stwarzają dogodne warunki do szybkiego przekazywania zdobytych wiadomości o nieprzyjacielu.

W dowództwie sił lądowych NATO istnieje pogląd, że jednostki rozpoznawcze winny być zdolne do:

- szybkiego działania na współczesnym polu walki;
- wykonywania różnorodnych zadań bojowych;
- stosowania różnorodnych sposobów podczas zdobywania wiadomości o nieprzyjacielu i terenie;
- umiejętnego współdziałania wewnątrz pododdziałów w toku prowadzenia rozpoznania.

Materiały źródłowe:

1. Biuletyn wywiadowczy - Wyd. Sztab Generalny Zarz. II, 1970r.
2. Kompendium o siłach zbrojnych NATO - Wyd. Sztab Gen. Zarz. II 1970 r.
3. Rozwój działań wojennych w Wietnamie, część X - Wyd. Sztab Gen. Zarz. II, 1969 r.
4. Siły i środki rozpoznania głównych państw imperialistycznych - nych. Wyd. Akademii Frunzego - 1968 r.
5. Organizacja i prowadzenie rozpoznania przez siły lądowe i lotnictwo taktyczne Stanów Zjednoczonych - Wyd. Sztab Gen. Zarz. II 1970 r.
6. Rozpoznanie radioelektroniczne w Bundeswehrze - Wyd. Sztab Gen. Zarz. II 1968 r.
7. Siły i środki oraz możliwości rozpoznania ZT sił lądowych i powietrznych armii państw NATO. Wyd. COSO - 1969 r.
8. Kompania dalekiego rozpoznania KA NRF. Wyd. Sztab Gen. Zarz. II, 1969 r.
9. Przegląd Informacyjny nr 5/65 Wyd. Sztab Gen. Zarz. II, 1965 r.
10. Ogólna charakterystyka systemu i środków łączności radio - wej i radioliniowej w siłach zbrojnych USA. Wyd. ASG 1965r.
11. WPZ nr nr 3/66, 2/69, 4/69/ - wybrane artykuły.
12. Notatki własne wykonane podczas szkolenia, narad i odpraw służbowych w GISz i Zarz. II Szt. Gen. w latach 1968, 69.

OPRACOWAŁ:
ST. WYKŁADOWCA KATEDRY RWIAO

/-/ ppłk dypl. M. DĘBSKI

Wykonano w 200 egz.

Egz. nr 1-200 bibl. tajna
Wyk. ppłk Dębski
Druk. OH, dn. 27.4.71r.
Nr ks. 0566/053/WW
Kor. M.G.

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Bielska Złotego Specjalnych

Nr ewid. 939909

